

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 3 (2654) 2001 SAUSIS-JANUARY 16

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Tyrieji patriotai

Laikui bėgant net tragiškiausi įvykiai pradeda po truputį atmintyje blėsti. Mažėja ir širdgėla, pajusta išgyvenusius 1991 m. sausio 13-sios įvykius. Praėjo jau dešimtmetis nuo Lietuvos kruvinojo sekmadienio, tos nakties, kada sovietų kariai su tankais ir šautuvais puolė ir užėmė Lietuvos - tik prieš metus paskelbusios nepriklausomybę - televizijos ir radijo centrą Vilniuje; nužudė 14 beginklių lietuvių, sužalojo šimtus kitų, tą naktį budėjusių prie bokšto.

ŠIAPUS Atlanto nematėme nei tankų, nei sovietinių karių, nei daugiatūkstantinės minios, kuri apsupo ir ruošėsi ginti Lietuvos seimo rūmus bei kitus pastatus. Sunku įsivaizduoti, ką šie lietuviai išgyveno. Tik vartydami dešimtmečio senumo laikraščius galime susidaryti tą kraupų vaizdą iš nuotraukų ir jų parašų - "Vilniuje prie Lietuvos televizijos ir radijo stoties žmonės bevaltiškai bando sustabdyti sovietų tankų antpuolį. Matyti tanko su-triūškinta auka" ("TŽ", 1991.1.15). "Beginkliai tautiečiai Vilniuje bando sulaukyti sovietinį tanką, besiveržiantį į Lietuvos nepriklausomybės gynėjų minią. Iki šiol nuo tankų kulku žuvo penkiolika asmenų, sužeista 331" ("TŽ", 1991.1.22). Tų savaitių antraštės byloja, kokio žiauri buvo ta valanda Lietuvos istorijoje: "Okupacinė kariuomenė siautėja Lietuvoje", "Žuvo trylika, daugybė sužeistų", "Skubėkime į pagalbą", "Gedulo diena". Praėjus dešimčiai metų nuo nepriklausomybės atstatymo, sausio mėnesį laikraščiuose spausdinamos nuotraukos Lietuvos vadovų ir pareigūnų, dedančių vainikus Vilniaus Antakalnio kapinėse prie Sausio 13-osios aukų - tų tikrųjų didvyrių - kapų. Nebematome tankų, dviejų kilometrų ilgio laidotuvių procesijos, žuvusiųjų veidų.

Yra natūralu, kad laikas gydo baissias, mylimųjų netekties žaizdas. Artimiesiems tai padeda tą kančią atlaikyti. Tačiau ar mums dera nušluosčius ašaras palikti tas kapavietes, pamiršti tuos žiaurius vaizdus, kurie sukrėtė visus 1991 metais? Ar neprivalome kasmet atkurti tą vaizdą ne vien dėl to, kad jų mirtis iššaukė platesnio pasaulio dėmesį, pasibaisėjimą, kuris padėjo Lietuvai žengti galutinį žingsnį laisvės kovoje, bet ir prisiminti tikslą, dėl kurio jie mirė. Nevilties valandomis jis turi stiprinti, lydyti visų darbus. Jie savo gyvybes atidavė už laisvę. Tai nebuvo geresnio karnio, minkštesnės kėdės ieškojimas, nebuvo pataikavimas ambicijoms, o tyras patriotizmas, kuris vienijo lietuvių tautą aną lemtingą naktį. Sausio 13-ąją žuvo Loreta Asanavičiūtė, Virginijus Druskas, Darius Gerbutavičius, Rolandas Jankauskas, Rimantas Juknevičius, Alvydas Kanapinskas, Algimantas Kavaliukas, Vidas Mačiulevičius, Alvydas Makulka, Titas Mašulis, Apolinaras Povilaitis, Viktor Sackich, Ignas Simulionis ir Vytautas Vaitkus. Jų atminimą dera kasmet pagerbti, bent paminint jų pavardes. Be šių laisvės tėvynių, mirusių Sausio 13-tąją, be jų didvyriško pavyzdžio, be jų ištikimybės Lietuvos laisvei, būtume likę vergauti. RSJ

KANADOS ĮVYKIAI

Nelegalių skerdyklų problema

Skerdyklų priežiūra yra provincijų žinioje. Federacinio leidimo reikia tik į kitas provincijas ar valstybes siunčiamai mėsa. Todėl provincijos turi gerai sutvarkytą ir griežtai kontroliuojamą skerdyklų sistemą, kuriose laikomasi švaros, patikrinimų bei šaldymo nuostatų. Ontario provincija turi 220 tokių skerdyklų, kurios kasmet pagamina apie 115 milijonų kilogramų mėsos; 80 pilnalaikio mėsos inspektorių surado tik 28 nusižengimus mėsos gamyboje nuo 1998 metų pradžios. Skerdyklose gyvulių veterinarijai patikrina prieš skerdimą, ar jie neturi ligų ir kitokių trūkumų; gyvuliai būna apstulbinami prieš skerdimą, inspektoriai prižiūri visą mėsos apdorojimo eigą nuo pradžios iki pabaigos.

Toronto dienraštis *The Toronto Star* neseniai užtikto vieną nelegalių skerdyklą netoli miesto, kurią ne tik apžiūrėjo, bet ir slapta nufilmavo. Ten gyvuliai buvo laikomi lauke (kur juos klientai patys pasirinkdavo) ir skerdziami sėnėje daržinėje be tekančio vandens bei kitokių švaros bei higienos priemonių. Skerdziami gyvuliai kankinavosi kurį laiką gyvi, vėliau buvo skubiai apdorojami, kraujas nupilamas į plastikinius kibirus, kailiai čia pat sudeginami; skerdikas be pirštinių ir nenuplovęs nei rankų, nei peilio ėjo nuo vieno gyvulio prie kito. Dienai baigiantis visa krauju aptaškyta ir purvina nevalyta daržinė laukdavo kitos skerdimo die-

nos. Gyvulių mėsa susikraudavo į automobilių bagažines belaukiant klientai. Jokios peržiūros, jokių inspektorių. Kas gi tie klientai? Atrodo, daugiausia mažų valgyklų bei mėsos pardotuvių savininkai, maisto parūpintojai specialiais atvejais (*catering service*), privatūs asmenys (turbūt su didelėmis šeimomis). O didžiosios maisto produktų krautuvių bei viešbučių paprastai mėsa perka iš provincijos kontroliuojamų skerdyklų.

Žiniasklaidos pažadinti, nelegaliomis skerdyklomis susidomėjo ne tik Žemės ūkio, maisto ir ūkio reikalų ministerija, bet ir Ontario draugija gyvūnėlių apsaugai nuo žiaurumo. Keturi provincijos tarybų nariai (sumažinta 1995 metais nuo septynių) taupomai sumetimais) paskirti specialiai nelegalių skerdyklų "medžioklei". Pasirodo, kad ne tik valdžios nutarė taupyti pinigų, bet ir smulkesni verslininkai. Nelegalių skerdyklų mėsa pigesnė, taigi ir tų skerdyklų pradžioje daugėti padidėjus paklausai. Tačiau valgant nepatiktą mėsa galima sunkiai apsinuodyti. Nešvariai apdorojant raguočius, *E.coli* bakterijų iš jų žarnų gali patekti į jų mėsa, o viščiukų mėsa gali būti užkrėsta *salmonella* bakterijomis. Taip pat perspėjama, kad nuo nepatiktų gyvulių mėsos galima užsikrėsti plaučių džiova, pasiutlige (*rabies*).

Rusiškoms "Škval" torpedomis susidomėjo Kanados k-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Mišios prie Lietuvos seimo rūmų už žuvusius 1991 metų sausio 13 dieną beginant televizijos bokštą Vilniuje (iš leidinio "Lietuva" 1991.01.13)

KARALIAUČIAUS KRAŠTE

Nelengvas lietuviško žodžio kelias

ZENONA JUREVIČIŪTĖ
mokytoja

Karaliaučiaus krašto lietuvių laikraštys "Donelaičio žemėje" 2000 m. 10-11 nr. buvo išspausdintas aktualus šios autorės straipsnis. Čia perspausdiname kai kurias jo ištraukas. RED.

Šį rudenį mes vėl susibėgome į Karaliaučiaus krašto lietuvių kalbos mokytojų organizaciją, kuri šiemet ypatingas: lietuvių kalbos mokytojų asociacija švenčia penktąsias įsikūrimo metines. Tai nors ir neilgas, bet didelių išbandymų, patirties kaupimo, nelengvo mokymosi ir mokymo laikotarpis.

Pradžią, pasak asociacijos pirmininko J. Miliūno, prasidėjo su Lietuvos Atgimimo Sąjūdžiu, kai sukruto ir Karaliaučiaus krašto lietuviai: ėmėsi kurti lietuvių kalbos būrelius ir fakultatyvus (...)

Kelias, kurį per tuos penkerius metus nuėjo asociacija, nebuvo lengvas. Jau 1996 m., 1997 m. bandyta įkurti lietuviškas klases Tilžėje. Nepavyko. Tik 1998 m. tokios pradinės klases pradėjo veikti Karaliaučiuje: 4-oje vidurinėje mokykloje ir

35-ame licejuje. Jose lietuvių kalbos pradėdama mokyti pirmoje klasėje; planuojama, kad taip bus dirbama per visą mokyklos vidurinę mokyklą, t. y. iki XI klasės imtinai. J. Miliūnas pasidžiaugė 35-ame licejuje dirbančiais darbuotojais, energingomis lietuvių kalbos mokytojomis. Ypač džiaugėsi tuo, kad į Karaliaučių atvyksta dirbti jaunos specialistės, baigusios mokslus Lietuvoje arba įsirusios pedagoginėje mokykloje. Be to, lietuvių kalba, kaip dalykas, jau dėstoma Tilžės 8-oje vidurinėje, Ragainės 2-oje vidurinėje mokyklose; pastarąją asociacijos pirmininkas siūlo vadinti rusų-lietuvių vidurine mokykla. Gerų rezultatų pasiekta Karaliaučiaus 4-oje vidurinėje, kur mokyti lietuvių kalbos šiemet panoro 35 mokiniai iš dešimties klasių. Tam mokinius paskatino Lietuvos konsulas Kaliningrade ir buvęs krašto generalgubernatorius J. Matočkinas - taigi šioje mokykloje jau gyvuoja trys lietuvių kalbos fakultatyvai.

J. Miliūnas pabandė pažvelgti ir į lietuvių kalbos perspektyvą: įsirusieji, Karaliau-

čiaus 4-toje ir Tilžės 8-oje vidurinėje mokyklose būtų tikslinga steigti lietuvių kalbos mokyklos centrus. Jie labai reikalingi ne tik vaikams, besimokantiems lietuvių kalbos, bet ir čia gyvenančiam jaunimui. Dabar gi sušikūrusios lietuvių jaunimo organizacijos neturi finansinių galimybių rengti kursus. O gaila, nes lietuvių tautinė mažuma Karaliaučiaus krašte yra viena didžiausių, pagal dydį ketvirtoji. Pasitaiko, kad lietuvių organizacijos veda minėjimus, susirinkimus... rusų kalba! Tai didžiulė klaida. Bet turima ir dėl ko džiaugtis: čia, Karaliaučiaus krašte, yra ne tik tokių verslininkų, kurie vien nurodinėja asociacijai, ką ši turinti daryti. Yra ir tokių, kurie teiraujasi, kuo gali jai padėti, ir padeda. Generalinis konsulas Kaliningrade E. Ignatavičius mano, jog reikia konsultuotis, tartis su visais, kam rūpi švietimo problema. Jis - pedagogas, liuanistikas - taigi šioje mokykloje jau gyvuoja trys lietuvių kalbos fakultatyvai.

J. Miliūnas pabandė pažvelgti ir į lietuvių kalbos perspektyvą: įsirusieji, Karaliau-

čiaus 4-toje ir Tilžės 8-oje vidurinėje mokyklose būtų tikslinga steigti lietuvių kalbos mokyklos centrus. Jie labai reikalingi ne tik vaikams, besimokantiems lietuvių kalbos, bet ir čia gyvenančiam jaunimui. Dabar gi sušikūrusios lietuvių jaunimo organizacijos neturi finansinių galimybių rengti kursus. O gaila, nes lietuvių tautinė mažuma Karaliaučiaus krašte yra viena didžiausių, pagal dydį ketvirtoji. Pasitaiko, kad lietuvių organizacijos veda minėjimus, susirinkimus... rusų kalba! Tai didžiulė klaida. Bet turima ir dėl ko džiaugtis: čia, Karaliaučiaus krašte, yra ne tik tokių verslininkų, kurie vien nurodinėja asociacijai, ką ši turinti daryti. Yra ir tokių, kurie teiraujasi, kuo gali jai padėti, ir padeda. Generalinis konsulas Kaliningrade E. Ignatavičius mano, jog reikia konsultuotis, tartis su visais, kam rūpi švietimo problema. Jis - pedagogas, liuanistikas - taigi šioje mokykloje jau gyvuoja trys lietuvių kalbos fakultatyvai.

Lietuviškasis švietimas Karaliaučiuje

Mažosios Lietuvos fondo parama lietuvių kalbos puoselėjimui Karaliaučiaus krašte

J. ADOMAVIČIENĖ

2000 m. rugpjūčio 15 d. "TŽ" Irena Skomskienė aprašė žiauriai apieštą, nunikotą Karaliaučiaus kraštą, apgailestavo skriaudą, daromą mūsų tautinei mažumai, lyg ir priekaištaudama Tautinių mažumų ir išsvijojimo departamentui Vilniuje. Vokiečiai neva geriau įsisteigę vietinė rusų valdžiai ir jau yra įteisinę savo kultūrinę autonomiją.

Mažosios Lietuvos fondas puikiai žino ir supranta esamą padėtį ir pagal galimybes stengiasi paremti lietuvių puoselėjimą Karaliaučiaus krašte, skirdamas didžiausią dėmesį lietuvių kalbos, istorijos ir papročių mokymui. Pereitą vasarą įteikėme mūsų atstovei Lietuvoje Rūtai Mačiūnienei 3,900 kanadiškų dolerių, kuriuos ji, pasiutusi su Tautinių mažumų ir išsvijojimo departamentu Vilniuje, Vokietijoje neva geriau įsisteigę vietinė rusų valdžiai ir jau yra įteisinę savo kultūrinę autonomiją.

išlaidas iš Vilniaus į Karaliaučių, bilietus į muziejų ir smulkias kanceliarines išlaidas. Be to, paliko JAV \$900 mokytojų sąjungos p-kui J. Miliūnui trijų jaunų mokytojų (Elena Gudavičius, Rita Milčiūtė, Tatjana Ostapciuk) apmokėjimui - kas mėnesį po 30 JAV dolerių. Įsirusieji kolegijos bibliotekai nupirko grožinės literatūros ir Slonsko vid. mokyklos lietuvių kalbos mokytojai N. Gimbutienėi naują magnetofoną vietos seno sugedusio.

R. Mačiūnienė atsuntė smulkia ataskaitą su pakvitavimais. Ji ne tik tarpininkavo mūsų paramos perdavimą, bet ir aktyviai dalyvavo seminaro organizavime, svarstybose, programoje. Būdamas iš profesijos mokytoja, ji mieliai dirba su mokytojais. Mūsų Fondo finansinis įnašas gal ir mažiausias, tačiau jis prasmingas ir tikslingas, ypač mokytojų aukštai vertinamas. Sąjungos pirm. J. Miliūnas atsuntė atskirą padėką. Jis - pilnas energijos, užsimojimų atečiai. Tikėkim, kad mūsų Fondo nariai ir toliau skirs dalį aukų Karaliaučiaus krašto mokykloms.

Savaitė Lietuvoje

Laisvės gynėjų diena

Lietuvoje tragiškųjų Sausio 13-osios įvykių dešimtmečio paminėjimas prasidėjo koncertu "Negrįžusių kapai yra Tėvyne" Vilniaus Arkikatedroje Bazilikoje sausio 7 d. Sausio 11 d. Martyno Mažvydo bibliotekoje atidaryta nuotraukų paroda "1991 metų sausio Lietuvos širdyje" (V. Jasinevičiaus). Kita paroda "Sausio 13-osios kronika" buvo atidaryta Lietuvos seime sausio 12 d., buvo rodomas filmas "Laisvės gynėjai".

Sausio 12 d. vyko Televizijos bokšto gynėjų žuvimo vietų lankymas bei Laisvės gynėjų pagerbimo iškilmė. Prezidentūroje įteikti Sausio 13-osios medaliai. Seime buvo surengta Parlamento gynėjų rikiuotė. Televizijos bokšte bei šventovėse vyko įvairūs chorų ir klasikinės muzikos koncertai. Nepriklausomybės aikštėje buvo surengtas vakaras prie Laisvės laužų.

Sausio 13 d. didžiąjame seime kieme buvo pasodintas Atgimimo medis, 10 v.r. vyko iškilmingas seimo posėdis, 12 val. - Nepriklausomybės aikštėje iškilmingas valstybės vėliavos pakėlimas, tradicinis bėgimas "Gyvybės ir mirties keliu" nuo Antakalnio kapinių iki Televizijos bokšto. Vilniaus Arkikatedroje Bazilikoje 12.30 val. aukotos Mišios už žuvusiuosius, vėliava - Laisvės gynėjų pagerbimas prie paminklo Antakalnio kapinėse.

Renginiai Laivės gynėjų dienai atminti taip pat vyko Kaune ir kitose Lietuvos vietovėse.

Švedijos siekiai

ELTA/LGTIC praneša, kad Švedijos ambasadorius Lietuvoje Jan Palmstierna paskelbė jo atstovaujamos valstybės siekius, pirmininkaujant Europos sąjungai. Jo teigimu, per ateinančius 6 mėnesius Švedija stengsis padaryti kuo didesnę pažangą derybose dėl narystės su šalimis kandidatėmis.

Ambasadoriaus nuomone, Lietuvai svarbiausios užduotys yra teisės derinimas prie ES standartų, kova su korupcija, privatizacijos proceso eiga, įsipareigojimų dėl Ignalinos atominės jėgainės vykdymas. Taip pat aktualūs yra žemės ūkio klausimai, jo pavadinti nelengvų derybų objektu bei užimtumo problemų sprendimas.

Karaliaučiaus srities klausimu Švedija žada derinti pozicijas ir pasiūlymus su Rusija bei kaimynėmis Lietuva ir Lenkija. Ambasadorius pabrėžė, jog Lietuva, Latvija, Estija ir Lenkija švedų yra laikomos vieno kaimyninio regiono valstybėmis, kurios yra svarbios saugumo bei ekonominio bendradarbiavimo požiūriais Švedijai, ir ji "tikisi tiek ekonominio, tiek ir politinių pliusų iš Baltijos valstybių narystės ES".

Šiame numeryje

Tyrieji patriotai

Tai nebuvo geresnio karnio, minkštesnės kėdės ieškojimas

Nelengvas lietuviško žodžio kelias

Pasitaiko, kad lietuvių organizacijos minėjimus veda rusų kalba

Atgimstančios Lietuvos kaimas

Ukininkai pradėjo vis daugiau domėtis smulkiosios ūkio šakomis

Negatyvus lietuvių spaudoje

Tikėkim, kad vyriausybė žiūrės krašto interesus, o ne savo naudos

Jūra - kelias į pasaulį

Dabar dar neiškus prekybos laivyno likimas

Didvyriškas žydų gelbėtojas

Vieno žmogaus pagalba kitam yra natūrali būseną

Lietuva ir jos išeivija

Prie JAV ambasados Vilniuje nemažėja eilės žmonių

Lietuvos mokyklų įdrukinimas

Tautos fondas Amerikoje kviečia įdrukinėti Lietuvos mokyklas

Moksleivio auka už Lietuvos laisvę

Juos visus vežė į Vorkutos anglių kasyklas

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$45, mėnė – \$55, garbės – \$65. Oro pašto į užjūrus – \$145, paprastu paštu – \$50. Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalavimai – "TŽ" administracijai. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00, patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Vokiečių kunigų iš Koelno arkivyskupijos viešnagė Lietuvoje įvyko 2000 m. lapkričio 19-23 d.d. Viešnage tikslas buvo aptarti kultūrinio bendravimo, jaunimo tarptautinių mainų gaires, palai-kyti ryšius tarp Koelno, Vilniaus ir Kauno arkivyskupijų kreipiant ypatingą dėmesį į jaunimo pasto-raciją. Svečiai dalyvavo Aušros Vartų Marijos Gailestingumo Motinos Globos atlaiduose, au-kojo Mišias Pal. Jurgio Matulai-čio parapijoje, susitiko su sielova-dos vadovais, dalyvavo seminare "Tarptautinių jaunimo mainų or-ganizavimas". Viešnagės delega-cijai vadovavo kun. U. Hennes, jaunimo sielovados vadovas.

Lietuviai padeda čėčėnų pa-bėgėliams aukodami pinigų. "Caritas" paskelbus pagalbos va-jų, į tam reikalui skirtą sąskaitą įdėta apie 10,000 litų. Čėčėnų pa-bėgėliai yra prisiglaudę Ruklos pabėgėlių priėmimo centre, dalis – "Vaiko tėviškės namuose". Avi-kilų kaime. Čėčėnų atstovė Ami-nat Saijeva susitikime su "Cari-tas" gen. direktoriumi kun. R. Grigu dėkojo lietuviams už para-mą. Pabėgėliams bus nemokamai teikiamos ir medicinos paslaugos.

Lietuvos jaunimo sielovadi-ninkai iš Vilniaus ir Kauno arki-vyskupijų dalyvavo Vokietijos Dresdno-Meisseno vyskupijoje vykusiame seminare "Jaunimo darbo ir atstovavimo struktūrų kūrimas Lietuvoje ir Saksonijoje" 2000 m. lapkričio 11-16 d.d. Buvo svarstomos pasauliečių ir kunigų bendradarbiavimo galimybės pa-rapijose, susipažinta su jaunimo organizacijų struktūra, dalyvauta pokalbiuose su valstybės tarnau-tojais, aptarti kiti aktualieji reika-lai, būdingi visose šalyse.

Eucharistinio Jėzaus kongre-gacijos sesuo dr. D. Šlapkauskaitė 2000 m. spalio 29 d. susitiko su Šiaulių katalikėn moterim, ku-rias supažindino su šios kongre-gacijos veikla. Kongregacija įsteigta Šiauliuose 1947 m., kai čia dirbo jėzuitas kun. P. Masilio-nis. Vienuolijos tikslas – padėti kunigams sielovadoje, dirbti su šeimomis bei jaunimu. D. Šlap-kauskaitė į vienuolyną įstojo bū-dama penkiolikos metų, patyrė daug išgyvenimų, krātų, bandy-mų, tarymų. Seserys buvo moko-mos "mažėti, kad Viešpats aug-tų". Jos daug laiko skirdavo mal-dai, slaptai rengdavo vaikus pir-majai Komunijai, siūdavo liturgi-nius drabužius, organizuodavo chorus šventovėms, dainuodavo religinę literatūrą. Šiuo metu kongregacijoje dalyvauja apie šimtas seserų. Kaip misijonierės jos reiškiasi Kazachstane, Moldo-voje, Latvijoje.

Šv. Kotrynos šventovė Vilniuje

Mons. J. Antanavičius, Pane-vėžio katedros klebonas, paruošė ir išleisdino dvi religinio turinio knygeles: "Tau padėsiu melstis" ir vyskupo K. Paltaroko "Katekiz-mą". Pirmoji, 84 psl., išleista 2000 metais įvykusio eucharistinio kongreso proga. Tai maldaknygė – įvairių maldų rinkinys, pritaiky-tas praktiniam vartojimui. Antroji yra 40 psl. 1999 m. pataisyta laida vyskupo K. Paltaroko istorinės reikšmės katekizmas, sulaukęs daugelio laidų, ypač sovietinės okupacijos metais. Pratarmėje pa-žymėta, kad juo per 50 okupacijos metų pasinaudojo daugybė žmo-nių. Buvo spausdinamos vis nau-jos laidos, nuspėjant spausdinimo datas. Taip susidarė milijoniniai tiražai. Pasak sudarytojo, tai dau-giausia skaitomas leidinys Lietu-voje. Abi minėtos knygelės išlei-stos 50,000 tiražais.

Pasaulinės gydytojų federaci-jos "Už žmogaus gyvybę" Lietu-voš draugija, švenčianti savo veik-los dešimtį, 2000 m. lapkričio 18 d. Vilniuje surengė tarptautinę konferenciją "Motinstystės ir tėvs-tės orumas". Renginyje pradėtas Vilniaus arkikatedroje bazilikoje Mišiomis, kurias aukojo arkivys-kupas A. J. Bačkis. Tolesnė pro-grama vyko seimo rūmų konfe-rencijų salėje. Arkivyskupas A. J. Bačkis kvietė šių dienų politikus padėti jaunoms šeimoms kurti normalų gyvenimą. Svečiai iš Lenkijos pabrėžė atsakomybę už vaiko gyvybės išsaugojimą, drau-gijos garbės narė V. Aleknaitė, Abramikienė atkreipė dėmesį, kokius padarinius gali sukelti įvairūs bandymai su žmogumi, kun. dr. Andrius Narbekovas iš-kėlė esminį žmogaus pašaukimą – mylėti, Popiežiškojo šeimos insti-tuto prof. Sergio Bellardinelli kal-bėjo apie atsakingos motinstystės ir tėvystės viziją ir tikrovę, viešnia i Gdanskio Eva Kovalevska konfe-rencijos dalyviams priminė, kaip svarbu puoselėti moteriškumo ir vyriškumo jausmą, atskleisti moti-nystės ir tėvystės grožį. Diskusijo-se dalyvavo prof. dr. L. M. Ma-čiūnas, gyd. J. I. Tartilienė, doc. dr. A. Narvilienė, dr. D. Šlap-kauskaitė ir kiti. Konferencijos pri-imta deklaracija nusiųsta Lietu-vo prezidentui, seimui, vyriausy-bei, paskelbta visuomenei. Kun. V. Aliulis, MIC, pašventino deko-ratyvinę skulptūrą "Motinstystė", sukurta skulptorių Leono ir Gedi-mino Žuklių bei architektės L. Markejevaitės, finansuota R. Sid-rio. Pranešime apie šią konferen-ciją pastebėta, kad iš kviestų da-bartinio seimo narių konferenci-joje dalyvavo tik dvi parlamen-tarės.

Karaliaučiaus miesto 35-tojo licejaus lietuvių kalbos būrelis su savo mokytoja

Nuotr. T. Ostapciuk

Atgimstančios Lietuvos kaimas

Kaimas – lietuvių tvirtovė. Žemės ūkis – šalies ekonominio gyvenimo pagrindas. Pavergėjas sugriovė kaimą ir išžudė žemdirbius. Klaidingas išorinis šiandieninio kaimo vaizdas. Atgyja Lietuvos kaimas – atgyja ir senojo kaimo tradicijos. Atgimsta smulkus žemės ūkis

JONAS DAUGĖLA

Jau turbūt ne kartą ir įvai-riomis progomis esame kartoje, kad visais laikais mūsų kaimas ir jo žmonės buvo lietuvių tvirtovė. Net sunkiausiais bau-džiaus ir spaudos draudimo laikais mūsų kaimas išlaikė lie-tuvių, išsaugoj lietuvių kalbą, o 1918 m. mūsų kaimo berneliai iškovojė tautai valstybinę nepri-klausomybę.

Ir anuo metu, vos atstaičius valstybinę nepriklausomybę, to meto vyriausybės rūpinosi gali-mai greičiau mūsų žemdirbius aprūpinti nuosava žeme ir su-kurti naują žemės ūkį. Skubiai buvo vykdoma žemės reforma, ir trumpu laiku Lietuvos žemė pasipuošė 287,380 tvarkingų ūkininkų gražiomis sodybomis.

Bolševikinis pavergėjas per kelias dienas nušlavė nuo žemės paviršiaus visas tas gražias sody-bas. Žudynėmis, areštais ir trė-mimais sunaikino tų sodybų šeimininkus ir žemdirbius. Kovo 11 deklaracija atstaičius valstybi-nį gyvenimą, to meto valdžios stengėsi sugriauti pavergėjo įsteigtus kolchozus, išvaduoti li-kusius žemdirbius iš kolchozi-nės vergijos ir sukurti naują pri-vaatinį žemės ūkį. Tuo metu nau-jai atkurtos Atkuriamosios tary-bos posėdyje jos pirm. V. Landsbergis kalbėjo: "Stiprus ūkininkas yra ne tik mūsų šalies ekonominio savarankiškumo ga-rantas – jis tautinės kultūros, kalbos, papročių puoselėtojas. Atgims kaimas – atgims Lietuva ir priešingai, išsigims kaimas – išsigims Lietuva".

Į tradicinį ūkį

Bet tuo metu Lietuvos kai-mas pradėjo atgimti dar Lands-bergiui nepaskelbus nepriklau-somybės akto. Jau 1989 m., kai tik subraškėjo Kremliaus pamatai, Aukščiausioji taryba priėmė "Valstiečių ūkio įstatymą". Pa-gal šį įstatymą valstiečiai iš kol-chozų galėjo gauti (be nuosavybės teisių) ariamos žemės ir sa-varankiškai ūkininkauti. Dau-giausia šiuo įstatymu pasinau-doję kolchozų agronomai. Kai kurių kolchozų administratoriai šiems naujiems ūkininkams lei-do iš kolchozų pasiimti trakto-rius ir kitus įrankius. Ir tuo bū-du trumpu laiku buvo sukurti 5138 privati ūkiai (90 ha ariamos žemės). Beveik visi šie naujieji ūkininkai dar ir šian-dien sėkmingai ūkininkauja.

Atstaičius nepriklausomybę, skubiai buvo priimtas žemės re-formos įstatymas. Šio įstatymo tikslas buvo galimai greičiau į kolchozus įjungtas žemes sugrą-zinti teisėtiems jų savininkams. Žinoma, šiuo įstatymu pasinau-doję ir žemes atsiėmė jau tų teisėtų savininkų palikuoniai. Daugelis jų pasitenkino gavę nuosavybės dokumentus, susiki-šo juos į kišenes ir gyventi su-grįžo į miestus. Bet vis dėlto kai kurie jų ryžosi likti kaime ir ūkininkauti.

Lietuvoje vėl susikūrė 67,000 naujų ūkių. Tai našūs ir gražiai tvarkomi ūkiai. Tad ir mūsų kaimas vėl pasipuošė nau-jomis ir tvarkingomis ūkininkų sodybomis. Be to, dar liko iš kol-chozų pertvarkytos žemės ūkio bendrovės, kurių kiekviena val-do po kelis šimtus ha žemės. Daugelis jų bankrotuoja, bet kai kurios jų sėkmingai ūkininkauja.

Gali išmaitinti visus

Šiandieninis Lietuvos žemės ūkis lengvai gali pagaminti pa-kankamai žemės ūkio gaminių visiems šalies gyventojams iš-

maitinti. Šie ūkiai gali aprūpinti savo gaminiais ir žemės ūkio pramonės įmones. Tik labai gaila, kad valdžios sandėliai ir įvai-rūs vertelgos už pristatytus der-lius su ūkininkais labai prastai atsiskaito. Yra apskaiciuota, kad per šiuos metus supirkė-jams mūsų ūkininkai yra pri-statę žemės ūkio gaminių už 6 mlrd. Lt., bet iki šiol yra gavę vos 1.5 mlrd. Lt. Ir visai neaiš-ku, ar kada bus ir ar iš viso bus kada mūsų ūkininkams ši skola gražinta. O mokesčius ūkininkai yra verčiami neatidėliojant su-mokėti. Ūkininkus ypač erzina tai, kad jų derliai pūna sandė-liuose, o miestų krautuvės yra užverstos užsienietiškais maisto gaminiais, kurių didelė dalis yra kontrabandos keliu atgabenti į Lietuvą.

Trys seimai

Per nepriklausomo gyveni-mo dešimtmetį jau pasikeitė trys seimai ir net 11 vyriausybų. Tačiau ir seimai, ir vyriausybės buvo išimtinai "miesčioniškos", nekreipė reikiamo dėmesio į mūsų kaimą ir nesirūpino žem-dirbių likimu.

Šiomis dienomis savo veiklą užbaigė trečiasis seimas. Jo na-rinių daugumą sudarė Tėvynės s-gos atstovai. O šiai sąjungai vadovauja tas pats Landsbergis, kuris anuo metu savo kalboje taip pabrėžė mūsų kaimo reikš-mę valstybiniame gyvenime. Deja, ir šis seimas bei jo sudary-tos vyriausybės per visus ketve-rius metus nekreipė dėmesio į mūsų kaimą. Buvo įsteigtas kai-mui remti fondas. Jį savo auko-mis stipriai parėmė ir kai kurios užsienio, ypač Skandinavijos, valstybės. Bet labai maža dalis šių pinigų pasiekė mūsų kaimą, o pats seimo vadovas buvo už-siėmęs "turistine" diplomacija ir visai nepalaikė ryšio su žemdir-biais bei jų organizacijomis.

Ūkininkų s-gos pirm. J. Čiulevičius, aptardamas šio sei-mo veiklą, padarė labai liūdnas išvadas: "Ūkininkams nebuvo sudarytos sąlygos veikti ir ugdyti kaimą. Jie buvo palikti likimo valiai".

Šią vasarą net keli mūsų tel-kinio tautiečiai lankėsi Lietuvoje. Sugrįžę mūsų pobūviuose dalinosi su mumis savo ispū-džiais. Jie džiaugėsi, kad dabar jau labai gražiai ir tvarkingai at-rodė Vilnius, Klaipėda ir kiti didesni miestai, ypač kurortai. Bet už tai labai nykų vaiz-dą jiems paliko kaimas. Keliaudami jie matė tik dirvonuojan-čius, piktžolėmis apžėlusius lau-kus ir vienur kitur suvargusių trobelę.

Lietuvoje jau daug metų yra leidžiamas "Valstiečių Laikra-sis". Ir tai yra vienas geriausiai tvarkomų periodinių leidinių. Jis yra išimtinai skirtas mūsų kaimui ir to kaimo žmonėms. Įdėmiai sekant jį, susidaro jau kiek kitoks mūsų kaimo įvaizdis. Žinoma, ir šis ūkininkų laikraš-tis nevengia aprašyti mūsų kai-mo žmonių vargų, nevengia ra-šyti ir apie žemės ūkio pažangą, kaimo žmonių ekonominio gy-

venimo laimėjimus.

Naujos galimybės

Daugelis naujų ūkininkų patyrė, kad šiandien yra gana sunku verstis tradiciniu grūdų ūkiu. Grūdų kainos yra labai kritusios. Supirkėjai už pristaty-tus grūdus labai sunkiai ir pavė-lintai atsiskaito. O trąšų ir dega-lų kainos yra labai iškilusios.

Dar sunkiau yra verstis gy-vulių ūkiu. Šiam ūkiui reikia modernių tvartų, įvairių mecha-niškų karvių melžimo ir mėsos paruošimo įrengimų. Tad reikia investuoti didelį pradinį kapita-lą ir bristi į skolas.

Tad paskutiniu metu mūsų ūkininkai pradėjo vis daugiau domėtis smulkios žemės ūkio šakomis. Čekiškos seniūnijos ūkininkas Gudžius dabar savo ūkyje auginą Pekino kopūstus, baklažanus, česnakus, svogūnus ir kitas daržoves. Šioms daržo-vėms auginti jis yra paskyręs 15 ha savo ariamos žemės. Šias daržoves be jokių tarpininkų už grynus pinigus parduoda miestų krautuvėse.

Motiejūnas yra bitininkas. Jis turi apie 200 bičių avilių. Medų parduoda vietos rinkoje. Bet šiais metais jau šiek tiek medaus be jokių tarpininkų iš-vežė į Lenkiją ir Latviją. Ban-krotavus Šeduvos kailinių žvėr-lių ūkiui, jos savininkas Žiugžda nepasimetė ir savo ūkyje pradė-jų auginti juoduosius serbentus. Iš Italijos jis išsirašė labai gerą sėklinę medžiagą, sulaukė ypa-tingai gero serbentų derliaus. Serbentus be jokio vargo ir pel-ningai pardavė vyno ir vaisių sulčių fabrikams. Sėklinė me-džiaga jis aprūpino kelis savo kaimynus ir dabar jau daugiau ūkininkų yra pasirengę auginti juoduosius serbentus.

Kad lengviau ir pelningiau galima būtų didesniais kiekiais parduoti serbentų derlių, jų au-gintojai susibūrė į kooperatyvą, kuris yra pasiryžęs serbentų derlių išvežti ir į kitas šalis. Keli ūkininkai metėsi auginti braškes ir vyšnias. Šiuos derlius ūkinin-kai lengvai parduoda vietos vy-no ir vaisių sulčių fabrikams, kurie neatidėliodami atsilygina už pristatytas uogas. Anykščių vėno darykla kooperatyvui pa-dėjo įsigyti brangias uogų surin-kimo mašinas. Keli ūkininkai veisia ir auginą sliekus. Žemės ūkio rūmuose yra įregistruota ir slykių augintojų draugija. Jie sliekus pelningai parduoda Prancūzijos restoranams.

Šie ūkininkai yra pastatę pavyzdinius sodybas. Tuo būdu vėl atgyja mūsų senojo kaimo vaizdas. Džiugu, kad atgyja ir mūsų senojo kaimo tradicijos. Atgyja talkos, kaimyniškas ben-dravimas, šventiški subūvimai. Beveik visi šie pavyzdiniai ūkiai yra tolimuose mūsų šalies pakraščiuose. Tad ir mūsų turis-tai, skubėdami greitkeliais iš Vilniaus į Palangą ir vėliau už-sukdami į Kryžių kalną, pro pa-togių turistinių autobusų langus šių ūkių nemato. Dėl to jie mums perteikia klaidingą šian-dieninio kaimo vaizdą bei jo žmonių nuotaikas.

Ata

VACIUI VAITKUI iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną MARYTE, dukras – RŪTĄ ir AUŠRĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė –
S. J. Andriuliai M. G. Andriuliai

Karo nusikaltėlių paieškos

KAZYS BARONAS,
Vokietija

Australijos Kanbera miesto senelių globos namuose teisė-sauga suėmė 87 m. latvį Konra-dą Kalejs. Akla, beveik kurčią ir drebančią latvį policija nuvežė į Melburną. Čia jam teisėjas pa-sakęs suėmimo priežastį: jis kal-tinamas karo metu žudynėm gimtajame krašte. Įmokėjus pi-niginį užstatą latvis po 30 min. paleistas atgal į globos namus.

J. Kalejs suėmimo proga Australijos teisėsauga metė kiek platesnį žvilgsnį į karo nusikal-tėlių paiešką. J. Kalejs gražini-mo į gimtąjį kraštą pareikalavo Latvijos vyriausybė. Australijos teismas jam būtų davęs leidimą ir toliau laisvai gyventi kengūrų žemėje.

Pasirodė, kad karininkas J. K. priklausė ypatingam kpt. Ar-ajs daliniui (Arajs prieš keletą metų buvo nužudytas Brazilijoje Izraelio slapčiosios Mossad tar-nybos, K.B.). Jis kaltinamas 1942-43 m. Salaspilio koncen-tracijos stovykloje tūkstančių kalinių žudynėm. Prisipažino priklausęs nacių teroro daliniui, bet griežtai paneigė žydų, ko-munistų, čigonų žudynes.

J. Kalejs po karo emigravo į Australiją, gavo pilietybę. Nuo 1959 m. gyveno Kanadoje ir JAV. Prekiaudamas nekilnoja-mu turtu, uždirbo keletą milijonų dolerių. Abi valstybės suži-nėjusios jo praeitį, latvį ištrėmė. Turėdamas Australijos pilietybę jis grįžo į Melburną. Australijos įstatymai latvį laikė ir toliau sa-vo krašto piliečiu ir jam piliety-bės neatėmė. Be to, Australijos vyriausybė atsisakė net tardy-mo, kadangi min. pirm. John Howard nuomone nusikalti-mams įrodyti surinkta nepakan-kamai medžiagos. Žudynių tyri-ntejas K. Kviet tokius min. pirm. žodžius laiko tik paprastu atsikalbinėjimu, o žydų atstovai sako: "Vyriausybė nežengia net ir mažiausio karo nusikaltėlių paieškos žingsnio. Australija yra ramus karo nusikaltėlių uostas."

Vokiečių žiniasklaida, rašy-dama apie latvį, pažymėjo, kad Kanbera nenuteisė dar nė vieno karo nusikaltėlio. Specialiai tam reikalui sudarytai komisijai 1992 m. vyriausybė atėmė visus įgaliojimus. Tam pritarė ir tuo-metinė opozicija, šiandieninė Australijos vyriausybė. Po ilgų komisijos paieškų, tik trys taria-mieji nusikaltėliai buvę sumiti ir perduoti teismui. Tačiau, nera-dus stiprios kaltinimo medžia-gos bei atsižvelgiant į teisiųjų sveikatą, jie buvo paleisti.

Komisijos tyrinėjimai

Buvęs komisijos pirm. R. Greenwood, iki jos paleidimo buvo sudaręs 27-niems karo nu-sikaltėliams bylas. Kodėl ši ko-misija buvo panaikinta? Teisi-ninkų nuomone, Australijos vy-riausybė karo nusikaltėlių pa-ieškoje bei jų nuteisime nema-čiusi jokios politinės naudos. Ir šiandieną, nepaisant geležinės uždangos dingimo bei laisvo do-kumentų gavimo nemanoma, kad paieškomis ir tam reikalui sudarytiems teismams vėl bus plačiai atidarytos durys. Tuo tarpu istorikai ir žydų organiz-ačių atstovai sako, kad geras tuzinas karo nusikaltėlių dar gy-vena Australijoje. Daugumas jų

į Australiją atvyko klastotom pavardėm, ne vienas jų plaukė laivu ar skrido kartu su išgyve-nusiais koncentracijos stovyklo-se žiaurumais.

Vokiečių spauda pažymėjo, kad latviui Australijoje gal teks pagyventi keletą dienų ar sava-ičių, nes savo praeitį jis turės nušviesti Latvijos teisme. Mat tik prieš keletą savačių Australi-ja ir Latvija pasirašė karo nusi-kaltėlių išdavimo sutartį. Žinia-raščiai pažymėjo, kad tam rei-kėjo stipraus JAV žydų organi-zacijų spaudimo. Australijos Žydų b-nės pirm. Colin Ruben-stein pareiškė: "Gerokai pavė-luotai bei mažu masteliu, tačiau Australija įgyvendino teisingu-mą".

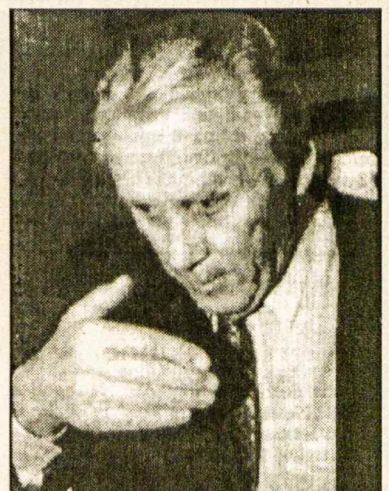
Kaltinamas buvęs ministeris

Pasirodo, kad Vokietijos kancl. K. Adenauero vyriausy-bėje ištremtųjų vokiečių iš Len-kijos, Čekijos, Jugoslavijos mi-nisterio pareigas ėjo karo nusi-kaltėlis T. Oberlaender. Esą jis 1941 m. vasarą Ukrainos Lvive įvykdęs žydų ir lenkų intelligen-tijos žudynes, padėdamas ukrai-niečių bei vokiečių specialiai su-darytam daliniui. Nuotrauka ra-do vietą vokiečių kariuomenės įvykdytų nusikaltimų kiliuojamo-je parodoje. Ji buvo išimta nes šis žiaurus vaizdas buvęs NKVD suklustotas: joje matomi vokiečių kariai vasaros metu su žiemine apranga (apie tai esu rašęs "TŽ"). Tiesa, šiuo metu vyksta Lvivo žudynių tyrimai, tačiau nerasta Adenauero vy-riausybės nario kaltės.

Plačioje P. K. Wachso stu-dijoje "Der Fall Theodor Oberlaender" (Teodor Oberlaender atvejis, Campus Verlag, 2000 m. Frankfurt – New York, 533 psl. kauna 78 m. – 36 dol.) autorius sako: "Buvęs veržimosi į Rytų Europą (Drang nach Osten) Rytprūsijų apygardos vadovas ("Gauleiter") Erich Koch, buvo aršus bolševizmo priešas ir be jokių abejonių antisemitas, ta-čiau atsisakė nuo priespaudos ar net tautų sunaikinimo vokie-čių užimtuose kraštuose, nes norėjo tas tautas įjungti kovai prieš bolševizmą." Iš autoriaus žodžių reikėtų spręsti, kad H. Himmleriu pasiūlymą sudaryti tautinius SS dalinius galėjęs duoti Rytprūsijų vadovas.

Lvivo žudynių tyrinėtojai iki šiol nerado jokių tikrų duome-nų apie T. Oberlaenderio daly-vavimą žudynėse.

Gal tai vėl NKVD klasta, siekianti sukompromituoti mi-rusio krikščionių demokratų partijos vadovą K. Adenauerį ir jo pirmą pokarinę vyriausybę?

Kaltinamasis KONRAD KALEJS

Ata

ANTANUI GEDRIMUI

mirus, jo žmonai JADVYGAI, dukroms ALDONAI ir KRISTINAI, sūnums ALOYZUI, VYTAUTUI bei jų šeimoms ir artimiesiems reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdimė –

Hamiltono lietuvių pensininkų klubas "Ažuolas"

"TĖVYNĖS SAJUNGOS" NARIUI

Ata

ANTANUI GEDRIMUI

mirus, jo žmoną JADVYGĄ, sūnus – ALOYŽĄ, VYTAUTĄ ir dukras – KRISTINĄ, ALDONĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė –

Hamiltono ir Niagara pusiasalio "Tėvynės sąjungos" valdyba

Šv. Teresės šventovė Vilniuje prie Aušros Vartų

Nauja valdžia Lietuvoje

DR. JONAS KUNCA

Naujo seimo, taigi ir vyriausybės, rinkimai įvyko gana svarių Lietuvos atečiai metų, kai po 10 metų nesėkmių tauta ieško išeities iš užburto rato. Straipsnio apimtis neleidžia minėti visų mūsų šalies bėdų, bet bent pro svarbesnes iš jų praeiti negalima. Kitaip nebūtų aiški naujos vyriausybės svarba.

Valstybės skolos dabar siekia 13 milijardų litų, o jų aptarimui išdas turi išleisti beveik 1 milijardą. Naujame biudžete trūkš 900 milijonų litų. Toliau mokėti lygšiolinio lygio pensijas nebūtų iš ko. Dėl to planuojama jas sumažinti tiems pensininkams, kurie ką nors dirba. Valstybės administracija kaip reikia neveikia, nors ji yra net per didelė, iš dalies kyšiais paperkama. BVP augimas Lietuvoje yra žemiausias visoj Rytų Europoje – 2,5%. Kartu gyventojų pasitikėjimas politikais ir net savimi yra labai nusmukęs. Dėl to visi laukia „išganytojo“, kurį turėtų suvaidinti naujoji valdžia.

Kiek šitie tautos lūkesčiai gali išsipildyti? Mūsų šalis išgyvena ne vien ekonominę, bet ir dvasinę krizę, kuri apsunkina bet kurios vyriausybės darbą. Tautos mąstysena ir elgesys neleidžia žmonėms pritapti prie jiems neįprastos demokratinės sistemos. Lengva pasakyti, kad valdžia turi sukurti tinkamas sąlygas privačiai iniciatyvai, o gyventojai patys pasirūpinti savimi. Deja, mūsų atveju to neužtenka. Pasimetusiai visuomenei valdžia turi vadovauti, rodyti kelią, priversti gerbti įstatymus, pažaboti korupciją ir valdininkų nesąžiningumą. Naujos valdžios pasisekimas yra surištas su įvedimu administracinės tvarkos, be kurios neįmanoma įgyvendinti reikalingas reformas.

Koalicinei vyriausybei, ypač kai ji neturi daugumos seime, šalies valdymas yra žymiai sunkesnis negu buvusiom vyriausybėm. Svarstant biudžeto išlaidas ir pajamas iškilo nuomonių skirtumų tarp koalicijos partnerių. R. Karbauskis norėjo papildomų 300 milijonų žemės ūkiui. R. Povilonis reikalavo atitręti 150 milijonų nuo krašto apsaugai skirtų 652 milijonų ir juos atiduoti švietimui, kurio biudžetas yra 2665 milijonai. Tai pakentų Lietuvos įstojimui į NATO. Vis dėlto galų gale buvo susitarta, seimas biudžetą priėmė. Bet kai buvo balsuojama dėl pensijų sumažinimo dirbantiems pensininkams, vyriausybę pritrūko dviejų balsų. O su tom pensijom yra taip: jas reikia mažinti, nes trūksta lėšų. Kitaip išvis pakrūtų pensijų mokėjimas. Iš naujos vyriausybės pirmųjų žingsnių sunku spręsti apie jos sugebėjimą sutarti ir racionaliai valdyti.

Biudžetas nėra pagrindinė šalies problema. Reikia reformuoti visas valstybės gyvenimo sritis. O tam teks pakeisti gerą dalį aukštųjų valdininkų. Čia išskyla nauji sunkumai, kai kiekvienas koalicijos dalininkas yra linkęs įkišti administracijon savo šalininkus nebūtinai atsižvelgiant į krašto interesus ir kandidatų kvalifikacijas. O nuo tinkamų vadovų pasirinkimo priklausys naujos administracijos veikla, o nuo jos – kovos su korupcija sėkmė ir vyriausybės ateitis. Mat reformas planuoja ministreriai su aukštais biurokratais, o jas įgyvendina šalies administracija. Jei ji tinkamai neveiks, reformos nebus tinkamai įgyvendintos. Tai matosi iš kitų kraštų nesėkmingų bandymų daryti pažangą neturint tvarkingai veikiančios administracijos. Tarp kitko, korupcija klesti tik su pagalba nesąžiningų pareigūnų. Taigi kova su ja – gera valstybės administracija. Ar pavyks tokią suorganizuoti dabartinei vyriausybei, tik laikas parodys. Lietuvoje netrūksta neigiamų pranašysčių, sakysim, prieš laiką. Tai neprisideda prie padėties normalizavimo. Po 10 metų kantrybės ir nesėkmių reikėtų duoti tai vyriausybei progą pasireikšti savo darbais.

Galvojant apie ateitį, reikia atkreipti dėmesį į švietimą, nuo kurio priklauso, kokią išauginime naująją kartą. Lietuvai reikia blaiviau galvojančių piliečių su savarankiška mąstysena, Tėvynės meile ir moralės principais. Būtų naudinga įvesti auklėjimo ir visuomenės mokslo valandas. Dvasinis subrendimas reikalingas asmeniniame gyvenime ir valstybės atečiai.

Nepastovumas kenkia valstybei ir ją žemina svetimųjų akys. O jei vis dėlto ir šitos vyriausybės bandymas nepasisektų, kas tada? Prezidentas būtų priverstas kviešti A. Brazauską sudaryti naują vyriausybę. A. Brazauskas buvo neblogas prezidentas. Išgavo iš Jelcino valstybinių sienų sutartį, kuri yra reikalinga įstojimui į NATO ir ES. Bet jis nesugebėjo pasirinkti sumanaus min. pirmininko. Tokiu atveju jam reikėtų eiti į koaliciją su Paulausku. Bet tai tik prielaidos. Tikėkim, jog Pakso vyriausybė pasiseks. Tikriausiai jis stengsis žmonių neapvilti, nes berods nori kandidatuoti ateinančiuose prezidento rinkimuose.

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

ANELĖ CHOMITSCH-LUKŠAITĖ

mirė 2000 m. gruodžio 21 d. Sudbury, ON, gyveno Wasaga Beach, Ontario.

Liūdi – posūnis George Chomitsch ir šeima

SPAUDOS BALSAI

Lietuvos kaimynų laikraščiuose

Vilniaus Lenkų Namai

2000 m. lapkričio mėn. Lenkijos ambasadoje Vilniuje įvyko Lenkų bendrijos pirmininko prof. A. Stelmachowski'o ir Lietuvos lenkų organizacijų atstovų pasitarimas dėl Vilniaus Lenkų Namų naudojimo. „Kurier Wileński“ 2000 m. lapkričio 8 d. laidoje rašo:

„Prof. Stelmachowski'o nuomone, Lenkų Namai turėtų patys išlaikyti, tačiau pirmuosius trejus metus Lenkų bendrija prie jų išlaikymo turės pridurti, kaip apskaičiuojama, kas metai apie 100.000 zlotų. Po trejų metų Lenkija ketina visai pasitraukti ir perleisti Lenkų Namus Lietuvos lenkų sąjungai. (...) Vienintelė kliūtis pradėti Lenkų Namuose veiklą yra konfliktas LLS-oje arba, kitaip pasakius, konfliktas tarp R. Maciejkianieco LLS-os ir J. Sienkiewicz'iaus LLS-os. Kai kurie stebėtojai tvirtina, kad Lenkų Namai tapo LLS-oje 'nesantikos kaulu'. Šios dvi panašios organizacijos pretenduoja valdyti Lenkų Namus, kurių paviršiaus plotas yra 7,4 tūkst. kvadratinų metrų, ir Lenkijos mokesčių mokėtojams kainavo apie 6 mil. JAV dolerių.

(...) Daugelis mano, kad geriausia išeitis būtų, jeigu Lenkų Namus perimtų Lenkijos valstybės išdas ir direktoriumi paskirtų savo vietininką. Tada būtų tvarka, o jeigu, kaip numato Lenkų bendrija, po trejų metų Lenkija pasitrauks ir Namų šeimininkais taps 'vietiniai', – pastatas neturi ateities“.

Nepalankiai apie Vilniaus Lenkų Namus pasisako „Zeszyty Historyczne“ 2000 m. 132 laidoje neseniai viešėjusi Lietuvoje Anna Stronska: „Angažuojamės į abejotino naudingumo sumanymus, kaip antai Vilniaus lenkų universiteto atveju, prarandame pinigų investuodami į išgarsėjusią Namų statybą, kuri yra kritiškai vertinama vietinių lenkų nesusijusių su Bendrijos globa“.

Šališka nuomonė

Maskvos dienraštis „Nezavisimaja Gazeta“ 2000 metų gruodžio 2 d. laidoje išspausdino Elenos Jurkevienės straipsnelį apie Lietuvos vyr. prokuroro pakeitimą. Pagal E. J. 1996 m. išrinktas konservatorių daugumą turintis seimas atėmė prez. Brazauskui teisę skirti gen. prokurorą ir paskyrė savo gen. prokurorą K. Pėdniečią. Dabartinis seimas gražino prezidentui šią teisę. Straipsnelį E. J. taip baigia: „Sunku pasakyti, ar yra koks nors ryšys tarp nusikaltimų bangos pastaruoju metu užliejusios Lietuvą ir glaudų prokuroro priklausomumą nuo valdančiosios partijos. Tačiau neabejotinai toks priklausomumas trukdo prokurorui laisvai ir darniai vykdyti savo pareigas malšinant tam tikrų grupių nusikalstamą veiklą. Prokuratūros tarnautojų, policijos pareigūnų ir versloininkų dabartinė žudynių serija Panevėžyje, mieste kuriame kadaise buvo visoje Sąjungoje garsus lietuviškas teatras, tik patvirtina šios nuomonės teisingumą. Juk kol kas išaiškinama tik kelių transporto įvykiai. Šiandien Panevėžys, ši konservatorių tvirtovė, yra vadinamas 'lietuviška Čikaga', įtariamųjų miestu. Čia 'Tėvynės sąjunga' paprastai laimi rinkimus ir į atsakingus postus skiria 'savo' žmones. Ar ne simboliškas šis faktas?“

„N.G.“ laikraščio motto – „Sine ira et studio“, tačiau šiame straipsnyje jo autorė rodo savo neapykantą konservatoriams. Savo „tvirtovėje“ 2000 m. savivaldybių rinkimus konservatoriai smarkiai pralaimėjo.

Sunkiai pakeičiamas žodis

Varšuvos dienraštis „Gazeta Wyborcza“ 2000 m. lapkričio 3 d. laidoje išspausdino pokalbį

su istoriku ir publicistu Pranu Morkumi. „G.W.“ korespondentas paklausė: „Lietuvių vadovėliuose ir žiniasklaidoje dvidešimtmetis (1919-1939) vis dar yra vadinamas lenkų okupacija. Ar šis apibūdinimas bus pakeistas labiau neutraliu žodžiu?“ P. M. atsakė: „Artimiausiais metais tikrai ne. Pagaliau netgi didelis lenkų bičiulis, žinomas lietuvių poetas Tomas Venclova taip pat šį žodį vartojo. Manau, kad šis terminas išnyks, kai lietuviai pagaliau susipažins ir supras visus Želigovskio akcijos aspektus“. Pranui Morkui ilgai teks galvoti, kol suras eufemišką žodžiui „okupacija“ pakeisti.

Montuos rusiškus automobilius

Maskvos dienraštis „Izvestia“ 2000 m. lapkričio 23 d. laidoje rašo: „Po Sovietų Sąjungos suirimo Rusijos ryšiai su Baltijos kraštais pradėjo atsinaujinti – AB Gorkio automobilių gamykla vakar pranešė, kad pradės Lietuvoje montuoti savo automobilius. Šio projekto įvykdymas gali reikšti rusiškų automobilių sugrįžimą į Baltijos kelius.

Lapkričio pabaigoje planuojama Rokiškio mašinų gamykloje pradėti montuoti automobilius. Ligi šių metų pabaigos iš pristatytų dalių turėtų būti sumontuoti 150 pirmųjų automobilių iš 'Gazel' ir 'Sobol' serijų. Kitais metais Lietuvos įmonėse bus surenkami visos eilės modelių komerciniai automobiliai, GAZ – lengvieji sunkvežimiai, mikroautobusai ir specialūs automobiliai 'Gazel' ir 'Sobol' serijų. 2001 metais ketinama sumontuoti apie tūkstantį tokių mašinų, tačiau esant paklausai montuojamų mašinų skaičius gali būti padidintas. (...) Ši Lietuvos automobilių gamykla bus pirmoji Baltijos kraštuose, ir tai ne tik rusiškų, bet ir visokių kitų. Nuo to meto, kai 1995 m. buvo sustabdytas RAF surinkimo konvejeris Latvijos Mintaujos mieste, visuose trijuose Baltijos kraštuose nebuvo sumontuotas nė vienas automobilis“. J. B.

Akmenys į svetimą daržą

ANTANINA GARMUTĖ
Kaunas

Laisvoji rinka atrišo rankas ne tik verslininkams, bet ir atskirų piliečių iniciatyvai. Privatų bankų veikla ir grūtis parodė, kad praturtėti gali ir įvairaus plauko aferistai, kurie paskui išvengia atsakomybės. Kai žmonės emė vengti reikalų su nepatikimais bankais, visuomenėje sustiprėjo individualių skolininkų ir skolininkų statusas. Asmeniškai skolinamasi ir asmeniškai tos skolos grąžinamos. Bet ne visada. Kartais skolintojas susprogdina, žūsta neišsikiomis aplinkybėmis. Arba skolininkas. Paleistas džinas iš butelio – gobsūmo maras – nušluoja betkurių garbės žodžius, įsipareigojimus. Morale. Draugystę. Giminytę.

Inžinieriaus N. papasakota istorija vertė suklusti.

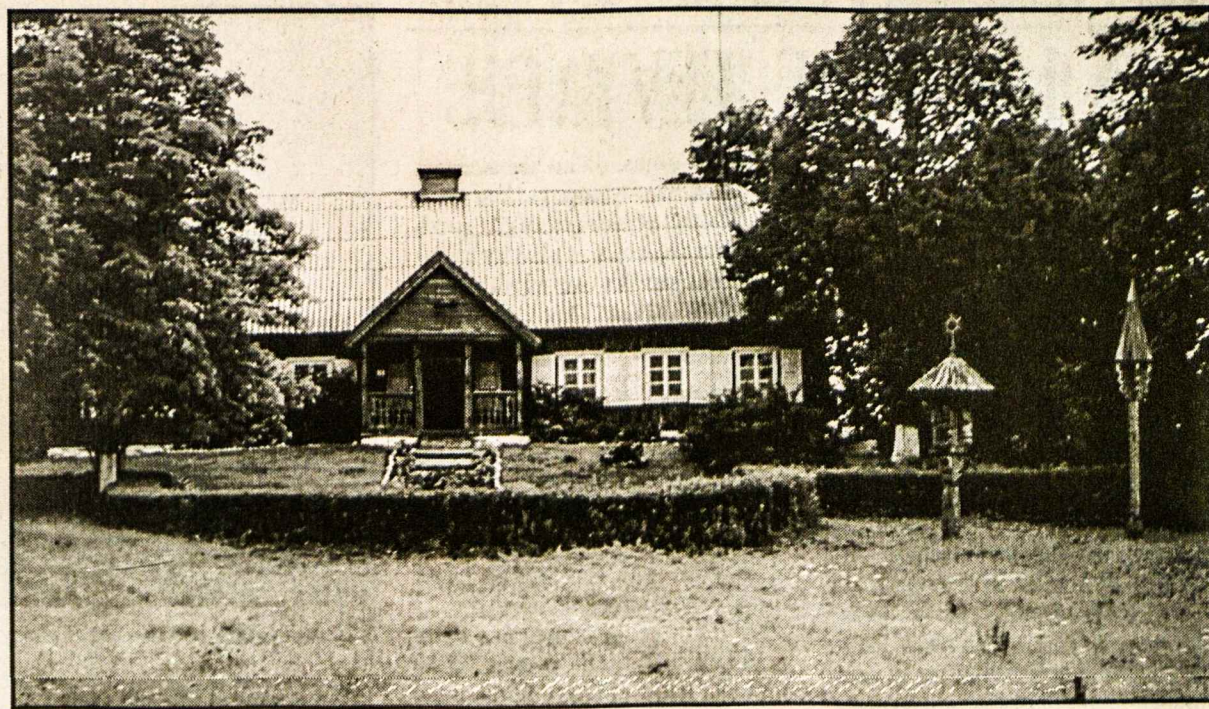
– Turėjau atliekamų pinigų, – sakė jis, – tad nusprendžiau juos paskolinti pažįstamam X. Taip prisidurti prie mažos pensijos šiek tiek palūkanų už paskolą. Imti palūkanų iš bičiulio buvo nepatogu. Tad pasakiau jam, jog tie pinigai yra ne mano, o bendradarbio Z., kuris, atseit, tuos pinigus pas mane laiko. Taigi aš likau lyg ir tarpininku. Gerai sugalvojau?

– Argi toks pseudo tarpininkavimas neprimena jau girdėtos buvusio bankininko Urkos aferos, kai tariamu tarpininku pasirinko mirusį asmenį?

– Nemanau. Žmogus man palūkanas tvarkingai moka. Tik stebisi, iš kur tas Z. toks turtin gas, dideles palūkanas ima. Ir kaip dar vagys jo neapšvarina?

– Jau apšvarino! Butą išplėšė. Tik grindys liko.

– Reikia apsaugoti, – šyp telėjo. – Kvailį ir bažnyčioj mūša. Jeigu būčiau pasakęs, kad skolon aš pats, tai gal ir neatgačiau tų pinigų. Bičiulis negražintų, ir tiek. Aklavietė! Likčiau tuščiom ranko. O dabar nesivaržau, primenu: „Žiūrėk, jei negražinsi, tai matai, kas deda-

Lietuvos rašytojos ŽEMAITĖS tėviškės sodyba iš sodo pusės Bukantėje Plungės rajone Ntr. K. Dubausko

Negatyvumas lietuvių spaudoje

VYTAUTAS P. ZUBAS

Kalėdinis „Tėviškės žiburių“ numeris net dviem atvejais pranešė Europos sąjungos atliktos apklausos duomenis. Iš 25 ES priklausančių ar kandidatų kraštų Lietuva pirmąją eilę negatyvių pasisakymų, iš kurių svarbiausias ir skaudžiausias – netikėjimas krašto ir savo ateitimi.

Nesunku suvokti, kad tokia nuotaika neatsirado staigiai ir be priežasties. Kai 1989 m. pavasarį pirmą kartą lankiausi „Tarybinėje“ Lietuvoje, poeto žodžiais tariant, negalėjau neujausti „pakilių nuotaikos ir gerio ūpo“. Ir ne tik Lietuvoje, bet ir Leningrade, per kurį su dukrom keliauom į Vilnių, buvo jaučiamas laisvės vėjo dvelkimas. Labai nenustebau, kai ne metams nepraejus Lietuva pasiskelbė atstatanti nepriklausomą valstybę. Tik kai CBC TV parodė minią, plėšiančią sovietinį herbą nuo įėjimo į seimo rūmus ir trypančią kojomis, buvo neramu: ar ne per greit?

Iš tikrųjų ta atmintina demonstracija ir buvo nesantaikos ir nesutarimų ženklas. Atsirado pasiskirstymas „mes ir jie“. Plyšys tarp išeivijos, Sibiro tremti-

si? Sprogdinimai. Šaudymai. O tas Z. ne pėsčias...

– Betgi ji, ta Z., iš tikrųjų gali susprogdinti. Skolininkas. Už nieką... Žmogus net nesu-prastų, kodėl.

– Kiekvienas turi saugoti save, – truketelėjo pečiais pašneko-vas, ir nuėjo savo keliu.

Mėgstamų mūsų žmonės tarpininkus. Nesusimąstydami, ar jie tikri, ar tik kažkas jais apsišaukia. „Neperkanda“ primityvių gudrybių. Akmenų mėtymo į svetimą daržą. Taip ir nežinai žmogus, kada ir kas gali pasinaudoti tavo vardu. Ir kodėl? Žema dar mūsų moralė, jeigu dėl svetimo dantų skausmo mums širdies nemandžia.

Andai susitiko do rimti vyrai, lagerių draugai. O ir grįžę Tėvynėn vienodą darbą dirbo. Sovietmečio sandėlininkai.

– Vienodi mudu, brolau, kaip du žirnai ankštyje, – džiaugiasi vienas.

– Visai ne vienodi! – pastebi antras. – Yra didelis skirtumas...

– Koks?

– Prie ruso mudu abu vogėm. O laisvoji Lietuvoj aš jau nebevagiu. O tu – vagi!...

– Na ir kas, brolau? Dievas žmogui davė viską, tik nedavė „gana“. Mums ne nuodėmė. Nes mes labiausiai verti. Turime teisę...

– Kokią teisę? Plėšti artimą savo? Elgiesi ne valstybiškai.

– Vaikaičius reikia aprūpinti. Kas man ta valstybė?

Išleistas džinas iš butelio sujaukė kai kurių žmonių protus. Nepriklausomybės atstatymo pradžioje išlikusių laisvės kovotojų buvo bene du trys šimtai. Laikui bėgant šis skaičius ne mažėjo, bet keleriojai išaugo. (Nes mokamos valstybinės pensijos). Ar ne kūdikystėje kai kurie drašuliai pradėjo savo rezistencinę veiklą? Visuomenė, kupina naiivos pagarbos (arba serganti abejingumo liga), to nepastebi. Tarsi būtų: „Ne mano daržas, ne mano pupos“. O iš tikrųjų – viskas mūsų. Daržas. Pupos. Valstybė.

nių, politinių kalinių ir valdžios nomenklatūros didėjo ir plėtėjo. Skubiai buvo atgaivintos seniai mirusios ideologinės partijos, išeivijos veikėjai nuskubėjo tų partijų gelbėti Lietuvoje, nors jos buvo visiškai svetimos pokario gyventojams. Jau pirmuose prezidento rinkimuose prireikė šauktis kandidato iš užsienio.

Prezidentu tapus senam nomenklatūrininkui, išeivija nusprendė, kad tai „ne mūsų prezidentas“. Krašte „nuskriaustieji“ sustiprino opoziciją ir prasi-dėjo kova tarp dviejų krašto gyventojų grupių. Išeivijos parama naudojosi krašte ne visada populiarūs žmonės. Seimas ir vyriausybė buvo prezidentui palankių žmonių rankose. Tai nepatiko nei išeivijos, nei krašto dešiniųjų veikėjams. Žiniasklaida, dešimtmečiais politizuota krašte ir išeivijoje, ta pačia vage ejo ir toliau. Tik su mažu skirtumu: krašte žodžio laisvė buvo naujas dalykas ir lyg apsvaigę kraštiečiai tą laisvę naudojo be jokio atsakomybės jausmo. Išeivijoje iš ilgų dešimtmečių įpratimo ir toliau buvo vartojami tie patys terminai, tos pačios sąvo- kos kalbant apie spalvas pakei-tusią nomenklaturą.

Šalia to, atsirado „bleeding heart“ bendradarbių iš Lietuvos, kurie sielojosi dėl gimimų sumažėjimo, savijudbių bei nusikaltimų dažnėjimo, emigracijos ir prostitucijos, matydami tautos pražūtį. Pozityvius krašte aprašė retas kuris iš jų pastebėjo.

Po ketverių metų seimo rinkimuose iškilo nauji žmonės, daug žadėję, bet iki tol neturėję progos pasireikšti. Greitai pasitvirtino posakis – ir šventųjų pirštai i save lenkti. Krašto spauda ir vėl išpūsdavo visus nevykusius valdančiųjų ėjimus. Eilinis žmogus ir toliau tikėjo žiniasklaida, nes jau du kartus buvo nusivylęs vyriausybe. Trečią kartą seimo rinkimuose tas žmogus pasisakė už naujus sąjūdžius, naujus, jaunesnius žmones. Tikėkim, kad vyriausybė supras padėtį ir žiūrės krašto intere-sų, o ne savo naudos.

Gal pagaliau susipras ir žiniasklaida, kuria žmonės akiai pasitiki. To pasitikėjimo priežastis Virginijus Savukynas „Akiračiai“ 2000 m. rugsėjo numeryje taip aiškina: „Piešdama niūrų ir pesimistinių socialinės realybės vaizdą, žiniasklaida puikiai atitinka dabartinį lietu-

viška mentalitetą. Ji pati formuoja tokį pasaulio vaizdą ir būtent dėl to susilaukia tokių didelių pasitikėjimo reitingų. Neigiamai vertindama dabartį ir nieko nesitikėdami iš ateities, mes tikime ir pasitikime tais, kurie patvirtina tokį vaizdą. Tuo pačiu aiškėja, kad Lietuvos politiniame gyvenime viena iš populiarumo strategijų yra teigti pesimistinius variantus, socialinę neviltį. V. Štusauskio populiarumo padidėjimas tai tik dar kartą paliudija. Tačiau ar verta tuo pasinaudoti“.

Straipsnio „Populiarumo strategijos Lietuvoje“ autorius išskiria ekscentrišką buvusį Kauno merą, dabar seimo atstovą V. Štusauską. Tačiau gąsdinimo strategiją subtiliai išnaudojo ne vienas iškilus veikėjas ar politikas abiejose Atlanto pusėse kalbėdami apie Lietuvai gresiančius pavojus iš kaimynų, „slaptąsias tarnybas“ ir kita. Tie žmonės tebegyvena praeito šimtmečio ankstyvosios dalies ideologijom ir mąstymu.

2000 m. lapkričio numeryje „Akiračiai“ komentavo „Tėviškės žiburiuose“ spausdintą Lietuvos ambasadoriaus V. A. Dambravos paskaitą „Atverki-me duris teisingumui“. Prisipažinęs, kad „kairieji“ nebuvo jam uždegę apynasrio ir leido ginti Lietuvos interesus, vis vien „buvusiems“ jis negailestingas: „Vien savo priklausymu komunistų partijai jie tapo jos vergais ir automatiškai tautos kenkėjais“.

Tačiau yra ir kitaip galvojančių. Ten pat „Akiračiai“ išspausdino Sibiro tremtinio vienuolio kapucino Tėvo Stanislovo pokalbį su „Kauno diena“, kur garbus dvasiškis į klausimą kodėl jis simpatizuoja kairiesiems atsakė: „Susikirtom su metropolitu... Mano nuomone, iki šios dienos bažnyčia neatliko susitaikymo misijos. Atsiprašėm žydų. Bet mes nepadėkojome tiems žmonėms, kurie sunkiomis sąlygomis tarybiniais laikais labai daug padarė Lietuvai. Nepadėkojome A. Sniečkui ir kitiems... Visi dirbo ir sugebėjo „išmelžti“ iš Kremliaus milijardus. Santariškės, naujos ligoninės, klinikos, moksliniai institutai. Kremlių melžė kiek galėjo, atliko daug gerų darbų, kūrė, statė, negriovė, tačiau apie tai tylima, garsiai nesakoma ir neiš-tiesiama atleidimo ranka“.

Žengiant į naują šimtmetį su jaunesnės kartos komanda prie valstybės vairo tyla gali pasibaigti...

A+A

LEONUI KLEVUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiau žmonai EUGENIJAI, dukrai MARGARITAI, giminėms Lietuvoje, draugams ir artimiesiems –

Liucija Skripkutė

A+A

LEONUI KLEVUI

mirus, jo žmonai EUGENIJAI, dukrai MARGARITAI, artimiesiems bei draugams reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime –

Hamiltono lietuvių pensininkų klubas „Ažuolas“

LAISVOJE TĖVYNĖJE

NAUJA GELEŽINKELIŲ VADOVYBĖ

Lietuvos vyriausybė 2000 m. gruodžio 6 d. patvirtino naują pertvarkomos bendrovės "Lietuvos geležinkeliai" (LG) valdybą, praneša BNS/LGTIC. Vyriausybė valdo 100% šios įmonės akcijų. Valdyba skirs bendrovės generalinį direktorių, jo pavaduotojus ir vyriausiąjį finansininką. LG personalo profesinė sąjunga naująją bendrovės valdžią pasitikio reikalavimais mokėti kolektyvinę sutartį numatytus priedus prie atlyginimų bei pakeisti darbo laiko apskaitos tvarką, nes dabar bendrovėje užskaitomi išdirbti viršvalandžiai. Geležinkeliečiai, susirinkę prie LG būstinės Vilniuje, žada surengti streiką, stabdant krovinių transportą, jeigu jiems nepavyks susitarti su administracija. Dar dvi profsąjunginės organizacijos, veikiančios bendrovėje – "LG" profesinių sąjungų federacija ir Darbininkų sąjunga – nereimia LG personalo profesinės sąjungos reikalavimų bei galimo streiko.

NAUJI KOMISARIATAI

BNS/LGTIC praneša, kad Elektrėnuose, Kalvarijoje, Kazlų Rūdoje ir Pagėgiuose pradėjo veikti nauji policijos komisariatai. Jų vadovams pavesta perimti jiems priskirtas teritorijas, nusikaltimų, padarytų perimamose teritorijose, baudžiamąsias bylas bei kitus dokumentus, būtinus policijos uždaviniams ir veiklai vykdyti. Naujai įsteigti policijos komisariatai pradės visiškai veikti nuo 2001 m. kovo 1 d. Kol juose bus sudarytas personalas, visus policijos uždavinius ir veiksmus jų teritorijose laikinai atliks Marjampolės, Trakų, Šilutės ir Plungės policijos komisariatai.

APMOKESTINS DUJAS

Kaip praneša ELTA/LGTIC, Lietuvos seimas 2000 m. gruodžio 21 d. nutarė pakeisti kai kuriuos Akcizų įstatymo straipsnius. Nuo 2001 m. kovo 1 d., akcizo mokesčių bus apmokestinamos autotransportui skirtos suskystintos dujos. Gauta įplauka už naujai įvestą akcizą numatoma pervesti į Kelių fondą, kuris sulauktų apie 9 mln. litų pajamų. Vidutinė šių dujų kaina padidėtų apie 0.20-0.25 lito už litrą. Akcizą turės mokėti įmonės, turinčios leidimus verstis mažmenine prekyba suskystintomis dujomis, skirtomis autotransportui, taip pat kitos įmonės už savo reikmės vartojamas su-

skystintas dujas, už kurias akcizas nesumokėtas. Manoma, kad naujas įstatymas padarys deglių rinką teisingesnę, o dujos išliks pigiausios ir ekologiškiausios variklių kuro rūšis.

LEŠOS VADOVĖLIAMS

Švietimo ir mokslo ministerijai 2000 m. gruodžio 28 d. buvo pervesta 3.5 mln. litų vadovėlių leidybai, rašo BNS/LGTIC. Lešos buvo gautos ministerijai išplatinus pranešimą, kad iš ankščiau žadėtų 4.5 mln. litų iki to laiko buvo perduota tik 1 mln. litų, o 2000 metų skola leidykloms būtų persikėlus 1 200 metų. Šiais metais vadovėliams numatoma skirti 10.279 mln. litų.

NAUJA JAV VIZŲ TVARKA

Nuo š.m. sausio pradžios įsigaliojo nauja mokėjimo už JAV vizas tvarka, praneša ELTA/LGTIC. Vizų tvarkymo mokesčius priima visi Lietuvoje esantys Vilniaus banko skyriai, tačiau pinigų nebegalima sumokėti ambasadose. Asmenys, kuriems pokalbio su ambasados darbuotojais laikas paskirtas po 2001 m. sausio 1 d. turi sumokėti mokesť prieš vykdamai į pokalbį. Po tos dienos kiekvienas, norintis pokalbio paskyrimo, turi turėti atskirą banko kvitą – vienas kvitas visai šeimai nebus priimamas. JAV vizos tvarkymo mokesčiai yra 180 litų.

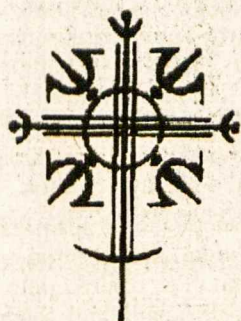
NETEISĖTAI PUOLĖ PREMJEJĄ

Naujųjų konservatorių sąjungos spaudos tarnyba praneša, kad 2000 m. spalio 30, lapkričio 15 ir 22 d. nutarimais Aukščiausiojo teismo pripažino, jog dienraštis "Respublika" 1999 m. vasarą paskelbė melagingas žinias apie buvusį ministrų pirmininką Gediminą Vagnorių. Laikraštį buvo teigiama, kad G. Vagnorius, būdamas ministru pirmininku, iš valstybės biudžeto dienaščiui "Lietuvos rytas" skyrė 2.65 mln. litų ir kad jis verslininkui B. Gudelui sudarė sąlygas įsigyti kelis sandėlius Gedimino prospekte ir parduotuve, suteikdamas jam mokesčių bei kitas lengvatas. Visose iš 8 kelių ieškinių teismas nutarė tą patį, t.y., kad buvo paskelbtos tikrovės neatitinkančios žinios. Teismai įpareigojo "Respubliką" šias melagingas žinias paneigti bei jokių komentarų ir tuo pačiu būdu, kaip jos buvo skelbtos.

RSJ

Išvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaunina kitus

Sudbury Ontario

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat,
BSc.PhM
□ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
□ Nemokamas vaistų pristatymas
□ Sveikatos priežiūros įrankiai

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į
Angele Šalvaitę, B.A., pirmko ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvai@lynx.org
Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

PĖDOS SPECIALISTAS
CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.
► KULNO SKAUSMAI
► PĖDOS SKAUSMAI
► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
► JAUGĖ NAGAI
► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA
► VAIKŲ EISENOS NESIKLINDUMAI
► PLOKŠČIAPIEDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
► PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDEKLAIŠ
► PRIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
► STERILŲ ĮRANKIŲ
PRIMAME LIETUVIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Vilniaus senamiesčio aludės papuošalas ir užrašas

Jūra - kelias į pasaulį

Lietuva, turėdama tokį kelią, privalėtų juo ir naudotis, tapti jūrine valstybe

B. STUNDŽIA
Toronto

Gyvenant prie jūros išskyla ir atitinkami įsipareigojimai. Jūra nėra vien tik vieta vasaroti ir maudytis – ji yra ir kelias į pasaulį. Tai ypatingas kelias, kurio nereikia taisyti ir prižiūrėti, tik turėti priemones juo naudotis.

Jūros valstybei būtinas savas laivynas. Prekybos laivynas duoda gyventojams darbo, išduoda mokesčius, krašte palieka pinigų, kuriuos reikėtų kitiems išmokėti už prekių ir žaliavų gabenimą.

Įsimintina sausio 15 d., kai buvo atitaisyta didelė istorinė klaida ir atgautas Klaipėdos uostas. Šis uostas, su pertraukomis plečiamas ir gerinamas, kad atitiktų šių dienų reikalavimus. Statomos naujos krantinės, gilnamos iplaukos, ilginami bangolaužiai, įrengiamos keleivinių laivų prielaukos, prekių sandėliai.

Stambiausias darbas – uosto iplaukos iki 14.5 metro giluminės ir bangolaužių (moly) pailginimas. Šie darbai atsis per 230 milijonų litų. Juos vykdydys Olandijos ir Danijos bendrovės, o pagalbinių darbo jėga bus vietinė. Užsienio bendrovių parinkimą tikrino Pasaulio bankas, kuris davė gražintiną per 17 metų nemažą paskolą. Vyksta ginčas, ar bangolaužius statyti iš betono formų, ar atvežti iš Švedijos akmenis.

Jau rudenį turėjo prasidėti keleivinių laivų prielaukos statyba. Vieta parinkta prie Danės upės žiočių, kur dabar yra baigiantis savo veiklą "Klaipėdos laivų remonto" bendrovė. Ten bus pastatyta graži parduotuvė, restoranai ir visokios turistų patalpos. Tai turėtų būti gražiausia uostamiesčio vieta. Ten prie krantinės sustos užsienio ir būdintys Lietuvos kariniai laivai. Numatyta sutvarkyti piliavietę ir senąjį pilies uostą, nes tai kultūrinis miesto paveldas.

Klaipėdos uostas yra tranzitinis, kur didžiąją dalį sudaro Rusijos kroviniai. Lietuva, būdama didelių valstybių kryžkelėje, turi palaikyti gerus santykius su kaimynais. Reikia tikėtis, kad su laiku Rusija nustos siekti imperialistinių tikslų ir daugiau

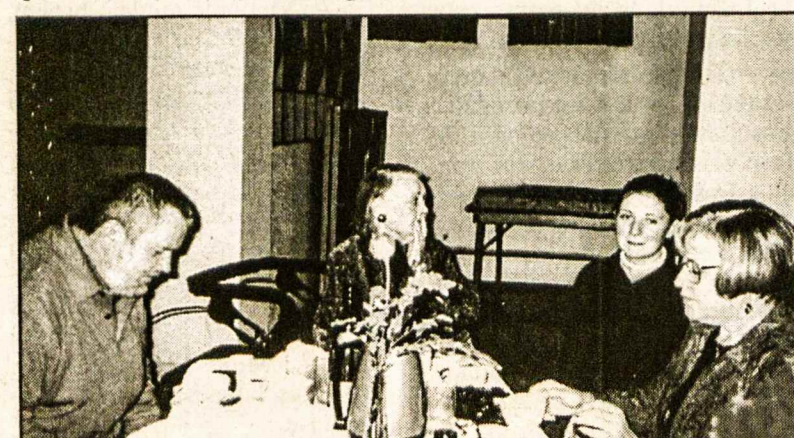
kreips dėmesio į ekonomiką. Lietuvai ir kitoms Baltijos valstybėms neįmanoma išvengti Rusijos kaimynystės, jos neišsėmiamų žaliavų. Tačiau jos gali išnaudoti tą kaimynystę savo naudai. Pernai buvo atidaryta Klaipėdos uosto direkcijos atstovybė Maskvoje. Tikimasi krovinių ir iš Ukrainos. Jau dabar Kazachstanas plienas gabenamas per Klaipėdą. Deramasi su Uzbekistanu, kad per šį uostą medvilnė būtų gabenama į Europos tekstilės įmones.

Krovinių srautas Klaipėdos uoste didėja ir 2000-aisiais metais, palyginus su 1999 m., paaugo 20%. Taip pat padidėjo ir naftos perpylimas Būtingės prielaukoje. Duomenys rodo, kad krovinių apimtys padidėjimas Klaipėdoje yra palyginti žymesnis negu kituose rytinės Baltijos uostuose.

Nors Vilnius yra tolokai nuo jūros, bet ten, o ne Klaipėdoje, daromi sprendimai dėl jūros laivyno pavaldomo, uosto plėtimo, jūros verslo, tranzito ir mokesčių. Vandens transporto ir žuvininkystės departamentuose yra susispietę biurokratai, mažai arba nieko neišmanantys apie jūros uostų ir laivyno reikšmę. Siūloma tuos abu departamentus sujungti ir perkelti į Klaipėdą, kur galėtų dirbti Jūreivystės institutą baigusieji specialistai. Kol kas ir dabartinės vyriausybės programoje dar neskiriama pakankamai dėmesio uostui ir jūriniam verslui.

Dabar dar neišskus prekybos laivyno likimas, nes Valstybės turto fondo parinkti privatizotojai neįmokojo laiku sutartos sumos ir nori tęsti derybas. Fondo "nomenklatūra" visiškai nekreipė dėmesio į jūrinio verslo darbuotojų patarimus ir siūlymą pailaukti, kol seimas ar vyriausybė apsvairstys pateiktą laivyno reikalingumo planą. Tikimasi, kad į seimą išrinkti iš Klaipėdos jūrinio verslo buvę darbuotojai ir vienas kapitonas paveiks valdžią skirti daugiau dėmesio uostui, laivynui ir jūriniam verslui.

Dienraščio "Klaipėda" žurnaliste A. Žickuvienė pagrįstai kelia klausimą: ar Lietuva bus jūros valstybė, ar tik valstybė prie jūros?

Hamiltono "Aukuro" ilgametė režisierė ELENA KUDABIENĖ ir dalis hamiltoniečių aktorų stebi žymenų įteikimo programą 2000 m. lapkričio 26 d. Čikagoje. Kairėje – hamiltoniečių tartininkas iš Lietuvos SAULIUS PAULIUKONIS

Nuotr. Ed. Šulaičio

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel. (905) 643-3334
◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos rašom skambinti
Genei Kairienei (905) 643-3334
PRIIMU SIUNTINIUS:
TREČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V. 1 V.P.P.
Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Wasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių klubo St. Petersburg, FL, metinis narių susirinkimas įvyko 2000 m. lapkričio 11 d. klubo patalpose. Įvadinį žodį tarė klubo pirm. A. Karnius, primindamas, kad 2001 metais klubas minės savo 40 metų veiklos sukaktį. Susirinkimui pirmininkauti buvo išrinktas M. Šilkaitis, sekretoriauti – D. Adomaitienė. Pranešimus padarė bibliotekos vedėja S. Salienė, biuletenio "Lietuvių žinios" redaktorė ir klubo kultūrinio būrelbio pirm. A. Karnienė, biuletenio administratorius dr. Pr. Budininkas ir klubo pirm. A. Karnius. Pasakyta dėl Padėkos dienos, Kūčių ir Naujųjų metų renginių. Išrinkta nauja klubo valdyba: pirm. L. Kynienė, vicepirm. D. Adomaitienė, sek. K. Gaizauskienė, išd. A. Čėsnaite, sąskaitos vedėjas D. Vaidila, revizijos komisijos – A. Kerbelienė, A. Olienė ir G. Treinienė. Naujoji pirm. L. Kynienė padėjo už patikėjimą, kviesdama visus narius taktinti valdybą. ("Lietuvių žinios" 294 nr.).

Argentina

Argentinos lietuvių centras (ALC) 2000 m. spalio 14 d. savo patalpose surengė 74-ąją metinę šventę. Programai vadovavo A. Gaidimaukaitė ir J. Backis. Jaunimas, pasipuodęs tautiniais drabužiais, ir gražiai papuoštą salę įnešė Argentinos ir Lietuvos vėliavas. Sugiedoti Argentinos ir Lietuvos himnai. Programos vadovai lietuvių ir ispanų kalbomis priminė, kad dėl lietuvių darbų jau trečioji karta, stengdamasi išlaikyti lietuviškumą papročius. Pirmas sveikinimo žodį tarė Lietuvos garbės konsulas Argentinoje A. Rastauskas, po jo kalbėjo naujas, dar neperėmęs pareigų, garbės konsulas M. J. Dajouta. Taipgi šventės dalyvius sveikino Estijos garbės konsulas P. Pullisar, Argentinos lietuvių organizacijų sąjungos tarybos pirm. J. Brazaitis, Susivienijimo lietuvių Argentinoje pirm. A. Vezbickas, Lugano Rotary klubo pirm. S. Butkus, "Argentinos lietuvių balso" atstovė E. Ozinskienė. Meninę programą atliko mažųjų tautinių šokių grupė "Spindulys", vadovaujama N. Zaviackaitės, ALC choras "Atmintis", vadovaujamas O. Juknos, tautinių šokių "Inkaras" veteranų ir jaunimo grupės. Visiems dalyviams ir programos atlikėjams padėkos žodį tarė ALC pirm. A. Kaminskas. Po meninės programos pasivažiavė. ("Argentinos lietuvių balsas" 1728 nr.).

Australija

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas Kanberoje įvyko 2000 m. lapkričio 26 d. Lietuvių būstinėje. Jį surengė ramovėnų skyriaus valdyba. Įvadinį žodį tarė "Ramovėnų" skyriaus pirm. Z. Sipavičius. Tylos minute prisiminti bei pagerbti Lietuvos karių, savanorių, šaulių, partizanų žuvusių už Lietuvos laisvę, taipgi aukos atstatant vėl Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvių bendruomenės Kanberos apylinkės valdybos pirm. S. Gailiūtė tarė sveikinimo žodį, primindama, kad kariuomenė buvo ir yra reikalinga Lietuvai. Įdomią paskaitą tema "Lietuva ir NATO" skaitė jaunėsnės kartos atstovė G. Kaminskas. Po paskaitos buvo rodoma vaizduojanti "Lietuvių charta". Joje pavaizduota pabėgėlių stovyklų Vokietijoje gvyai pasireikšusi kultūrinė veikla. Buvo suorganizuoti chorai, veikė tautinių šokių grupės, skautai, ateitininkai, sporti-

ninkai, taipgi vaikų darželiai, pradžios mokyklos, gimnazijos, Baltijos universitetas, įvairūs kursai. Per trejus metus išleistas 775 rašytojų knygos, parašyta "Lietuvių charta", tapusi Pasaulio lietuvių bendruomenės pagrindu. Užbaigiant minėjimą sugiedotas Lietuvos himnas. Po to vyko vaišės. ("Mūsų pastogė" 2000 m. 49 nr.).

Britanija

Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) tarybos suvažiavimas įvyko 2000 m. lapkričio 18 d. lenkų klubo patalpose Wolverhamptone. Jame dalyvavo 33 įvairių skyrių atstovai, DBLS centro valdyba, lietuvių organizacijų atstovai, sąjungos garbės nariai. Suvažiavimą pradėjo DBLS tarybos pirm. K. Tamošiūnas, tylos minute prisiminti mirę sąjungos nariai. Pasaulio lietuvių bendruomenės pirm. V. Kamanto sveikinimą žodį perdavė P. Bukauskienė. Raštu sveikino Londono lietuvių parapijos klebonas kun. P. Tverijonas, Nottinghamo "Židinio" vardu – kun. S. Matulis, MIC. Praeitą posėdžio protokolą skaitė tarybos vicepirm. S. Kasparas. Tarybos pirm. K. Tamošiūnas savo pranešime pažymėjo, kad sąjungos gretos retėja, o jaunų veidų nepasirodo, papeikdamas taipgi tarpusavio vaidus, kenkiančius geresnės ateities kūrimui. DBLS sąjungos valdybos vardu kalbėjo vicepirm. J. Alkis, primindamas, kad buvo atlikta pozityvių darbų, netrukio ir problemų. Kultūrinis gyvenimas sumenkėjęs. Sąjungos centro valdyba finansiskai remianti Londono lietuvių sekmdieninę mokyklą. Skautų veikla stiprėjanti, o "Europos lietuvių" nuo Naujųjų metų pradžios išeis vieną kartą per mėnesį. Redaktore pakviesta Ilma Švalkienė, neseniai atvykusi iš Lietuvos. Lietuvių sodybos remonto darbų vedėjas V. Gediminto pranešimu, Sodyboje komercinė veikla sustabdyta ir pradėtas pavėluotas pastatų remontas, kuris bus užbaigtas 2001 m. balandžio pabaigoje. Patikėtinį fondo "Trust" įsteigimo reikalai palikti spręsti kitame DBLS metiniame suvažiavime. Suvažiavimas baigtas Tautos himnu ir vakariene. ("Britanijos lietuvių balsas" 2000 m. 14 nr.).

Lenkija

Kaip rašoma viename Lenkijos laikraščio ("Gazeta Wsposzczena"), prieš keletą metų Seinų valdžia, negalėdama išmokėti bankams paskolų, kaip užstatą pasiūlė pačius vertingiausius miesto pastatus: rotušę, kultūros namus, biblioteką, sinagogą, miesto stadioną. Guodžiamasi tuo, kad iki šiol nepasitaikė, jog Lenkijoje būtų subankrotavęs kuris nors miestas. (Ir Seinai nebus gal pirmieji?). Negebesnė finansinė būklė esanti ir Seinų apskrityje. Jos valdžia, bandydama spręsti skolų problemą, nusprendė paimti paskolą, kurios grąžinimą garantavo užstatydami ambulatoriją. Baiminimasis, kad bankų nepaliesi tiks tik gyvenamieji butai, gatvės, paminklai, parkas ("Aušra" 2000 m. 18 nr.).

J. Andr.

BPL Import/Export
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI
Beatas Brasas
(905) 545-8868

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, išsikūrus nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki.....	2.50%
santapus.....	2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....	4.25%
180 dienų indėlius.....	4.25%
1 m. term. indėlius.....	4.85%
2 m. term. indėlius.....	5.00%
3 m. term. indėlius.....	5.10%
4 m. term. indėlius.....	5.25%
5 m. term. indėlius.....	5.35%
RRSP ir RRRF	
(Variable).....	2.50%
1 m. ind.	5.00%
2 m. ind.	5.10%
3 m. ind.	5.25%
4 m. ind.	5.35%
5 m. ind.	5.50%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santapus apdraustas TALKOS atsargos kapitalu
- 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

Išskirtinai prasmingos Kūčios

Šauliai tęsia iš tėvų žemės atsivežtas tradicijas

IGNAS MEDZIUKAS,
Los Angeles

Viena iš Los Angeles veiklių organizacijų yra šauliai, kurių kuopai jau eilę metų vadovauja Kazys Karuža, pats priklausančias šiai organizacijai iš pat jaunystės. Šauliai stengiasi užpildyti kultūrinio gyvenimo spragas, ko kitos organizacijos neatlieka. Šaulių veikloje reikšmingas renginys primenantis tautines tradicijas tėvynėje, yra Kūčios. Šiemet jos buvo gruodžio 10 d. Šv. Kazimiero par. salėje. Renginį pradėjo įvado žodžiu šaulių kuopos vadas K. Karuža. Jis pakvietė visus dalyvaujančius susikaupimo minute pagerbti žuvusius Lietuvos karius, savanorius, partizanus, šaulius, ramovėnus, birutietes Lietuvoje ir Sibire.

Pakviestas sveikinimo žodį tarti gen. konsulas Vytautas Čekanauskas pažymėjo, kad susirinkę šioje salėje bendrai Kūčių popietei, prisimename iš tėvų žemės atsivežtas tradicijas. Esą JT skelbia 2001 metus glaudesnio tarpusavio bendradarbiavimo metais. Pagalbos reikalingų žmonių yra ir mūsų tėvynėje. Iš ambasados Vašingtone gautas skubus prašymas: devyniolikmeti lietuvaitė iš Kauno reikalinga kaulų čiulpių persodinimo operacija. Lietuvoje tokios operacijos nedaromos. Ji turi vykti į Lenkiją. Deja, šeima neturi išteklų apmokėti gydymo išlaidas. Tad būtų krikščioniška ir patriotiška išteisti pagaudos ir vilties ranką, kad prisidėtų prie vienos gyvybės išgelbėjimo.

Iššęjęs sceną Šv. Kazimiero par. choras (apie 30 asmenų), vadovaujamas muziko Vikt. Ralio, pagiedojo (į kurias giesmes įjungiant ir publiką) keletą kalėdinių giesmių ir porą dainų. Pranešėja buvo R. Gasparionienė.

Perėjusi vadovauti tolimesnei programai dim. vyr. leit. I. Arienė iškvietė rašytoją Alę Rūtą, kuri kalbėjo apie Kalėdų papročius Tėvynėje. Kūčiose laužomas paplotėlis, linkint sveikatos, taikos, laimės – simbolis mūsų trapios gyvenimo ir kartu meilės ir šventiško džiaugsmo.

Iškvietas į sceną poetas Bernardas Brazdžionis, VD universiteto garbės daktaras, kalbėjo apie kelias Jėzaus gimimo istorijas vardu "Kur Dievo žodis tapo kūnu". Jėzaus gimimas ir jo vieta labai trumpai minima dviejų apaštalų Mato ir Luko Evangelijose. Apie Mesijo atėjimą rašoma ir Senajame Įstatyme, bet pranašų užsiminimuose

nėra nei datos, nei vietos, tik trumpos užuominos. Ne ką daugiau pasako ir Matas: "Jėzus gimė judėjęs Betliejuje karaliaus Erodo dienomis". Ir viskas.

To nepakako istorijos metams bėgant ir plintant Kristaus mokslui. Per amžius buvo prirašyta daugiau Kristaus istorijų, taigi ir apie Jo gimimą, daugiau negu apie bet kurį žymų žmogų. Kalbėtojas sustojo tik prie keleto autorių XX š. ir minėjo tik tuos veikalus, kuriuos yra skaitę ir turi savo bibliotekoje. Daugiausia jis citavo Giovanni Papini ir Fulton Ousler, kurie savo stiliumi labai skirtingi. Papini, žymus italų rašytojas modernistas, apie Jėzaus gyvenimą kalbėdamas parodė savo tembrą ir kalbėjimo būdą, neigiamai žiūrėdamas į krikščionių tapatybės vietos pagražinimą ir pasaldinimą.

Amerikietis Fulton Ousler vaizdo negražina, atvirkščiai – supaprastina ir atkelia iš anų laikų į šią dieną. Jis rašo kaip beletristas. Užtat ir pasisekima turėjo milžinišką – JAV-se išleista milijoniniai tiražai. Baigdamas žodį B. Brazdžionis sustojo prie šių dienų religinės reikšmės faktų. Vienas savaitinis žurnalas, artėjant Kalėdų šventėms, tarp kelių dvasinio gyvenimo pavyzdžių, iš Katalikų Bažnyčios apeigų pateikė pirmoje vietoje San Antonio miesto, TX, paprotį švęsti Jėzaus gyvenimo procesiją. Tad jie gali sakyti "Kristus gimė San Antonio".

Pagal tą pavyzdį savo kalboje B. Brazdžionis pareiškė, kad ir lietuviai gali sau pritaikyti panašias apeigas. Jis pabrėžė, kad ir lietuviai, gyvendami dideliame tautybių katile, atliks savo ištikimybės įrodymą ne nutautėdami.

B. Brazdžionio Kalėdų tema eilėraščius skaitė aktorė Ema Dovydaitytė.

Oficialią dalį užbaigė šaulių valdybos sekretorė I. Arienė, padėkodama visiems prisidėjusiems darbu prie šio iškilmingo renginio. Šaulių kuopos kape-lionas kun. St. Anužis sukalbėjo maldą ir prasiėjo Kūčių vaišes su įvairiais valgiais. Pirmiausia buvo pasidalinta paplotėliais, linkint šventiškos ramybės ir laimės. Geraširdžiai dalyviai aukoję sergancios kaunietės lietuvaitės gydymosi išlaidoms padengti. Iškilmingai nuotaiškai pajusti didelį įspūdį darė scenos papuošimas ir kalėdinės eglutės, paruoštos lituanistinės mokyklos mokytojų.

Los Angeles lietuvių šaulių Kūčių programos Šv. Kazimiero par. salėje 2000 m. gruodžio 10 d. rengėjai su svečiais. Iš dešinės: gen. konsulas V. Čekanauskas, leit. I. Arienė, J. Čekanauskienė, seselė N. Sadūnaitė, kuopos vadas K. Karuža, gyd. M. Pocienė iš Lietuvos, M. Banionis

BRANGUS IR MYLIMAS VYRAS BEI TĖVELIS

**A+
LEONAS KLEVAS.**

"Tenenusiągasta jūsų širdis, jūs tikite į Dievą ir į mane tikėkite. Mano Tėvo Namuose yra daug būveinių. Jei taip nebūtų, būčiau jums pasakęs, nes aš einu jums vietos prirengti. Kuomet aš būsiu nuėjęs ir prirengęs jums vietos, vėl ateisiu ir paimsiu jus pas save, kad, kur aš esu, ten ir jūs būtumėte". Jono 14:1-3

Giliame liūdesyje lieka –
žmona Eugenija ir dukra Margarita

ISTORINĖ NUOTRAUKA: Montrealio lietuvių delegacija 1958 metais Vasario 16 proga, aplankiusi miesto merą ir prašiusi jo paramos lietuvių kovai už nepriklausomybę. Iš kairės: redaktorius Jonas Kardelis, studentų atstovė Liliana Vilimaitė, kapitonas Marius Belec (mero apsaugos narys), meras SARTO FOURNIER, delegacijos vadovas Jonas Lukoševičius (pasirašo aukso knygą), klebonas kun. Jonas Bobinas, skaučių atstovė I. Lukoševičienė, klebonas kun. Jonas Borevičius, SJ

Didvyriškas žydų gelbėtojas

Kunigas JUOZAS STAKAUSKAS – kuklusis ir nepavargęs herojus

2000 m. rugsėjo 19 d. Vilniuje buvo atidengta paminklinė lenta kunigui Juozui Stakauskui, mokytojui Vladimirui Žemaičiui ir seseriai Marijai Mikalskai, kurie archyvo patalpose, Šv. Ignato gatvėje išgelbėjo dvylikos žydų gyvybes. Straipsnis apie kun. Juozą Stakauską buvo išspausdintas knygoje "Gyvybė ir duona nešančios rankos" II tome (Vilnius, Valtysbūnas Gaono žydų muziejus). Čia pateikiama jo ištrauka. RED.

1941 metais J. Stakauskas buvo Vilniaus valstybinio archyvo direktorius. Naciams okupavus Vilnių šiame archyve buvo kaupiamos pagrobtos knygos, dokumentai iš įvairių užkariavusių miestų. Laikui bėgant tam reikėjo ir naujų patalpų. Kai okupacinė valdžia paliepė jas surasti, J. Stakauskas nusprendė, kad buvęs benediktinių vienuolynas Šv. Ignato gatvėje pati tinkamiausia vieta ne tik knygoms, bet ir pasmerktų mirčiai žmonių gelbėjimui.

Stakauskas pasistengė, kad sudarant naujai archyvui surastų patalpų planą nebūtų pažeistas vienas kambarys. Labai gerai užmaskavus nedidelę patalpą buvo paruošta vieta, kurioje galima buvo slėpti žmones. Sunkiausias Vilniaus getas, čia beveik metus buvo slepiami žydai. Šios slėptuvės gyventojai buvo: gydytoja A. Libo su žmona Vera, Grigorijus ir Leja Jašunskiai, dešimtmetis berniukas Samuelis Bakas su mama, J. Jaffe su žmona Sofija ir seserimi Fira. Paskutine šios slėptuvės gyventoją, kurią 1944 metų kovo mėnesį čia atvedė prof. K. Jablonskis, tapo Miriam Rolnikaitė (dabartinė pavardė M. Lisauskienė). Iš viso, pasak paties gelbėtojo, šioje slėptuvėje buvo išgelbėta dvylika žmonių. Išskirtina yra tai, kad J. Stakauskas pats, niekieno neprašomas, pasiūlė šioms žmonėms pagalbą.

Apie nuolatinį, mirtiną pavojų tiek pačiam J. Stakauskui, tiek ir slepiamiems žmonėms byloja vien tai, kad virš kambario, kuriame buvo įrengta slėptuvė, dirbo hitlerininkai. Todėl slėptuvėje vyravo nuolatinė įtampa, bendraujama buvo pašnibždomis. Įtampą slėptuvėje didino ir tai, kad slepiami žydai, pasak M. Lisauskienės, nors ir buvo susitaikę su likimu, bet labai išgyveno dėl gelbėtojo J. Stakausko likimo.

Pavojaus šaltinis buvo ir aplinkinių namų gyventojai, kurie sužinoję apie slepiamus žydus galėjo iškviesti juos hitlerininkams. Paskutiniaus buvimas Vilniuje mėnesiais hitlerininkai skatino žydų įskundimą talonais cigarečių, degtinė, ku, deja, neretas susigundydavo.

Kaip prisimena M. Lisauskienė, likus vos kelioms dienoms iki hitlerininkų pasitraukimo iš Vilniaus, slėptuvės gyventojas atsistojo prie slėptuvės lango buvo pastebėtas netoliese buvusio žmogaus. Visiems slėptuvės gyventojams ir J. Stakaus-

kui eilinį kartą iškilo mirtina grėsmė. Laimė, kad žmogus, pamatęs žydą prie slėptuvės lango, nesusigaudė hitlerininkų siūlomomis malonėmis...

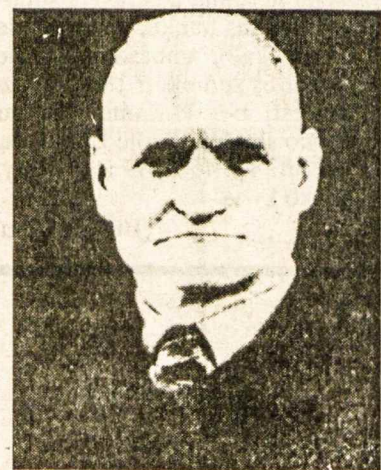
J. Stakauskas organizavo ir buvusio Vilniaus universiteto chemijos fakulteto vyr. dėstytoją J. Žirnauską pabėgimą iš Vilniaus geto. Tik išėjus pro geto vartus, ir darbą vedamam J. Žirnauskui buvo įteikti asmens dokumentai ir planelis, kaip nuvykti pasislėpti kaime.

Ypatingų sunkumų sudarė keturių metų mergaitės Anetos gelbėjimas, kuri buvo slepiama patalpose teatro gatvėje. Būdamas maža ir jūdrū sunkiai galėdavo paklusti atsargumo reikalavimams, tuo sukeldama didelį pavojų tiek sau, tiek gelbėtojui.

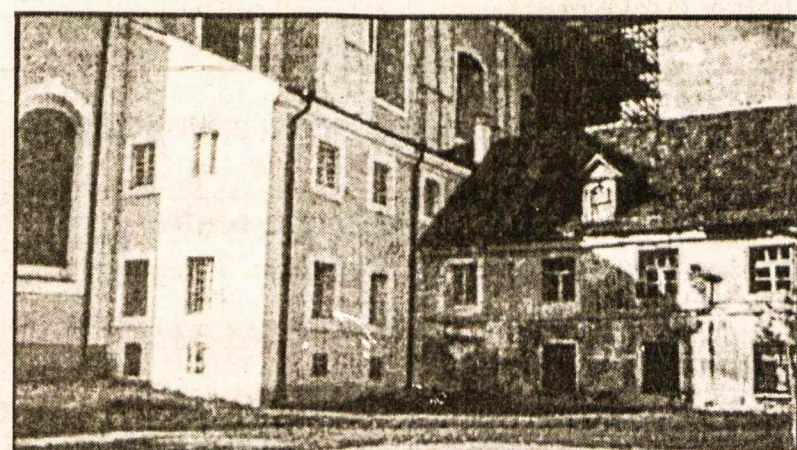
J. Stakauskas kaip imanydamas rūpinosi gelbėjamųjų maitinimu, jų gera nuotaika. M. Lisauskienė prisimena, kokia laimė buvo, kai kartą gelbėtojas ir slėptuvė atnešė gėlių, kurios buvo gyvybingumui, bet kartu ir situacijos tragizmo priminimas. Atėjęs ir slėptuvę J. Stakauskas informuodavo ir apie situaciją fronte.

Ne visiems žmonėms, kuriems norėjo padėti J. Stakauskas pavyko išgyventi. Vieną vakarą patekusi į archyvo patalpas senyva moteris, kitą rytą mirė. Išvežti jos kūną iš archyvo, neatkreipiant kaimynų ir hitlerininkų dėmesio nebuvo jokių galimybių. Todėl nuspręsta mirusiąją palaidoti archyve. Iš grindimis skirtų lentų buvo sukalstas kamstas. Archyvo patalpoje, koridoriaus pabaigoje reikėjo atitraukti labai sunkią spintą, išplėsti grindų plyteles, iškasti duobę, išnešti žemes, užkasti karstą... Padaryti visa tai reikėjo, kad niekas nepastebėtų. Visa tai per naktį J. Stakauskas padarė kartu su V. Žemaičiu.

Kokį gelbėtoją prisimena jo išgelbėtieji, kokia tai buvo asmenybė?

Kun. JUOZAS STAKAUSKAS, apdovanotas Pasaulio tautų teisingumo atminimo medaliu ir garbės raštu (1974) bei Žuvusiųjų gelbėjimo kryžiumi (1995)

Archyvo patalpos Vilniuje, Šv. Ignato gatvėje, kuriose buvo slepiami žydai nacių okupacijos metais

JAV gyvenantis dailininkas S. Bakas, prisimena:

Ji (Marija Mikulska) ir Tėvas Stakauskas buvo nepaprastai drąsūs žmonės, rizikuodami savo gyvybę gelbėjo žydus tamsiais nacių okupacijos metais. Kai kuriems pasisekė, kad tokie žmonės lemtiną akimirą atsidūrė šalia.

J. Žirnauskas rašė: *Juozas Stakauskas padėjo man išsigelbėti nuo mirties hitlerinės okupacijos metais. Jis rūpinosi manimi ir slėpė 1943-1944 metais... Būdamas nepaprastai aukštos dorovės ir didelio kuklumo žmogus, J. Stakauskas visa tai darė gynai humaniško tikslais. Jis sakėdavo: "Jeigu žmonės nekaltai persekiojami, tai aš privalau jiems padėti". Už savo heroizmą ir pasiaukojimą jis nelaukė jokio atlyginimo, ir jokio atlyginimo negavo.*

M. Lisauskienė prisimena, kad apie padėką už išgelbėjimą J. Stakauskui negalima buvo net ir užsiminti. Jis teigė, kad gelbėdamas nieko ypatingo nepadaręs. Vieno žmogaus pagalba kitam yra natūrali būseną. Noras padėti kiekvienam kuriam galima buvo charakteringa J. Stakauskui. Išgelbėjęs septyniolikos žmonių gyvybes, jis išgyveno, kad nepavyko išgelbėti dar daugiau. Ir netikėtiam J. Stakauskas, pasak M. Lisauskienės, buvo šventas žmogus:

Vienas dalykas buvo slėpti mirčiai pasmerktuosius kaime, tvarte ir visai kitas dalykas mieste, organizacijoje, kur ateina žmonės, vyksta judėjimas, yra vokiečiai ir dar nėra to žmogaus, kuris prašo gelbėti. J. Stakauskas buvo vedamas ne konkretaus žmogaus prašymo, o tiesiog poreikio gelbėti bet kokią sąlygom.

Pokario metais J. Stakauskas klebonavo Gelvonoose, Kazokiškėse, Žasluiose. Parašė penkiolika tomų istorinių veikalų, kurie liko rankraščiais. Mirė 1972 metais Vilniuje, palaidotas Žasluiose. Palydėdamas paskutinę kelionę kunigas Br. Bulika sakė:

Jis rizikavo, kai kiti visko baistai bijojo. Jis išliko ir pasirodė esąs tikras žmogus, kai daugelis buvo pavirę tikrais ir plėšriais vilkais, kai kiti nematė jokios prošvaitės ir nebeturėjo jokių viltų. Jis dalinosi su jais slaptą atneštą duoną, kai kiti dalijosi sušaudytų žmonių skudurais. Jis slėpė ir tylėjo, kai kiti plepėjo ir išdavinėjo. Jis turėjo atjaučiančią ir žmogišką širdį, turėjo žmogus sąžinę, klausė savo sąžinės, o ne ant kiekvieno stulpo išpldytų nedorų įstatymų.

Senosios ateivijos atstovė išlydėjus

B. STUNDŽIA

Emigracija iš Lietuvos prasidėjo su rusų okupacija. Po nepavykusių sukilimų dalis bajorijos pabėgo į Vakarų Europos kraštus, daugiausia į Prancūziją. Taip pat prasidėjo trėmimai ir Sibire. Vengiant tarnybos rusų kariuomenėje, religinės ir tautinės priespaudos, prasidėjo dalies gyventojų bėgimas daugiausia į JAV.

Atstaciaus Lietuvos nepriklausomybę ir valstybei nespėjus ekonomiskai sustiprėti, išeivius srautas plūstelėjo į Pietų Ameriką ir Kanadą. Per Antrą pasaulinį karą Lietuva vėl buvo rusų okupuota. Prasidėjo trėmimai į Sibirą. To vengdami daug pabėgėlių atsirado Vokietijoje ir jos užimtuose kraštuose. Karui pasibaigus daugumas paliko Europą ir įsikūrė JAV, Kanadoje, Australijoje ir Pietų Amerikoje. 1990 m. Lietuvai vėl atgavus nepriklausomybę, dėl valdžių nesugebėjimo tvarkyti krašto ekonomiką, daug jauni, dažnai gerų specialistų, pakilo į užsienį geresnio gyvenimo ieškoti.

Visų kartų vieni gerai išsikūrę dingsta svetimųjų jūroje, kiti lieka lietuvių ištikimi visą gyvenimą. Čia norėčiau paminėti iš 1925-30 m. išeivių bangos porą nusipelnusių veikėjų, kurie tikrai nusipelnė ordinų. 1929 m. iš Lietuvos pas vyra Joną Jokubyną atvyko žmona Marija. Abu jie jau Lietuvoje dalyvavo

A. A. MARIJA JOKUBYNIENĖ, atvykusi į Kanadą 1929 metais ir mirusi prieglaudžioje 2000 metais

Prieš kylančią grėsmę šeimai

Tarptautinės konferencijos "Motinstystės ir tėvystės orumas", įvykusios 2000 m. lapkričio 18 d. Vilniuje

PROGRAMINIS PAREIŠKIMAS

Tarptautinės konferencijos "Motinstystės ir tėvystės orumas", įvykusios 2000 m. lapkričio 18 d. Vilniuje dalyviai pareiškia:

- Šeimos ir visos žmonijos geris – Kiekvienas žmogus ir jo orumas yra gerbtinas šeimoje ir visuomenėje.
- Vieno vyro ir vienos moters sandora – tradicinė šeima yra pirmoji ir pagrindinė žmogaus prigimtinė išraiška bei niekuo nepakeičiama ir nekeistina socialinė institucija.
- Sąmoningu ir laisvu vyro ir moters kaip lygiavertį asmenų pasirinkimu sukurta bendrystė šeimoje ipareigoja juos gyventi tiesioje, su meile ir atsakomybe priimti vaikus ir tinkamai juos išauklėti.

- Atsakinga motinstystė ir tėvystė tai tolygi abiejų – vyro ir moters atsakomybė prieš Dievą, Tėvynę, save ir kitus už naujai pažadintą gyvybę, jos gimimą, augimą, auklėjimą.

- Nauji moternūs mokslų (ypač genetikos, antropologijos, biologijos, medicinos, psichologijos, sociologijos) atradimai ir technologijos turi būti pagrįsti tik tiesa, morale ir humanizmu.

- Krizinė demografinė situacija Lietuvoje mažėjant gimstamumui, nesant natūralaus gyventojų prieaugio ir irstant šeimai verčia gintis nuo išplitusių klaidingų koncepcijų ir nepasiduoti vyraujančiam kultūriniam konformizmui.

- Pačios gamtos skirtai motinstystės ir tėvystės meilei ir orumui Lietuvoje yra iškilusi grėsmė. Dauguma jaunų vyrų ir moterų neparengti šeimai: – neturi išugdyto pašaukimo motinstybei ir tėvystei; – nesuranta kiekvienos pradėtos žmogiškos būtybės, kurioje jau įrašyta naujo asmens genealogija, išsaugojimo ir gyvybės apsaugos iki natūralios mirties būtinybės; – neįsivaikina atsakomybės už savo veiksmus kuriant bendrą gerą sau ir

chore, vaidinimuose, tad ir atvykę į Kanadą stvėrėsi suburti jaunimą į chorą ir ruošė vaidinimus. Išleisdamas laikraštį "Kanados lietuvis", ten rašė abu, bet daugiau Marija. Veikloje yra sunku juos išskirti, nes beveik visur dirbo abu. Jonui daugiau buvo artimi vaidinimai, o Marijai – pluksna. Pirmajam chorui Toronte iširus, buvo sudarytas kitas, kuris net per radiją pasigirdo. Abu Jokubynai priklausė JAV įsteigtam Susivienijimui lietuvių Amerikoje, Toronto kuopai, kuriai Jonas pirmininkavo, o Marija tvarkė išdardę ir laikraščius, daugiausia "Keleivį" ir "Naujienas". Marija išspausdino kelias savo apsakas, iš kurių skaitytajai labiausiai pamėgo "Gabrielę".

Bolševikams okupavus Lietuvą, buvo sudaryta Kanados lietuvių taryba, kuri pradėjo leisti laikraštį "Nepriklausoma Lietuva". Visur Jokubynai reikšėsi ir rūpinosi, kad iš Vokietijos į Kanadą būtų išleisti pabėgėliai. Nuo tėvų neatsiliko ir duklė Genovaitė (vėliau Kuzmienė), kuri darė vertimus, talino tuometiniam Lietuvos garbės konsuliui plk. Grant-Suttie tautybių pasirodymuose.

1942 m. Toronte susidarė moterų šalpos būrelis "Daina", kuriam Marija ilgus metus pirmininkavo. Daug padėjo 1947-50 m. atvykusiems iš Europos lietuviams karo pabėgėliams. Džiaugėsi matydama stiprėjantį "Nepriklausoma Lietuva" savaitraštį, kiek galėdama rašė JAV lietuvių leidžiamiesiems laikraščiams, neužmiršdama ir Kanadoje leidžiamų "Moteris" ir "Tėviskės žiburiai".

Kanados lietuvių sąjungai persitvarkius į Kanados lietuvių bendruomenę, ir ten dirbo abu, kiek jėgos leido.

Kai susirgo Jonas Jokubynas, Marijai teko per eilę metų juo rūpintis, todėl visuomeninei veiklai nedaug laiko galėjo skirti. 2000 m. lapkričio 10 d. Marija Jokubynienė buvo palaidyta į užtarnautą amžino poilsio vietą lietuvių Šv. Jono kapinėse, dalyvaujant gausiam būriui tautiečių.

(Vėlionė ir jos vyras savo pavardę rašė su Y-Yokubynas, kad angliai teisingai ištartų. RED.)

Prieš kylančią grėsmę šeimai

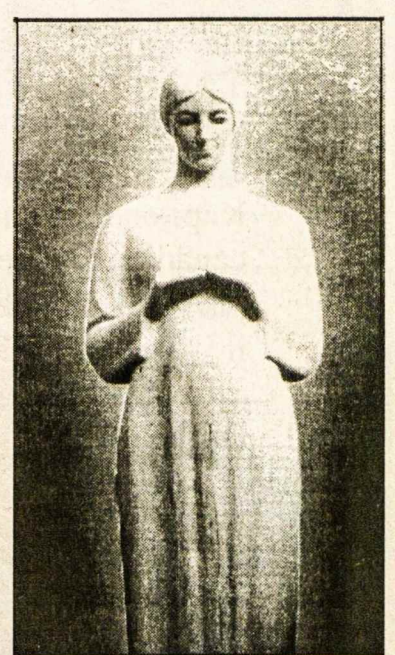
Tarptautinės konferencijos "Motinstystės ir tėvystės orumas", įvykusios 2000 m. lapkričio 18 d. Vilniuje

vaikams bei nesugeba nesavanaudiškai tuo gėriu dalytis su kitais; – ypač bloga tėvystės orumo samprata: neugdomas pašaukimas tėvystei, tėvas praranda atsakomybę už šeimą, kritęs tėvo autoritetas šeimoje.

- Kreipiamės į politikus ir įstatymų leidėjus ir prašome susirūpinti šeimos politika: – ypač negimusios gyvybės gnyminu; – vaikų užimtumu ikimokykliniame ir mokykliniame amžiuje; – privalomu visų vaikų mokymu; – pašalpų vaikams didinimu; – šeimos mokesčių sistemos gerinimu; – šeimų aprūpinimu būtais; – nedarbo mažinimu.

- Kviečiame teologus, mokslininkus, filosofus, rašytojus, publicistus, medikus, mokytojus ir auklėtojus ginti motinstystės ir tėvystės orumą, skelbti gyvybės kultūrą, kurti meilės ir atsakomybės civilizaciją.

Tarptautinės konferencijos "Motinstystės ir tėvystės orumas" dalyviai

Skulptūra "Motinstystė" Vilniaus universitetinės ligoninės Moterų klinikos kiemelyje. Tai dovana dr. R. Sidrio, – skulptorių prof. L. Žuklio, doc. G. Žuklio, archit. L. Markejevitės

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Priėmimo kainos, aukšta kokybė. TEL. (416) 252-6741 66 Mimico Ave. Toronto Ont. Savininkas Jurgis Kuliešius

Karaliaučiaus miesto 35-tojo licėjaus lietuviai moksleiviai pamokų metu savo klasėje Nuotr. T. Ostapciuk

Lietuva ir jos išeivija Amerikoje

Lietuvos spaudoje pasirodę vertinimai išeivijos gyvenimo Amerikoje ir jos pagalbos Lietuvai

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS, Los Angeles

Savaitiniame Lietuvos žurnale "Veidas" 2000 m. 46 nr. buvo išspausdintas Aurelijos Mituzienės ir Kęstutis Petrauskio straipsnis apie Ameriką "Svajonių šalis". Straipsnio mintys vertos platesnio dėmesio.

Kai po Lietuvos okupacijos Prancūzija ir Italija Kremliaus nuolankiai perdavė Lietuvos ambasadas, Švedija ir kitos Skandinavijos šalys padėjo Maskvai gaudyti ir tremti Sibiro žūtin pabėgusius iš Sovietinio pragaro lietuvius, JAV-bės nepripažino Lietuvos okupacijos ir aneksijos, atvėrė vartus mūsų pabėgėliams, tapo antrąja tėvyne.

Ir ne Mitterand ar Kohl, o Ronald Reagan, susėdęs prie vieno stalo su Vakaruose liaupsinamu SSSR vadovu Garbačiovu, reikalavo paleisti sovietiniuose lageriuose kalinamus Lietuvos dissidentus.

Lietuvių išeivija

Lietuvos pažanga nebutų buvusi tokia sparti be lietuvių išeivijos Amerikoje. Tokią mintį yra išsakęs istorikas, tyrinėjęs lietuvių emigraciją, buvęs Lietuvos ambasadorius Amerikoje ir Kanadoje, dabar Užsienio reikalų ministerijoje einantis ambasadoriaus ypatingiems pavedimams pareigas dr. Alfonsas Eidintas (26 psl.).

Nei Anglija, nei Vokietija, nei Lenkija negali nurungti savo artumu lietuviams Amerikos. JAV yra per 800,000 lietuvių išeivių.

Tarpukario laikais, pasak ambasadoriaus A. Eidinto, Lietuvos biudžeto balansas buvo teigiamas. Tai lemdavo emigrantų parama, nes iš emigracijos Lietuvos biudžetas gaudavo apie 10% pajamų. Į tą skaičių neįėjo pinigai, kuriuos žmonės parsiveždavo kišenėse, atsiųsdavo vokuose.

Verta prisiminti ir sovietinius laikus. Gaila, niekas nėra apskaičiavęs, kiek Amerikos lietuviai yra nupirkę giminėms "Volgų" ir "Žigulių", atsiuntę

siuntinių, užrašę palikimų.

Lietuva iš Amerikos, aišku, ne be išeivijos spaudimo, sulaukė labai didelės politinės paramos atkuriant nepriklausomybę po Pirmojo pasaulinio karo ir dabar.

Tarpukariu net ištisos Lietuvos pramonės šakos buvo emigrantų rankose. Galų gale sportą išplėtojo Amerikos lietuviai, jie išmokė žaisti krepšinį. Be Amerikos lietuvių nebūtume laimėję medalių.

Gal ir negalėtų lietuviai išeiviai lygintis su žydais ar ariais, bet jie turi ir savų milijonierių, ir politikų, ir menininkų, ir rašytojų, ir sportininkų. Jie pagreitina kai kurių reikšnių atėjimą į Lietuvą. Be išeivijos Lietuva būtų uždaresnė, gyvenimas būtų labiau sustabaręs, konservatyvesnis, sako ambasadorius A. Eidintas (26 psl.).

Emigracijos bangos

Lietuviai masiškai plūstį į Ameriką pradėjo XIX š. Sunki ekonominė būklė, lietuviškos spaudos draudimas, ilgametė tarnyba Rusijos kariuomenėje daugelį jaunuolių vertė emigruoti. Per 60 metų didelė tautos dalis atsidūrė užjūryje.

Pradžioje amžiaus pradžios istorikai teigė, kad trečdalis lietuvių tautos jau gyveno JAV-bėse. Tuo tarpu Amerikoje nebuvo nė dešimtadalio vokiečių, dvidešimtosios dalies anglų ar 50-osios – rusų.

Lietuvių nebuvo tarp pirmųjų kolonistų, todėl jiems neteko paragauti gardžiausio užkariautojų kšnio – jau buvo išsidaliję didžiausi žemės plotai, sukurta valstybė. Jie griebėsi darbų, kuriems buvo reikalinga fizinė ištvermė – anglų kasyklose, skerdyklose, metalo liejyklose.

Ne patriotiškas lietuviybės išlaikymo siekis vertė kurtis ir draugijas, steigti savitarpio pašalpos kasas, leisti laikraščius. Psichologai tvirtina, kad tai būdinga visų šalių imigrantams. Patekę į svetimą aplinką ir nemokėdami kalbos, jie galėjo išgyventi tik glaudžiam būryje ir

padėdami vienas kitam. Ilgameitis gimtojo lietuviško žodžio ilgėsys vertė leisti laikraščius, rengti spektaklius. Taip gimė mokslo, dailės draugijos, knygynai.

Pirmoji lietuvių emigracijos banga nūslogo ne iš karto – ją papildydavo nauji ateiviai, kurie vis pakurstydavo blėstančios lietuviybės židinius. Pamažu senbuviai atitoldavo, o jų vaikai mažai kuo skirdavosi nuo kitų Amerikos tautybių gyventojų.

Merdinčių lietuvių bendruomenės veiklą atgaivino antroji pokario emigrantų banga. Tai buvo aukštesnio lygio – nebe ekonominiai, o politiniai bėgliai. Artimos draugystės su Amerikos senbuviais lietuviams neužsimėgė. Kūrėsi naujos draugijos, kasos, buvo leidžiama ne tik periodinė spauda, bet ir knygos, albumai.

Dabar į Ameriką plūsta nauja lietuvių emigrantų banga. Istorija kartojasi – jie vėl nebe politiniai, o kaip ir pirmieji, ekonominiai pabėgėliai. Daugelio netgi negalima vadinti emigrantais – jie mieliai grįžtų namo ir dirbtų savo šaliai, jei būtų tikri, kad prispyrus būtinybei jiems nebūs užkirstas kelias vėl aplankyti JAV.

Bendras visų trijų lietuvių emigracijos bangų bruožas – prarastoji, tačiau pasiaukojusi savo vaikams karta. Praradę brangius metus kurdami svetimame krašte, šie žmonės greitai pamatė, kad nušluoliavusio laiko nebeprasivys ir nieko reikšmingo savo gyvenime nebepasieks. Todėl didžiąją dalį uždario ir jėgų skyrė savo vaikams: leido juos į prestižines mokyklas, siekė, kad jie gautų tinkamą ir savalaikį išsilavinimą. Šiuo metu Amerikoje dirba tūkstantai aukštos kvalifikacijos lietuvių kilmės inžinierių, architektų, gydytojų, mokslininkų.

Mokantiems susikalbėti angliškai naujųjų laikų lietuvių emigrantams jau neabeaktuali laikytis draugėje ir bendrauti tikrai tarpusavyje. Todėl jie pasisklinda visoje šalyje ir nebe-

Lietuvos mokyklų įdukrinimas

2000 m. Vasario 16 proga Tautos fondas Amerikoje paskelbė kvietimą šią sukaktį pažymėti ypatingu būdu – įdukrinti Lietuvos vidurines mokyklas ir gimnazijas. Įdukrinimas yra vienas svarbiausių šiais ir ateinančiais metais TF vykdomų uždavinių, nes jis sudaro galimybę ne tik mokykloms padėti, bet ir prąg užsienio lietuviams tiesiogiai bendradarbiauti su jaunimu ir mokyklų vadybe. Kad tai būtų lengviau įvykdyti, TF paruošė Lietuvos mokyklų įdukrinimo gaires, kurios jau yra siunčiamos įdukrinimams mokykloms ir jų įdukrintojams.

2000 m. (nuo vasario 16 d. ligi lapkričio 15 d.) TF vykdė mokyklų įdukrinimo programą ir per tą laikotarpį įdukrino 60 mokyklų pagal įdukrintojų pasirinkimą. Šešios mokyklos buvo įdukrintos TF nuožiūra iš mažesnių aukų, gautų iš aukotojų, kurie nepasirinko mokyklų ir pavedė TF jas parinkti. Tad ligi šiol jau yra įdukrintos 66 mokyklos.

ria savo telkiniu, kaip Market Parkas ar vyresniųjų lietuvių pamėgtas Lemontas.

Norėdami, kad jų vaikai kuo greičiau įsiliėtų į amerikiečių visuomenę, emigrantai dažnai net pamiršta lietuvių kalbą ir šeimos stengiasi kalbėti angliškai. Naujoje mokykloje skiepijamas amerikietiškas patriotizmo jausmas užgožia rusenius prisiminimus apie tėvų gimtinę, ir jie jau nebenori grįžti į ekonominių nepriklačių kamuojamą ir nesaugią Lietuvą.

Trečioji banga

Kiek per pastarąjį dešimtmetį lietuvių savo tėvynę iškeitė į Amerikos rojų, nepasakytų niekas. Statistikos departamentu duomenimis, nuo 1991 iki 1999 m. į JAV išvyko 2,486 lietuvių piliečiai, pernai – tik 201. Tuo tarpu JAV ambasada Varšuvoje vien 1999 m. Lietuvos piliečiams išdavė 973 emigracijos vizas.

Prie Vilniuje reziduojančios JAV ambasados nemažėja eilės žmonių, trokštančių gauti nors vienkartinę trumpalaikę vizą. Per pastaruosius 12 mėnesių pakeliami po Ameriką pakeidavusiu 18,047 Lietuvos turistai. 7,926-ių prašymai atmesti, ir vizos išduotos 10,121.

Geriau pasisekė studentams, norintiems ir užsidirbti, ir pakeliami: iš 2,393 pageidavusių išvažiuoti nepavyko tik 134-iems. Iš viso ambasadoje atmetti 8,334 įvairiais pretekstais pageidavusiųjų aplankyti Ameriką prašymai, ir jų aplankyti galėjo 13,855 Lietuvos piliečiai.

Tokio antplūdžio į Amerikos ambasadas nėra nei Latvijoje nei Estijoje. Mėgindama sureguliuoti lankytojų srautus, JAV ambasada Vilniuje imasi įvairiausių priemonių – tai specialių lėpukų, tai naujų reikalavimų. Nuo 2001 m. sausio 1 d., pagal nesenai pasirašytą sutartį su Vilniaus banku, prieš ateidami į pokalbį ambasadoje asmenys turės sumokėti 180 litų vizų mokestį bet kuriame Vilniaus banko skyriuje visoje Lietuvoje į sąskaitą nr. 4603299 ir pristatyti banko kvitą.

(Bus daugiau)

TF yra užsimojęs įdukrinti 200 mokyklų ir tikisi, kad lietuvių visuomenė šiltai priims ir toliau rems šį taip svarbų Lietuvos jaunimo ugdymui projektą.

TF įsipareigoja Jūsų auką padidinti 50% priedu, kartu šį priedą ribojant \$250 už kiekvieną \$1,000. Pvz., jei mokyklai aukosite \$250, TF pridės \$125 ir mokyklai išmokės \$375. Jei aukosite \$500, TF išmokės \$750. Jei aukosite \$1,000, TF išmokės \$1,250. Jei aukosite \$2,000, TF išmokės \$2,500.

Mokyklų įdukrinimo projektui TF jau yra pridėjęs per \$14,000, o asmenys įdukrinę mokyklas, prisidėjo \$38,865.

TF yra gavęs padėkos laiškus su pranešimais iš įdukrintų mokyklų, kaip jos gautą paramą ketina panaudoti. Pvz. Šakių "Žiburio" gimnazija planuoja įsigyti vaizdo aparatūrą, kurią naudos ugdymo procese, fakso aparatą, kuris palengvins ryšį su kitomis organizacijomis ir likusią dalį lėšų skirs aktų – sporto salės įrangai. Marijampolės 2-troji vidurinė mokykla pirs anglų kalba knygas mokyklos bibliotekai ir muziejui. Gelvonų vidurinė mokykla planuoja įsigyti armoniką, dvejus kankles ir tautinius drabužius, pačių mokinių pasisiūtus, kuriant bent 8 mokinių ansamblį, informacinę medžiagą apie rašytojus. Salako vidurinė mokykla gautus pinigų panaudojo istorijos kabinetei nupirkti ir įreminti žymiausių Lietuvos istorikų ir didžiųjų kunigaikščių portretus, įsigijo tautinius drabužius ir muzikos instrumentą mokinių muzikos grupei, be to, įrengė klasę tikybos mokymui, kurioje vyks ir kitų renginių bei pamokos. Garliavos Juozo Lukšos gimnazija nusprendė organizuoti vyresniųjų klasių moksleivių istorinio-literatūrinio rašinio konkursą, kuris bus pavadintas "Tegul bus pašlovinti nenusilenkę netiesai". Pinigai bus skiriami geriausių rašinių autoriams premijai ir konkursui organizuoti. Premijos bus įteiktos per Juozo Lukšos gimimo (1921. VIII.10) ir mirties (1951.IX.4) metinių minėjimą 2001 m. rudenį. J. Tumo Vaižganto mokykla lėšas naudos mokyklos bendruomenės tarybos sprendimu, atsižvelgiant į TF rekomendacijas.

Yra planuojama išplėsti glaudesni ryšį tarp įdukrintų mokyklų, jų įdukrintojų ir TF, kad tas ryšys nenutrūktų ir ateityje gražių vaisių.

Mokyklų įdukrinimo klausimu prašome kreiptis į Tautos fondą, 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207-1910, tel. 718 277-0682. Fax 718 277-0682, e-mail – tautfd@aol.com

Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto

Knygų rėškla "SAMOGITIA" meniškai įriša knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Punsko lietuvių tautinių šokių grupė "Jotva", dažnai pasirodanti įvairiose iškilmėse

Pabiros kritiškos pastabos

HENRIKAS KUDREIKIS

Nelengva skaityti spaudoje, kad žmogus, kuris tiek daug prisidėjo atstatant Lietuvos nepriklausomybę, nuskubėjo pas Lietuvos prezidentą su prašymu vetuoti 1941 metų Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo aktą. Nesunku įžvelgti, kokioms užsienio jėgoms patikaujama. Juk tai reiškia, kad veltui žuvo ar buvo sužeisti tautos patriotai, kurie stoji prieš okupantą!

Tam tikros valstybės pareigūnai surado sukilusių partizanų sąrašus ir savo spaudoje kiekvieną apkaltino dalyvavimu holokauste. Tuo pačiu laiku sukilo 29-to liet. Raud. armijos korpo kariai Varėnoje, Pabradoje ir Vilniuje. Šimtai jų kapų Vilnijos ir Gudijos pakelėse. Ar ir juos apšauks karo nusikaltėliai? Nė vienas jų nepakėlė rankos prieš tautinę mažumą. Net žinau faktų, kad lietuviai kariai padėjo žydams pabėgti į rytus.

Kai kurie dešiniųjų laikraščiai apšaukia naujosios vyriausybės narius komunistais ar neokomunistais. Bevartydamas senus "Pergalės" ar "Švyturio" numerius, randu kelių dabar dešiniųjų ar vad. patriotų straipsnius, kuriuose jie šaukia gilia "tarybinę" Lietuvą, garbina Leniną. Visiems reikėjo išlikti gyviems. Svarbu, kad jie suprato klydę ir neprisidėjo prie savo tautiečių naikinimo.

Prisimename prancūzų maršalą Petainą, pasaulinio garso rašytoją Knutą Hamsuną. Negalime tačiau nutylėti rašytojų – Baltušio, Cvirkos, Korsako, Venclovos, partizanų išdaviko Kubilinsko.

Dabartinėje Lietuvoje spaudoje pilna rašinių, kuriuose pasivadinę patriotais, puola buvusios Raudonosios armijos karininkus lietuvių, kurie, nebijodami rusų keršto, stoji už Lietuvos nepriklausomybę. Šiandien jie vadinami raudonaisiais pulkininkais ir Afganistano karo nusikaltėliais. Šie rašiniai tik sukelia įpjautynes tarp tautiečių, kurių likimai buvo skirtingi, bet ir šiandien yra tautos patriotai.

Nelengva skaityti, kai buvęs komunistų dienraštis staiga ištraukia buv. KGB pulkininko, pakeitusio rusišką pavardę į lietuvišką, svačiojimus, jog prof. Vytautas Landsbergis buvo KGB agentas. Kyla klausimas,

kodėl šis dienraštis tokį šmeižtą deda į pirmą puslapį? Tiesa, kagėbistas pripažįsta, kad dabar dokumentais V. Landsbergio bendradarbiavimu su KGB negalima įrodyti.

Spaudos puslapiuose ir kitos naujienos nelabai linksmos. Esą naujoji vyriausybė bandys atidaryti lošimo namus keliose Lietuvos vietovėse. Šį užmojų pasmerkė Lietuvos vyskupai, nes tai vestų į nusikaltimų ir savižudybių padidėjimą.

Lietuvos valstybės ištekliai labai riboti, todėl dešiniųjų kritika, jog naujoji vyriausybė nori dirbantiems pensininkams sumažinti pensijas, yra neteisinga. Be to, pensijos pradamos mokėti per anksti, dešimt metų anksčiau negu Amerikoje. Klausimas kyla, kodėl naujasis pensijų įstatymas negalioja buvusiems sovietų milicininkams, kurie gauna 1500 litų pensiją ir gali turėti darbus.

Lietuvos ūkininko laiške skaitau, kad už parduotus rugius ilgą laiką negauna pinigų. Tuo tarpu Lietuvos vyriausybė du trečdalius duonai reikalingų rugių įsiveža iš užsienio. Vaziuodamas Žemaitijoje mačiau didžiausius dirvonus, apaugusius dilgėlėmis ir kitomis piktžolėmis. Kodėl į juos nesėti rugių? Ar naujoji vyriausybė bandys ką nors pakeisti šioje srityje?

Tam tikri elementai stengiasi sugriauti Lietuvos ekonomiką. Laikraščiuose spėjama, kad ir dabar nuosekliai tebevykdoma dar Sovietų sąjungos subyrėjimo išvakarėse KGB parengta operacija kodiniu pavadinimu "Karpis". Šios operacijos tikslas vienas, nors ji skirtingai vykdoma trijose Baltijos valstybėse. Lietuvoje ji pavadinta "Karpis I". Tokia idėja priklauso buvusiam KGB pirminkui Vladimirui Kriučkovui. Jis instrukciniame pasitarime su Saugumo karininkais iš visų trijų Baltijos valstybių, įtraukus į šią operaciją, nurodė kaip veikti destabilizuojant padėti, griauant krašto ekonomiką.

Paskutiniame arkivyskupo Sigitto Tamkevičiaus pamoksle, išspausdintame ir "Valstiečių laikraštyje" pastebima, kad "Bytlių" džiaz muzika šventovėse neatves jaunimo į tikėjimą. Tai tik švelnus perspėjimas. Tenka tik apgailestauti, jog tokios rūšies muzika įvedama į kai kurias Lietuvos šventoves.

Padedant gelbėti gyvybes

Kapitonas Bruno Castonguay koordinuoja Kanados karinių pajėgų (Canadian Forces / Forces canadiennes) gelbėjimo operacijas iš oro. Jis drauge su savo kolegomis ir partneriais padeda pavojaus ištiktiems kanadiečiams. Išsita parą jie budi, gelbėdami į kritiškas situacijas sausumoje ir jūroje patekusius žmones. Tai tik viena iš daugelio Kanados vyriausybės teikiamų paslaugų.

Dėl papildomos informacijos apie vyriausybės teikiamas paslaugas anglų arba prancūzų kalbomis:

- Apsilankykite artimiausiame Kanados vyriausybės teikiamų paslaugų centre (Service Canada Access Centre / Centre d'accès Service Canada)
 - Apsilankykite www.canada.gc.ca
 - Skambinkite 1 800 O-Canada (1 800 622-6232)
- TTY/TDD: 1 800 465-7735

Canada

Moksleivio auka už Lietuvos laisvę

JUOZAS VITĖNAS

Apie Lietuvos žmonių kančias bei išgyvenimus antrosios sovietų okupacijos metais pasirodė vis naujų knygų. Viena tokią, šiais metais išleista, yra Algirdo Jėčio „Sutryptos viltys“. Tai Dainavos apygardos partizanų vado Domininko Jėčio sūnaus atsiminimai, kuriuos jis pradeda trumpu pasakojimu apie jo šeimos gyvenimą Alytuje. Pateikia savo įspūdžius, kuriuos jam padarė Lenkijos ultimatus Lietuvai 1938 m., karo pradžią bei vokiečių okupaciją. Išskyrus tai, beveik visa jo knyga skirta išgyvenimams antrosios sovietų okupacijos laikotarpyje, kuris prasidėjo 1944 m., kai jis mokėsi Alytaus gimnazijos septintoje klasėje. Sekančiais metais jis glaudėsi su tėvais su Alytaus mokytojų seminarijos mokytoju A. Ramanasku, kuris jį paklausė, ar sutiktų dalyvauti sovietų okupacijai pasipriešiniui pogrindyje. Jis sutiko ir pasirinko „Haubicos“ slapyvardį. Netrukus, jam ruošiantis gimnazijos baigimo egzaminams, pas jį atėjo mokytojų seminarijos mokinė Žvinakytė ir, pavadinusi jį „Haubica“, pakvietė jį į susitikimą vakare prie miško, kur jis atėjęs rado Žvinakytės brolių Juozą, o paskui pasirodė ir Žvinakytė su mokytojų seminarijos mokytoju A. Ramanasku. Jie visi keturi nuėjo pas vietos ūkininką, kur praleido naktį, nesutikę nė su vienu partizanais.

Birželio pabaigoje (1945 m.) jo laukė gimnazijos baigimo egzaminai, tačiau to mėnesio 19 d. naktį atėjo du ginkluoti vyrai, kurie jį suėmė ir nusiėmė į NKVD įstaigą, kur po leitenanto Gulbino tardymo jis liepos 20 d. išvežtas į Lukiškių kalėjimą Vilniuje. Čia jam sausio 26 d. (1946 m.) suėjo 18 metų amžiaus, iš kurių jis jau šešis mėnesius buvo praleidęs kalėjimuose. Jautėsi nusipkęs, todėl nuėjo į lagerio ambulatoriją, kur gydytojas Daunoras, atvežtas iš Raseinių, pasiuntė jį į lagerio ligoninę. Tačiau ir čia jo sveikata

blogėjo. Dažnai buvo be sąmonės. Tuomet žydas gydytojas jam įleido vaistų, ir jis pradėjo taisyti.

Po kurio laiko kaliniai buvo ruošiami išvežimui. Jie besisėkėdavo išlaikyti, kad jų tarpe nėra nė vieno „zeko“, tai yra kalinio, visi jie – spec. kontingentas“, t.y. teismo nebausti, bet „izoliuoti“ neribotam laikui. Jų tarpe yra vienas lietuvis Stasys Sliževičius. Juos visus vežė į Vorkutos anglių kasyklas, kur jis buvo paskirtas į kelių taisyimo brigadą.

Rugsėjo pabaigoje (1946 m.) jis vėl buvo įsodintas į cėloną, kuris vieną naktį sustojo Maskvos prekių stotyje, o kitą rytą atsidarė Bologoje stotyje. Ešalona nelabai saugomas. Jis su Stasiu išėjo vandens ieškoti ir pataikė į pirtį, kurioje gerai išsimaudė, bet grįžti į stotį pamatė, kad jį traukinys išėjęs. Sužinoję, kad netrukus prekinis traukinys išeis į Pskovą, jie abu įsitaisė ant jo tiltelio ir per Pskovą ir Vilnių pasiekė Kauną, kur jis apsisitojo pas tetą, sutiko buvusius bendrąklasius. Jie ragino jį baigti likusius egzaminus ir gauti brandos atestatą. Neiškęs nulyko į Alytų ir nuėjo pas gimnazijos direktorių, kuris jam paaiškino, kad gali gauti brandos atestatą eksterno teise.

Rytojaus dieną jį gatvėje sutiko du civiliai asmenys ir nusiėmė jį į kažkokią įstaigą. Jie apie jį viską žinojo, ir tai, kad jo tėvas miške vadovauja Pietų Lietuvos partizanams. Jie vėliau jį į nugarą. Ryta jį nuvežė į jį vidaus reikalų ministeriją, kur jį priėmė gen. J. Bartasiūnas. Jis jam atskaitė paskaitą apie netikusį tėvą, bet jis nesąsūnūkalbėtis: įėjus iš miško, galėtų ramiai gyventi. Autorius sutiko su tėvu pasimatyti. Jam išduodamas laiškas, kurį jis turi perduoti tėvui.

Grįžęs į Alytų susisiekė su Br. Budžiumi ir paprašė jį pranešti tėvui, kad nori su juo susitikti. Po kelių savaitių viena mergina jį nuvedė pas gyventoją.

ją, kur įvyko graudi susitikimo scena. Tėvas jam aiškino, kad iš čia jam kelio nebėra. Jis yra davęs karininko priesaiką, kad gins tėvynę iki paskutiniųjų, bet laimėti jis nemato jokios galimybės. Sūnus pasisūlė pasilikti miške, bet tėvas nesutiko, nes per jaunas. Atsisveikindamas tėvas pasakė: sutiktų išeiti iš miško su sąlyga, jei jam būtų duotas neužpildytas pasas, kuriame jie įrašytų norimą pavardę ir tokiu būdu jo negalėtų sukti, ar jis pasitraukė iš miško.

Atsisveikinęs su tėvu, baldžio mėn. (1947 m.) nuvyko į Vilnių pas gen. Bartasiūną, kuriam išdėstė tėvo sąlygas. Bartasiūnas jas atmetė ir parengė tėvui laišką dėl legalizavimosi: atvykti pas jį, ir jam bus įteiktas ne fiktyvus pasas, bet dokumentas, kuris garantuos jam teisę gyventi laisvai.

Po šio pasimatymo su gen. Bartasiūnu sūnus grįžo Alytun, išlaikė likusius egzaminus, gavo brandos atestatą ir įteikė prašymą Kauno universitetui studijuoti architektūrą.

Netrukus sužinojo, kad jo tėvas žuvo: jo lavonas guli saugumo kieme.

Jam gyvenant pas tetą ir laukiant atsakymo iš Kauno universiteto, atvyko milicija ir išvežė jį į Alytų, kur Gulbinas jį vėl tardė. Po to jis buvo išvežtas į Lukiškių kalėjimą, kur 1948 m. sausio mėn. jam pranešta, kad nubaustas dešimt metų pataisos darbų lagery už nepranešimą apie civilių tėvynės išdavikų organizaciją.

Netrukus sudarytas etapas. Greta vyrų vežamos ir moterys. Išgirdo šaukiantį jo vardą. Šaukė mama. Dėl triukšmo negalėjo susikalbėti, bet suprato, kad jį nubausta dešimčia metų.

Iš Vilniaus jis nugabentas į Oršos kalinių persiuntimo punktą, o paskui kelis kartus perkeltas iš vieno lagerio į kitą, kai pagaliau atsidūrė miško kirtimo brigadoje, tapo jos meistrui ir gaudavo po 300 rublių už mėnesį.

Pagaliant atėjo 1955 m. pavasaris. Vasarą turėtų baigtis jo gyvenimas lageryje. Skyriaus viršininkas pasiūlė jam, bausmę atlikus, dirbti laisvai samdomu. Atlyginimas – 3,000 rublių. Besirengdamas sutikti gavo laišką iš Zigmonto Šimkūno, kuris, bausmę atlikęs, grįžo į Lietuvą. Jis kvietė atvykti pas jį, jei neturi kur kurti. Jis nepajėgė atsakyti pasiūlymo ir paprašė viršininką palaikyti jo vietą du-tris mėnesius ir jei tada negrįš, tai negrįš.

Kirtėjų brigada surengė jam išleistuves. Gavęs geležinkelio bilietą, išvyko į Lietuvą. Bet čia jo niekas nelaukė. Aplankė buvusius pažįstamus, bet jie neturėjo reikiamos kvadrantūros ir negalėjo jo priregistruoti. Pagaliau Stasys, su kuriuo prieš dešimt metų pabėgo iš cėlono, pasiūlė jam pas jį apsisėti iki susiras vietą gyventi ir darbą. Netrukus Stasys su giminių pagalba išrūpino jam įrašą pase, kuriuo jis legalizuojamas kaip Kauno gyventojas.

Ieškant darbo irgi vargė: kai viršininkas pamato vietą darbo knygelės jo gyvenimo aprašymą, apgailestauja, kad per daug turi darbininkų ir jo priimti negali. Bet čia jam nusiūpsojo laimė: nuėjęs į konservų fabriką, netikėtai sutiko ten dirbusį Vėkį, su kurio seserimi jis mokėsi to paties Alytaus gimnazijos klasėje. Vėkys jam ir surado darbą – pradžioje kroviku, paskui sandėlio vedėju, o vėliau buvo išrinktas į profsąjungos komitetą ir tapo jo pirmininku.

Taip dienoms slenkant, jis gavo kelialapį ekskursijai, kurią lietuviai pavadino „Tėvų ir brolių takais“ – lėktuvu į Krasnojarską, o iš ten garlaiviu Jenisėjau su kurio seserimi jis mokėsi to paties Alytaus gimnazijos klasėje. Vėkys jam ir surado darbą – pradžioje kroviku, paskui sandėlio vedėju, o vėliau buvo išrinktas į profsąjungos komitetą ir tapo jo pirmininku.

Algirdas Jėčys, SUTRYPTOS VILTYS. Dainavos apygardos partizano vado Domininko Jėčio sūnaus atsiminimai. Lietuvos gyvenimo genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Redaktorė – Rima Dulkienė. Vilnius, 2000 m., 321 psl.

Karaliaučiaus krašto lietuvių mokytojų seminaro dalyviai Įsruityje 2000 m. spalio 28 d. Atsistojusi kalba R. Mačiūnienė. Nuotr. T. Ostapciuk

Dvasingumo siekiant atgimstančioje Lietuvoje

Žvilgsniai į krikščionybę Tėvynėje baigiant 2000 metus

VIKTORAS ALEKNA, Vilnius

Jau septintą šimtą metų lietuvių tauta plaukia švento Petro eldijoje, neretai vėjų blaškoma, bet vis išlikdama gyva. Ypač smarkios audros tautą blaškė 1940-1990 m. Daug jos vaikų žuvo šių audrų sūkuriuose. Tačiau viltis prisikelti išliki, ir jau dvylika metų, kai buvo nugriautos užtvartos šventės Kalėdas, Velykas, kitas katalikiškas šventės, viešai dėkoti Viešpačiui už suteiktą laisvę.

Karas buvo hūniokojęs nemažai šventovių, bolševikinis ateizmas daug šventovių buvo paveręs sandėliais, muziejais, fabrikais, neleidė statyti naujų šventovių. Kai Klaipėdos klebonas kun. J. Burneikis vis dėlto sugebėjo pastatyti šventovę Klaipėdoje, tai ji greitai buvo atimta ir paversta filharmonijos sale, o pats jos statytojas pasodintas už tai į kalėjimą.

Pirmoji žvakelė buvo uždegtą per Sąjūdžio suvažiavimą 1988.X.23: pats A. Brazauskas, gavęs M. Gorbaciovo leidimą, Lietuvos katalikams gražino Vilniaus katedrą, bolševikų paverstą dailės galeriją, ir jau kitos dienos rytą prie katedros susplaukė tūkstančiai lietuvių ir išklaušė vyskupo V. Sladkevičiaus laukę prie katedros durų laikomų šv. Mišių, jo pamokslą, pabaigoje didingai pagiedoję „Marija, Marija...“

Paskutinis dvidešimtojo amžiaus dešimtmėtis istorijos bus pažymėtas kaip katalikybės Lietuvoje atgimimas: atgauta daug uždarų šventovių, per visą Lietuvą nubangavo šventovių statybos aidai, pastatytos šventovės net Naujojoje Akmenėje, Elektrėnuose, Visagine, Kiauliuose. Šį pavasarį tuojau po Vėlykų sudegė Utenos rajono Pakalnių parapijos medinė šventovė. Per aštuonis mėnesius ji buvo atstatyta ir per Kalėdas pamaldų parapijiečiai rinkosi jau į naują savo parapijos šventovę.

Katalikų šventovė atstatyta net Tilžėje. Tik Kauno Prisikėlimo šventovė, kurios kartinis akmuo buvo pašventintas dar 1934 m. per pirmąjį Lietuvos eucharistinių kongresą, iki bolševikų okupacijos savo bokštą aukštai iškėlusį virš miesto, deka, bolševikų buvo paversta fabriku, vis dar nebaigiama, nors jau keletas metų joje taip pat meldžiamasi.

Deja, Lietuvos valdžia neremia nei šios, nei kitų šventovių statymo ar atstatymo. Šventovių statyba rūpinasi parapijų klebonai, parapijiečiai, pasaulio katalikai. Lietuvos valdžia šventovėms (visoms devynioms religinėms registruotoms bendruomenėms) kasmet skiria tik apie tris milijonus litų, bet sporto komitetui skiria kelias dešimtis milijonų; vien Sidnio olimpiados dalyviams paskyrė premijų daugiau kaip keturis milijonus litų. Kūno kultūrą dabartinė valdžia remia keliolika kartų

daugiau negu dvasinę religinę veiklą.

Gal patys katalikai dvasiškai jau tiek nusilojo, kad nedrįsta garsiai kalbėti, jog ir jie ne vien dvasia gyvi? O valdžia tikinčiuosius paguodžia laisvę: eikite, melskitės, niekas netrukdo. Ir spauda, ir valdžia šventes apgaubia pragomomis. Štai ir šiemet eglutės Vilniuje buvo uždegtos dar prieš Adventą. Tiesa, šiemet radijas ir televizija garsiau ir dažniau minėjo žodį Kalėdos, bet vis daug kartų per dieną sakdami „linksmų Kalėdų“, visai užmiršo pasidžiaugti, ką žmonijai davė Viešpats, kad mes ir po poros tūkstančių metų švenčiame Kristaus gimimo šventę...

Katalikybė į Lietuvą grįžta, bet tik išore. Nors nuo 1990 metų Lietuvos mokyklose pradėta dėstyti tikyba (dėsto keli tūkstančiai katechetų), bet poveikio nėra. Pernai tikybos pamokas lankė tik 56,5% moksleivių. O ir tie tikybos pamokų lankytojai sekmadieniais pamaldų nelanko. Jie eina į sporto treniruotes, žaidžia su kompiuteriu, išjungia televizorių... Prie šventovių durų kabo pamaldų tvarka. Ten būna įrašyta, kada bus moksleivių pamaldos, bet ir per tas moksleivių pamaldas renkasi moksleivių seneliai, kartais tėvai, o pačių moksleivių gali suskaičiuoti ant rankų pirštų. Žinoma, kai kur pasitaiko ir geriau sekmadienį per pamaldas matyti ir jaunimo. Vilniuje kai kuriose šventovėse ir katedroje būna sekmadieniais pamaldos vaikams. Tėvai tu vaikų prineša ar priveda nemažai. Gal jie paaužė jau ir patys vieni lankys pamaldas.

Dabartinė Lietuvos tauta negali pasigirti aukšta dorove. Daugybė nusikaltimų piktnaudžiaus, bet niekas nieko nedaro, kad jų mažėtų. Juk svarbiausia visuomenės ląstelė – šeima yra sugriauta. Daugybė šeimų laikosi atsitiktinai. Sueina, šiek tiek pagyvena kartu, paskui eina kas sau ir ieško bendrystės partnerių kitur. Kelis kartus yra keitė savo sutuoktinius kai kurie nauji seimo nariai, todėl Lietuvoje daugiau kaip 60% vaikų yra auklėjami ar vienos motinos ar vieno tėvo.

Jau baigiasi jubiliejiniai krikščionybės metai. Buvo mėginta pabudinti apsnūdusią lietuvių dvasią. Kai kuriose renginiuose dalyvavo nemažai žmonių. Keli tūkstančiai buvo nuvažinę į Romą. Bet... Tas saldas žodis Laisvė. O kai jos pakankamai daug, tai ir pati laisvė netenka saldumo, ir jos teikiamas gėris bei grožis netrukia laisvės išleptinti širdį.

Lietuvių tauta per visus savo istorijos šimtmečius buvo alinama, kankinama, žudoma, bet likučiai vis atsigaudavo ir su nauja dvasia kildavo į naują gyvenimą – geresnį, doresnį, gražesnį. Belieka tikėtis, kad ir ateityje atsiras dvasios galiūnų, vedančių tautą į naujas pergalės...

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

„Mokslas, studijos, mokykla“ – tuo pavadinimu Vilniaus pedagoginiame universitete vyko trijų dienų tarptautinė konferencija, prasidėjusi 2000 m. lapkričio 22 d. Visumos posėdžiuose ir šiose sekcijose dalyvavo ir pranešimus skaitė Lietuvos, Vengrijos, Vokietijos, Olandijos, Rusijos, Gudijos, Latvijos ir Lenkijos mokytojai bei mokslininkai. ELTOS pranešimu, iš viso konferencijoje aptarta 130 paskaitų.

Dainininkės Veronikos Povilionienės kompaktinę plokštelę „Vai ant kalno“ išleido firma „Sutaras“. Plokštelės sutiktuves įvyko 2000 m. lapkričio 15 d. Vilniaus mokytojų namuose. V. Povilionienė lietuvių tradicinėje muzikinėje kultūroje užima vieną iš ryškiausių vietų. Solistė dainavo su roko muzikos grupe ZAS, kitose grupėse festivaliuose. Kaip ELTA pažymi, prieš tai jau buvo išleidusi dvi autorines plokšteles, kitas su ansambliais bei saksofonininku P. Vyšniausku. Prisimintina, kad dainininkė lankėsi ir Šiaurės Amerikoje, mokė dainų jaunimą ir pati dainavo vasaros stovyklose bei kituose renginiuose.

M. ir K. Petrauskų lietuvių muzikos muziejų, Kaune 2000 m. gruodžio 4 d. paminėtos dvigubos gimimo sukaktys – solisto Kipro Petrausko 115-tosios ir jo žmonos aktorės poetės Elenos Žalinskaitės-Petrauskienės 100-tosios. Prasmingu sutapimu tuo pačiu atšvėsta ir Lietuvos operos teatro 80 metų veiklos sukaktis. Surengtoje parodoje plačiau pristatyta aktorė E. Petrauskienė. Ji gimė 1900 m. spalio 6 d. Padistėlio kaime, Zarasų apskr. Vaidybos mokyklą A. Sutkaus studijoje Kaune, buvo gera komiško vaidmenų atlikėja, Vilniaus dramos teatre dirbo režisiere. Reikiškes ir kaip vertėja, į lietuvių kalbą išvertusi apie 20 operų ir kitų vaidybinių tekstų. Kaip poetė Alės Sildabraitės slapyvardžiu jau 1930 m. ji buvo išleidusi eilėraščių rinkinį „Eskizai“. Mirė sulaukusi 86 m. amžiaus. Garsusis tenoras Kipras Petrauskas gimė 1886 m. gruodžio 22 d. Ceikinių kaime, Ignalinos rajone. Pirmas jo mokytojas – vyresnis brolis Mikas, toliau mokėsi Petrapilio konservatorijoje, greitai kilo kaip gražaus balso dainininkas ir talentingas aktorius. Grįžęs į Lietuvą, įsijungė į Meno kūrėjų draugiją Kaune kuriant Lietuvos operos teatrą. Nuo pirmosios to teatro operos G. Verdi „Traviatos“, pastatytos 1920 m. gruodžio 31 d., K. Petrausko muzikinis kelias buvo natus ir kūrybingas. Solistas yra sukūręs daugiau kaip 80 vaidmenų, gastroliavo užsienyje, rengė koncertus. Kaip ELTA primena, Valstybinėje konservatorijoje dainavimo pas jį mokėsi vėliau žymūs solistai V. Adamkevičius, V. Noreika, E. Saulevičiūtė. K. Petrauskas mirė 1968 m. sausio 17 d., sulaukęs 82 metų.

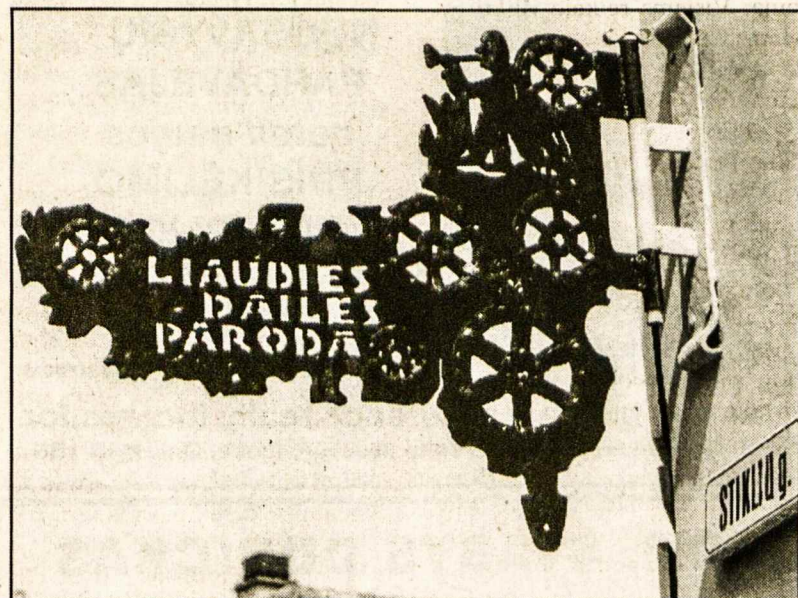
Dvi Lietuvoje gyvenančias menininkes – dail. Moniką Bičiūnienę ir operos solistę Ireną Jasūnaitę – švenčiančias savo amžiaus 90-metį, Rokiškio rajono taryba paskelbė to krašto garbės pilietėmis. Pirmoji gimė Abailių kaime, Rokiškio rajone. Pasijūmi vadinamuoju naiviuoju menu ir kaip tokia yra įrašyta Pasaulio naiviojo meno enciklopedijoje. Antroji gimė Rokiškio mieste. Per visą savo kūrybinio gyvenimo laikotarpį yra sukūrusi daugiau kaip 50 vaidmenų. Kaip ELTA rašo, Rokiškio krašto garbės piliečių vardai pernai Rokiškio 500 metų sukakties proga buvo suteikti aktorėi V. Mainelytei, vyskupui J. Tunaičiui, istorikui E. Rimšai, dr. V. Sirvydyžiui. Snk.

Karaliaučiaus miesto 35-tojo licejaus lietuviškoji klasė su savo mokytoja T. Ostapciuk

Karaliaučiaus 35-tojo licejaus lietuviškos klasės moksleiviai užsiėmimo metu. Nuotr. T. Ostapciuk

Vilniaus senamiesčio gatvėnėkliai

Nuotr. G. Kurpio

Išėivijos poeto eilėraščiai

Vilniaus „Spingsulės“ klube prie šlapelių knygyno įvyko poezijos popietė, kurioje buvo pristatyta skaitytojams išėivijos poeto Stasio Jakšto (1906-1979) eilėraščių knyga, išleista Vilniaus krašto lietuvių sąjungos išėivijoje vicepirmininkės Eugenijos Bulotienės rūpesčiu ir lė-

šomis. (Išleido „Žiemgalos“ leidykla, viršelyje panaudota Antano Jaroševičiaus piešinys „Koplytstulpis“).

Poetas gimė netoli Giedraičių, todėl augdamas buvo lietuvių su lenkais kovų liudininkas. Baigęs S. Daukanto mokytojų seminariją, mokytojavu sulenkintame Vilniaus krašte, vėliau dirbo Švietimo ministerijoje, vedė skautų radijo valandėles Kauno radiofone, redagavo jaunimo laikraštį „Jaunoji Lietuva“. 1944 m. pasitraukė iš Lietuvos, bet iki mirties gyveno jos rūpesčiais.

Apie S. Jakšto eiles kalbėjo poetai – V. Braziūnas ir V. Cinauskas, poeto giminaitis A. Survilienė, V. Garšva. Jo eiles skaitė aktorė A. Vederaitė ir konservatorijos studentė G. Malinauskaitė, dainavo I. Bražėnaitė.

„Mūsų dienos Lietuvoje buvo švelnūs, kaip šilkas, šviesios, tyros ir niekad nepamirštamos. Iš aukščių tėviškių pašaukė mus Lietuvos balsas nutiesti kelius, kuriais, kaip siūlais, mes visi būtumėm sujungti į vieną didelę meilę... Nespėjom tų kelių pabaigti. Išsibarstėm po visus pasaulio kampelius, palikę savo artimuosius savo tautos židinį saugoti...“

Irena Bražėnaitė

Dail. KAZIMIERAS ŠVAINAUSKAS, gyvenantis Lenkijoje, pasižymėjęs ypač grafikos darbais. Jis yra gimęs Vilniuje, mokėsis Kaune ir Krokuvoje. Dalį savo kūrybinių yra atidavęs Šiaulių „Aušros“ muziejui. Pastaruoju metu pagarsėjo iliustracijomis lenkų rašytojo Reymont'o romano „Chłopi“ (Kaimiečiai)

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonai: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.95%	Asmeninės paskolas nuo 8.50%
180-364 d. term. ind. 4.45%	Sutarties paskolas nuo 8.50%
1 metų term. indėlius 4.60%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 4.80%	1 metų 7.45%
3 metų term. indėlius 4.90%	2 metų 7.50%
4 metų term. indėlius 4.95%	3 metų 7.55%
5 metų term. indėlius 5.00%	4 metų 7.65%
1 metų GIC-mėn. palūk. 4.35%	5 metų 7.70%
1 metų GIC-met. palūk. 4.85%	Su keičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 5.05%	1, 2, 3 metų 6.75%
3 metų GIC-met. palūk. 5.15%	
4 metų GIC-met. palūk. 5.30%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.35%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.80%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 4.85%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 5.05%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 5.15%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 5.30%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 5.35%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

- MLS skelbimas
- Komisija 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, virykla
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUOJAMA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

NAMO ĮVERTINIMAS PER AUKŠTAS?

Mielai atsiųsiu reikalingus blankus Jūsų nuosavybės įvertinimo, peržiūrėjimo ar apeliacijos reikalui. Be jokio Jūsų įsipareigojimo.

SKAMBINTI

TEODORUI STANULIUI

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

Tillsonburgo, ON lietuvių sporto klubo "Tauras" beisbolo ("slo-pitch") žaidėjai, dalyvavę ŠALFAS-gos surengtose varžybose 2000 m. vasarą Wasaga Beach, ON. Viršutinėje nuotraukoje dalyvavę pirmą kartą; apatinėje – "Kirminal", dalyvavę jau antrą kartą

Nuotr. V. Navicko

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

ro laivynas. Krašto apsaugos ministeris A. Eggleton patvirtino gaudus, kad Kanada mėgino nupirkti tokių torpedų iš Kirgizstano, bet nepasisekė. Tikima, kad Kinija, o galbūt ir Iranas, jų jau turi, ir buvo manoma, kad Kanada jas mėgino pirkti ir perleisti JAV laivynui, bet A. Eggleton tą paneigė. Šį kartą torpeda laikoma tobuliausiu šio tipo ginklu: ji keliauja vandeniu 500 km/val. greičiu (penkis kartus greičiau negu vakariečių torpedos), varoma ne propeleru, o raketiniu principu. Išstūmus iš torpedavamzdžio, užsiveda jos raketa ir, pasiekus 180 km/val. greitį, torpedos priekigalis praskiria vandenį, aplink torpedą susidaro vandens garų sluoksnis tuo sumažindamas trinties efektą ir netrukus greitis pasiekia 500 km/val. Taip ji gali tiesiai kryptimi nukeliauti 7 km.

Kanados bankų pelnas 2000 metais vėl pasiekė naują rekordą. Šešių didžiųjų bankų pelnas \$9.6 milijono, arba 5.5 nuosimčiai daugiau, negu 1999 metais. Atskirai paėmus, Royal Bank of Canada pelnas siekė \$2.27 milijono, CIBC \$2.1 milijono, Bank of Nova Scotia \$1.93 milijono, Bank of Montreal \$1.86 milijono, Toronto Dominion Bank \$0.969 milijono ir National Bank of Canada \$509 milijonus. Pasidžiaugę 2000 metų pelnu,

bankininkai pranašavo ne tokią gražią ateitį šiais metais, nes JAV ekonominis augimas jau sulėtėjo ir akcijų biržų vertė pasislunko žemyn.

Prieš 1976 metus Maskvos Ostankino televizijos bokštas buvo aukščiausias pasaulyje. Tada Toronto pasistatė savo televizijos bokštą CN Tower, kuris pralenkė Ostankino net 13 metrų. Šiais metais CN Tower švęs savo 25-tą gimtadienį vis dar būdamas aukščiausiu pasaulyje, bet Maskva pasiruošusi rungtyniauti iš naujo. Ostankino bokštas neseniai buvo gaisro sužalotas, ir dabar planuojama jį atstatyti, o ta proga ji net paaugštinti 22 metrais. Šis \$80 milijonų kainuosiantis projektas vėl grąžins Ostankinui pirmenybę 9 metrais. York universiteto prof. S. Plechanov teigia, kad tai viena iš Rusijos prezidento V. Putino pastangų "atstatyti Rusijos prestižą ir jo simbolius". Tikėkimės, kad Toronto burmistras M. Lastman nepasiduos ir netrukus paaugštins CN Tower bent 10-čiu metru.

Dabartinio Kanados banko vadovo Gordon Thiessen kadencija baigiasi š.m.vasario 1 dieną. Naujuoju banko vadovu pristatytas 57 metų torontietis David Dodge, ilgametis federacinės valdžios tarnautojas, paskutiniu metu ėjęs finansų (iki 1997 metų) ir sveikatos ministerių pavaduotojo pareigas. Jis Queens universitete įsigijo matematikos ir ekonomijos bakalaurą, vėliau Princetono universitete ekonomijos daktarą. Federacijoje tarnyboje su mažomis pertraukomis jau nuo 1972 metų. Dirbdamas finansų ministerijoje jis padėjo liberalams išbristi iš kasmetinių biudžeto deficitų, o sveikatos ministerijoje stengėsi atstatyti "taupymo laikais" apgriautą sveikatos tarnybą. Laikomas gabi administratoriumi ir išmintingu ekonomistu. G.K.

HOMELIFE

Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Sportas

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: LKL pirmenybėse "Panevėžio" krepšininkai namuose 79:87 pralaimėjo Vilniaus "Sakalams". SUPROLYGOS varžybose Vilniaus "Lietuvos rytas" namuose 71:80 pralaimėjo Berlin "Alba" (Vokietija) komandai ir A grupėje nukrito į paskutinę vietą. ULEB Eurolygoje Kauno "Žalgiris" namuose 105:89 nugalėjo Ligan "Snakes" (Šveicarija) klubą ir užsitikrino kelią į Eurolygos atrenkamąsias varžybas. "Lietuvos rytas" 83:81 įveikė stiprią "Ural Gret" (Rusija) komandą, o "Šiauliai" 93:62 pralaimėjo Perme "Ural Great" (Rusija) klubui ir "Lietuvos telekomo" krepšininkėms 66:93 pralaimėjo Valensien "USV Orchies" (Prancūzija) klubui. R. SAPORTOS pirmenybėse Sevilla "CSF" (Ispanija) krepšininkai sutriuškino Vilniaus "Sakalus" 102:63. Arvydas Sabonis užėmė antrąją vietą geriausio Europos krepšininko rinkimuose, kuriuos surengė Italijos sporto laikraštis "Gazzetta dello Sport". Jį pralenkė Bolonijos "Paf" (Italija) klubo puolėjas G. Fucca.

RANKINIS: Lietuvos rankininkai, rungtyniaujantys 2002 metų Europos čempionato atrankos varžybose, Kaune 24:15 nugalėjo pajėgią Rumunijos valstybinę komandą ir 23:20 įveikė ją Rumunijoje.

ŠACHMATAI: Tarptautinė didmeistrė 17 metų šiaulietė V. Cmilytė laimėjo Taline vykusiose tarpt. varžybose. Ji žaidė 7 partijas ir iškovojo 5,5 taškus.

LENGVOJI ATLETIKA: Autoritetingas JAV žurnalas "Track and Field News" surengė tradicinę 200-ųjų "Metų atletu" apklausą ir apklausus 36 geriausius pasaulio lengvosios atletikos specialistus, iškiliausiu "Pasaulio vyrų" ("World Men") dauguma balsų buvo pripažintas mūsų disko metikas Virgilijus Alekna. V.P.

Skautų veikla

- A. a. dail. v.s. Vladas Vijeikis, ilgametis "Skautų aidų" techninis redaktorius, kelių knygų autorius, buvęs LSB vyriausias skautininkas, mirė Čikagoje 2000 m. gruodžio 23 d. Nuo pat vaikystės įvairiai reikėsi skautiškoje veikloje. Čikagoje buvo itin mėgstamas savo humoristinėmis pasirodymais. Toronto skautija liūdi drauge su velionies šeima, sesėmis, broliais ir jiems reikšia gilia užuojautą.
- Toronto aktyviems sk. vadovams Rimai ir Alvydui Sapliams sausio 12 d. gimė būsimasis vilkukas. Sveikiname.
- Už gautus šv. Kalėdų progą sveikinimus iš LSS pirmosios pirm. v.s. B. Banaitienės, seserijos bei brolijos vyr. skautininkų bei iš Lietuvos skautijos Toronto skautaitės nuosirdžiai dėkoja. F.M.

ŠYPSENOS

Suvalkiets turguje

Atėjo suvalkiets į turgų nusipirkti kiaušinių.

- Po kiek tie kiaušiniai? – klausia vieną moterėlę.
- Po penkis centus sveiki, po keturis – susikūlė, – atsako moterėlė.

Tada suvalkiets paprašo:

- Prašau man tužiną sukulti.

Ligoninėje

Kalbasi dvi moterėlės:

- Kodėl daktarai prie ligonių kalbasi lotyniškai? – klausia viena.
- Matai, tamsta, – paaiškina antra, – jie nori ligonius iš anksto prie mirusiųjų kalbos pripratinti...

Apsiriko

Susitinka Mikas su Roku. Rokas sako nusivylęs:

- Pirkau šunį. Sakė, kad tai policijos šuo, bet jis, bestija, visai ne-voja.

Mikas paguodė draugą.

- Nieko nepadarysi. Tai tikriausiai slaptosios policijos šuo.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Pirma pacientus pagal sustarimą

Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)

RESP, RRIF, LIF ANNUITY, RRSP

Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvių Namus)
416 588-2808

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 118 milijonų dolerių

MOKAME

3.65% už 30-89 d. term. indėlius	term. indėlius
3.80% už 90-179 d. term. indėlius	term. indėlius
3.85% už 180-364 d. term. indėlius	term. indėlius
4.00% už 1 m. term. indėlius	term. indėlius
4.10% už 2 m. term. indėlius	term. indėlius
4.25% už 3 m. term. indėlius	term. indėlius
4.40% už 4 m. term. indėlius	term. indėlius
4.70% už 5 m. term. indėlius	term. indėlius
3.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	term. indėlius
4.25% už 1 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.35% už 2 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.50% už 3 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
5.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
4.95% už 5 m. GIC invest. pažym.	term. indėlius
3.75% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	term. indėlius
4.25% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	term. indėlius
4.35% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	term. indėlius
4.50% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	term. indėlius
5.00% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	term. indėlius
4.95% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	term. indėlius
3.00% už OHOSP (variable rate)	term. indėlius
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	term. indėlius
5.25% už JAV dolerių 1 metų GIC	term. indėlius
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	term. indėlius

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų.....7.15%
2 metų.....7.20%
3 metų.....7.30%
4 metų.....7.40%
5 metų.....7.50%
– su keičiamu nuosimčiu.....6.75%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgicijus

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ ĮSILAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS) KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI! GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKETI SĄSKAITAS APLANKYDAMI MŪSŲ TINKLAPĮ: www.parama.net Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

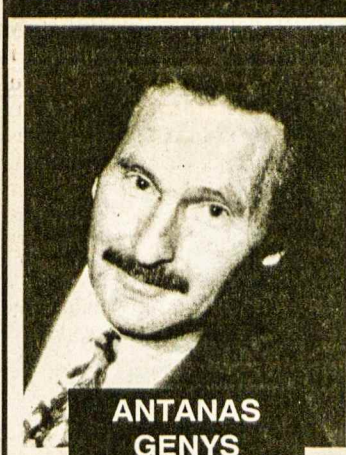
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St. W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

PATYRĖS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS
netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-PAKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST. W.

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE

300 North Queen St., Suite 105N

Etobicoke, Ont. M9C 5K4

(šiaurinėje pusėje Queensway, prieš Sherway Gardens)

Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305

Faksas 416 620-7584

ALGIS MEDELIS @ **MEDELIS CONSULTING**

133 Roncesvalles Ave.
TORONTO, Ont. M6R 2L2
Tel. 416 531-4800

KELIONĖS VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!		
Lietuva: Išskrendant iki 30 balandžio	– nuo	\$ 890.00
Kalifornija, Grd. Canyon, Las Vegas – 17 kovo, 11 dienų	–	\$1990.00
Grakija ir Turkija – 28 kovo, 11 dienų	–	\$2390.00
Italija (Roma, Venecija, Capri ir t.t.) – 22 balandžio, 11 dienų	–	\$2490.00
Liurdas, Fatima, Portugalija – 28 balandžio, 13 dienų	–	\$2375.00
Roma, Liurdas, Paryžius – 20 gegužės, 12 dienų	–	\$2690.00
Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val. Pas mane atvažiuoti nėra būtina, paskambinkit – sutvarkysiu! Bilietus pristatau X-PRESS paštu.		

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086
Visos paslaugos atsiųsiant gimes iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOMI Į RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius.

Ata BRONIUI VYŠNIAUSKUI mirus,

jo dukrą TERESĘ RAMANAUSKIENĘ, visą šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučia –

Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūris

Ata VACIUI VAITKUI iškeliavus į amžinybę,

nuoširdžiai užjaučiame netekties valandoje žmoną MARYTĘ, dukras – AUŠRĄ ir RŪTĄ bei jų šeimą –

Birutė Abromaitienė

Angelė Abromaitytė

Irena Baltakienė

B. ir V. Saulėnai

D. ir R. Sondas su šeima

Toronto Maironio mokyklos vedėja Aldona Šimonėlienė, mokytojos – Janina Dzemionienė, Julija Tumelytė ir darželinukai

Plintanti dabarties narkomanija

DR. VYTAUTAS MEŠKA
Birštonas

Mūsų dienomis žmonijos ryškė tapo narkomanija. Jai atsirasti lemtingos dvi priežastys: tai specialus genetinio kodo išsivystymas ir šiuos liguistus genus turinčio individo susitikimas su narkotikais. Jeigu toks asmuo gyventų tarsi Robinsonas Kruzas, tai narkomanu jis netaptų. Kita vertus, turinčiam normalius genus individui tenka ne vieną kartą susitikti su narkotikais (pavyzdžiui, malšinant pooperacinį skausmą), tačiau dėl to narkomanu jis netampa.

Yra dar ir kita narkomanijos priežastis. Tai papratimas. Lygiai toks pat, kaip priešvairuotojų gėrimų, tabako, kai kurių vaistų (raminančių, tonizuojančių, priešskausminių) preparatų, netgi vitaminų!

Bet kuriuo narkomanijos atveju kartu su papratimu didėja ir pripratimas – būtinumas diti narkotikų dozes. Tiek papratimo, tiek ir pripratimo reiškinio mechanizmas yra gana sudėtingas ir iki galo dar neišaiškintas. Genetinė inžinerija tikriausiai suras būdą, kaip atitaisyti išsivystę genetikos kodą. Tada pagrindinė narkomanijos priežastis galėtų būti pašalinta. Tačiau papratimo genetikai, deja, nepataisys.

Šiandien su narkomanija ir su bet kokia toksikomanija kovoja įvairiausių specialistų armija, kurią įeina jau minėti genetikai ir kiti įvairiausių specialistai. Tačiau šio sudėtingo ir kruopštaus darbo rezultatai, deja, tebėra menki.

O kur gi šios nelaimės pradžia? Dažniausiai narkomanija prasideda nuo vaikystės, trūkstant intymios namų šilumos, tėvų draugiškumo, padaršiančio žodžio, palaikančios rankos, susidariusi vidinio pasaulio disharmonijai.

Toliau būtina paminėti vaikų darželius. 1990 m., atkūrus Lietuvoje nepriklausomybę, juos imta visai teisingai vadinti specialiosios laboratorijomis, kuriose ugdomas žmogus, neturintis supratimo apie gerį, teisingumą, su iškreipta sąžine, išblukusiais jausmais, be valios ("bestuburis").

Tai gi, buvo... O kas pasidarys vėliau, t.y. praėjus dešimčiai metų? Deja, tos "laboratorijos" išliko. Suprantama, vargu ar ten sąmoningai atliekamas minėtas darbas, tačiau, kaip besvarstytume, vaikais vis dėlto auga kaip ir be tėvų.

Teoriškai viskas aišku: vaikai turi augti šeimoje ir juos turėtų auklėti namiškiai. Deja, kaip anksčiau, taip ir šiandien dėl materialinių priežasčių abu tėvai privalo dirbti. O tada be jų "laboratorių" jau niekaip neapsieisi.

Tačiau abiejų tėvų darbo rezultatai Lietuvos gyventojų

daugumai atnešė tik skurdą, apmaudą, vilčių žlugimą.

Štai čia ir tenka kiek stabtelėti. Mat nelaimė viena neateina – viena blogybė gimdo kitą, beje, neretai dar didesnę. Tai gi vėl tas ydingas smagris greitis. Praktinėje medicinoje tai yra žinoma tiesa, kada, pvz. prie pirmos – pagrindinės ligos prisideda tokios komplikacijos, kurios dažniausiai ir būna tragiškos – sprendžiamosios.

Grįžkime kiek atgal, į šeimą. Deja, toks vaikų auklėjimas nėra retas ir užsienyje. Man žinomas aukštus karjeros laiptus pasiekęs JAV medicinos daktaras, profesorius, kurio žmona taip pat mokslininkė. Jie sakė, kad savo vaikus mato tik šeštadieniais ir sekmadieniais, nes, kai jie išvyksta į darbą, vaikai dar miega, o kai grįžta namo – šie jau miega. Tokių namų (nebūtinai šių konkrečių mokslininkų) šiltais nepavadinsi. Kad ir kaip besistengtų tėvai, norėdami sukurti savo vaikams gerovę, čia, deja, visada truks nuolatinio namų jaukumo, nuolatinio tarpusavio supratimo, nuolatinės draugiškos paramos. Čia tris kartus pakartotas žodis "nuolatinis" nėra mūsų stiliaus išmonė. Tuo norėta pabrėžti, kad minėtų dvasingumo dovanų seikėjimas atsitiktiniai, nors ir ne antpirščiais, bet kibirais, jokio teigiamo rezultato neduoda.

Teisingai pasakyta: "nestatykite namų ant smėlio" ir, antra, "pirmiausia buvo žodis". Šia tema galima daug prirašyti, tačiau geriausiai įtikina gyvenimiškas pavyzdys. Tai gi netoli nuo didmiesčio, gražiame gamtos kampelyje, tėvai sumanė pasistatyti namą. Kadangi apetitas ateina bevalgant, iš planuojamo kuklaus namelio išaugo pasakiška pilis.

Bet kaip turėjo vargti tėvai! Nuo sunkaus darbo sušlubavo jų sveikata, pakriko nervai, dėl to (o gal ir dar dėl ko kito) pradedo nesuturimai, barniai. Tėvas ėmė girtuokliauti. Savonių objektas – namas – šeimai tapo bereikšmis, abu vaikai pasitengė persikelti į miestą. Vieni tėvai namu taip pat nesidžiaugė, jiems visiškai nesinerėjo vaikščioti parketu išklotomis grindimis, žiūrėti į lentynose statytų butaforinių knygų viršelius ir svarbiausią atributiką – kristolo taurių kompleksus. Kadangi vaikų likimas susiklostė painiai, tad ties šiais "namais ant smėlio" ir padėkime tašką.

O apie žodžio, to malonaus, šilto, gero žodžio reikšmę dar reikėtų kai ką pasakyti. Dalykų tas, kad visų pirma, pagal XVII š. italų fiziką ir matematiką E. Torricellį, tam tikromis sąlygomis susidaro fizinė (o pagal mane – ir dvasinė) tuštuma.

Apie tą "tuštumą" kaip tik ir kalbame. Tačiau ne tiek fiziškai, kiek psichologiškai. Kadangi

SKAITYTOJAI PASISAKO

"LIETUVA, TU MAN VIENA"

Mano vardas Jegoras. Aš mokausi tremtinių vaikų mokykloje "Lietuvių Namai" Vilniuje. Noriu Jums, mieli mūsų rėmėjai, padėkoti už tai, kad rūpinatės mumis. Iš Jūsų siuntos aš išsirinkau labai gražius marškinėlius su užrašu "Lietuva, tu man viena". Jie man labai, labai patinka. Tai gi dar kartą nuoširdus Jums ačiū ir linkėjimai iš Lietuvos.

Jegoras Šerėnas,
Vilnius

PAGALBOS ŠAUKSMAS

Šis mano laiškas – tai viltingas pagalbos šauksmas. Aš gyva, bet nesu rami. Ramybė mane aplenkė jau dvejus metus – būtent tiek laiko aš sergu ūmine limfoblastine leukemija (kraujo vėžiu). Ką tai reiškia septyniolikmečiui žmogui, kurio širdyje pulsuoja džiaugsmas mylėti, jausti, žinoti, kada reikia priimti tokią gyvenimo būdą, kokio nelinkėtum net didžiausiam priešiui. Bet visų baisiausia – ateities nežinomybė. Visi chemoterapijos kursai baigti (tai toli gražu ne panacėja), reikalinga skubi kaulų čiulpių transplantacija, kuri kainuoja mano tėvams neįsivaizduojamus pinigus. Ji – mano vienintelė viltis. Esu vieništelis vaikas šeimoje, todėl man reikia donorų – kito žmogaus, o donorinės transplantacijos daromos užsienio valstybėse. Su dideliu nerimu ir baime sutinkame naują dieną, nežinodami, ką ji nulems, kurios kiekviena valanda ir minutė atima iš mūsų po lašelių gyvybės.

Neturėdama kitos išeities, kreipiuosi į visus geros valios žmones finansinės pagalbos. Suprasdama tai, jog Lietuvoje įsivyravusi ekonominė situacija nėra stabili, tikėsiuos nors minimalaus Jūsų įnašo į pilnavertę mano ateitį.

Nuoširdžiai –

Žaneta Rutkauskaitė,
Ukmergės g. 23-52, Kaunas,
Lithuania. Telefonas: 8-27 720976

GVENANT LENKIOJE

Kaip kiekvienas iš mūsų, dėkoju Aukščiausiam, kad lemta gyventi tokiu nepaprastu laiku. Šiais jubiliejiniais metais turėjau galimybę dalyvauti knygžemnių parodose Ispanijoje, Olandijoje, Krokuvėje.

Kadangi 2000-ji metai Lenkijoje buvo paskelbti rašytojo V. Reymont'o metais, turėjau 7 personalines parodas jo knygos "Kaimiečiai" 170 iliustracijų, kurias esu išrašęs. Tas ciklas buvo parodytas ir Gudijos Minske, Ukrainoje. Balandžio mėn. padovanojau 195 darbus Šiaulių "Aušros" muziejui. Iš dalies darbų buvo surengta mano personalinė paroda, kuri veikė liepos rugpjūčio mėn.

Dėkodamas už "Tėviškės žiburius", linkiu mieliems tautiečiams visokeriopos sėkmės.

Kazimieras Švainauskas,
Lenkija

"VAIKO TĖVIŠKĖS NAMAI"

Gavau 2000 m. spalio 24 d. "Draugo" kopiją, kurioje yra gana ilgas straipsnis "Aplankius Lietuvos vaikus", parašytas Birutės Kožienės. Turint du krikšto vaikus Avikilų "Vaiko tėviškės namuose", man buvo labai įdomu paskaityti B. Kožienės įspūdžius.

Įdomu, kad iš taip toli atvyko nepranešusi administracijai, nors turėjo laiko susisiekti su Marijampolės Socialinio skyriaus direktore, nevalstybinės prieglaudos kritike. Dar įdomiau, kad radusi vienam namelyje netvarkos, nenorėjo aplankyti kito iš keturiolikos namelių.

Pažiūrėkime į realybę. Juk kaip visoms valstybinėms ir nevalstybinėms, institucijoms trūksta lėšų. Vaikams maistui ir normaliems reikalams yra pinigų, kuriuos skiria Marijampolės savivaldybė. Deja, tu

lėšų administracija negali naudoti vaikų priežiūrai, pastatų remontui, paprastos būklės pagerinimui. Kai kurie namai yra jau gana seniai pastatyti ir juos reikia remontuoti, perdažyti ir pagerinti. Namelių, kuriame apsilankė B. Kožienė, labai dažnai su žmona aplankome, nes čia gyvena mūsų du krikštavaičiai. Mes pastebėjome, kad prie virtuvės durų yra pritrinta siena, bet neradome, kad būtų "sienos išdaugytos" ir "atsiduoda pelėsiais". Su žmona taip pat aplankome kitus namelius, tačiau dar kol kas neradome netvarkos, kurią nurodo. Teisybė, avalynės visuomet trūksta, bet vaikai yra švariai apdėti. Kad vaikai sugrįžo iš lauko lengvai apsirengę, tikiu, nes prižiūrėti kiekvieną vaiką, kas jis šiltai apsirengęs, yra neįmanoma.

Man pats įdomiausias pasakymas, kad vaikai valgo virtuvėje. Kiek aš atsimenu iš savo vaikystės, mūsų šeima visuomet valgydavo virtuvėje, tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje. Valgomajame buvo valgoma tik švenčių metu ar kai turėdavome svečių sekmadienį.

Ne tik Daytona Beach rinko aukas "Vaikų tėviškės namų" statybai. Connecticut'e, New York'e ir kitose valstijose buvo renkamos aukos, kad prel. Kazlauskas galėtų pastatyti ir išlaikyti šiuos namus. Tų pinigų reikia ir reikės. Įdomu, kad Italai, norvegai, vokiečiai ir kiti randa reikalingą padėti "Vaikų tėviškės namams". Jie nekritikuoja, bet padeda drabužiais, avalyne...

Gintas Žemaitaitis,
Kaunas ir Norwalk, CT

LAUKIANT GERESNĖS ATEITIES

Švenčių proga leiskite pasveikinti jus visus, dirbančius "Tėviškės žiburiuose", palinkėti geriausių Naujųjų metų, drąsų idėjų, objektyvių straipsnių jūsų leidžiamame laikraštyje, turinčiame didelį populiarumą ir Lietuvoje.

Lietuvoje – nei šventa, nei rami, nei džiugi šv. Kalėdų naktis. Aplamai, kiekviena naktis mūsų žmonėms kelia baimę, kaip ji praeis tiek mieste, tiek ir kaime. Su laukėme Nepriklausomoje Lietuvoje to, ko nesitikėjome. Organizacijos gėjų gausios terorizuoja gyventojus. Nėra ko stebėtis, nes jau 10 metų viešpatuoja kgbistai ir, Maskvos inspiruojami, gerai apmokami, dirba šėtoniškus darbus ne tik Tėvyneje, bet ir už jos ribų. Prieš ketletą dienų įvyko siaubingos žudynės Danijoje, Švedijoje ir kt. užsienio šalyse. Ju tikslas – parodyti Lietuvai pasauliui iš pačios blogiausios pusės, kad ji nebūtų įtraukta į Europos sąjungos bei NATO struktūras.

Su dideliu malonumu skaitau jūsų laikraštį, kuris mane pakelia nuo suvargusios Marijos žemės aukštyn.

Pagarbiai –

Janina Kavaliauskienė,
savanorio ir partizano dukrė, Vilnius

PARAMA MAŽEIKIŲ GIMNAZIJAI

Gyvenimo vėjai po visą pasaulį išblaškė Mažeikių gimnazijos moksleivius. Vieni jų gyvena Australijoje, kiti JAV, Italijoje ir kt. O šiuos padėkos žodžius norime tarti Kanadoje gyvenantiems gimnazistams. Jau daug metų mes skaitome Jūsų laikraštį "Tėviškės žiburiai", mūsų gimnaziją pasiekia knygų siuntos. 1999 m. gimnazija šventė įsteigimo aštuoniasdešimtąjį gimtadienį. Šioje šventėje dalyvavo ir mus pagerbė V. Priščeponka, atvežęs į gimtąjį miestą Kanadoje gyvenančių gimnazistų linkėjimus ir paramą gimnazijos muziejui. Šią vasarą gavome žinutę iš V. Priščeponkos ir jo sesers R. Ulbienės, kad buvę Mažeikių gimnazijos gimna-

M. Žiaurienė,
Mažeikių Merklio Račkausko
gimnazijos direktorė

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

♦ 25 metų namų remonto patyrimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.

1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

115 Lakeshore Rd. E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

Tel.: 905 271-7171

(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS

Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS

(Orthodontist)

DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.

2326 Bloor Street West, Suite 200

(Prie Jane gatvės)

416 769-2526

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

Astra Travel

& Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Išskvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas. **Dėmesio!** Garantuojame kelionės lėktuvu kainą \$999 įskaitant mokesčius, norintiems skristi į Lietuvą 2001 metais iki gegužės 26 dienos, jeigu įmokės už bilietus iki 2001 metų sausio 5 dienos. Maršrutas ir lėktuvų bendrovė jūsų pasirinkimui.

Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS

V.I.M. Parcel Express Inc.

4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3

Tel. (416) 233-4601

Fax (416) 233-3042

**Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG Į VILNIŲ**

MŪSŲ ATSTOVAI:

Montrealyje

4359 Venise, St-Leonard

Tel: (514) 728-3612

Romas Bobykas

Toronte

2323 Bloor St.W.

Tel: (416) 604-4848

Romas Scots

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL
2455 Cawthra Rd., Unit 20
Tel. (905) 281-9665
1-888-861-7944
(nemokamas)

- ♦ siuntinių pristatymas į adresato namus
- ♦ maisto siuntiniai
- ♦ pinigų pervedimas
- ♦ pristatymo patarnavimai (courier service)
- ♦ komerciniai persiuntiniai (commercial shipments)
- ♦ kelionių patarnavimai

Mes siunčiame siuntinius į
**BALTIJOS VALSTYBES, RUSIJĄ, UKRAINĄ
BEI KITAS EUROPOS VALSTYBES**

Darbo val. nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. – 6 v.v.

Kviečiame visus dalyvauti
ČESLOVO SENKEVIČIAUS
knygos *"Ketvirtoji upė"*
SUTIKIME
2001 m. sausio 28, sekmadienį, 3 v.p.p.
Anapilio parodų salėje, Mississaugoje
Rengia KLB kultūros draugija "Žiburiai"

TORONTONT

Anapilio žinios

– Sausio 13 – 14 d. savaitgalį iškilmingomis Mišiomis Delhi, Vasagoj ir Anapily buvo paminėta Sausio 13-toji. Anapilio Lietuvos kankinių šventovėje ta proga iškilmingai su savo vėliavomis dalyvavo parapijos KLB moterų draugijos skyrius ir Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa. Delhi Šv. Kazimiero šventovės salėje tuojau po Mišių buvo LB apylinkės susirinkimas, kurio metu buvo tylos minute pagerbti visi žuvusieji ir paskui sugiedota "Lietuva brangi" giesmė.

– Sausio 13, šeštadienį, palaidotas a.a. Vaeļovs Vaitkus, 87 m. amžiaus.

– Anapilio parapijos visuotinis susirinkimas įvyks sausio 28, sekmadienį, parapijos salėje po 11 v.r. Mišių. Bus parapijos klebono ir tarybos pirmininko bei sekcijų pranešimai ir rotacine tvarka tarybos sekcijų narių rinkimai.

– Paramos prašo vaikučių savaitraštis "Kregždutė". Tai visos Lietuvos mažiesiems skirtas krikščioniškos ir tautinės dvasios laikraštėlis. Redakcijos adresas: J. Bičiūno gatvė 20-15, LT4930 Anykščiai, Lietuva.

– Vysk. Juozas Preikšas prašo paramos visą Panevėžio vyskupijos katalikišką jaunimą apjungiančiam kun. A. Lipniūno jaunimo kultūros centrui, kuris rūpinasi jaunimo katalikiška veikla, ruošia evangelizacijos dienas, Šv. Rašto kursus, organizuoja maldos grupes, Kryžiaus kelius, naktines švenčių adonacijų, tautinių bei religinių datų minėjimus, platina religinę spaudą ir rengia jaunimui vasaros stovyklas.

– Mišios sausio 21, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Vytautą Matulevičių; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Vaeļovs Vaitkus; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 20, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Antaną ir Apoloniją Ivanuskus.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį, sausio 21, pamaldos ir sekmadienio mokykla 9.30 v. ryto.

– Ekumeninės pamaldos: sausio 28 d., 9.30 v. ryto Išganytojo šventovėje ir antradienį, sausio 30, 7 v.v. Prisikėlimo šventovėje.

Muziejus-archyvo žinios

– Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopos dėka, muziejus dabar turi naują, geros kokybės kopijavimo aparatą. Taip pat atnaujino katalogavimo techniką – dabar muziejus ir bibliotekos katalogas gali būti persiunčiamas elektroniniu paštu.

– Vasario 16-tosios minėjimo dieniai rengiami didelė paroda paminėti prieš dešimtmetį pasaulį pažadinusią lietuvių auką už laisvę 1991.I.13. Turintieji 1990-1991 m. Lietuvos įvykių nuotraukų, plakatų, dokumentacijos arba suvenyrų prasminti prisidėti prie parodos – skambinti 905 566-8755 sekmadieniais ar pirmadieniais.

Toronto Maironio mokyklos Aukštesniųjų lituanistinių kursų moksleiviai, laimėję I vietas rašinių konkurse kalėdine tema. Iš kairės: kursų vedėja mokykl. N. Benotienė, A. Radžiūnaitė, A. Batūraitė, J. Tarydas, A. Rusinaitė, A. Ramanauskas, A. Varatinskaitė, Š. Balsys ir premijų įteikėjas "Paramos" kooperatyvo vedėjas L. Zubrickas

Asmenys ar organizacijos, paaukoję 5,000 dol. ar daugiau Slaugos namų statybai, galės įsiminti lentelėje virš kambario durų kaip mecenatai to kambario įrengimui.

JŪSŲ AUKA SLAUGOS NAMAMS YRA VIENINTELĖ AUKA, KURIĄ AUKOJATE SAU

Lietuvių slaugos namų vajeaus komitetas

Prisikėlimo parapijos žinios

– Sausio 13-tosios didvyrių atminimas buvo pagerbtas sausio 14 d. 11.30 v.r. Mišiose.

– Statybos vajeaus komitetas kviečia parapijiečius į informacinį susirinkimą sekmadienį, sausio 28, 12.15 v.p.p. parodų salėje. Bus pateikta informacija apie vajeaus veiklą ir aukas.

– KLB moterų dr-jos parapijos skyriaus susirinkimas įvyko sekmadienį, sausio 14, po 11.30 v.r. Mišių parodų salėje. Dr. R. Zabieliuskas skaitė paskaitą apie Osteoporozis – kaulų retėjimo ligas ir kaip nuo jų apsisaugoti.

– Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokoms registracija vyksta sausio mėnesį. Jei yra suaugusių, kurie neturėjo progos priimti Sutvirtinimo sakramentą, yra kviečiami skambinti į kleboniją ir susitarti dėl pasiruošimo tvarkos. Sutvirtinimo sakramento iškilmės – birželio 3 d.

– Yra mirę – a.a. Justinas Zakas, 83 m. amžiaus, ilgametis mūsų parapijos zakristijonas ir Trečiojo ordino pirmininkas; a.a. Eleonora Kulienė, 96 m. amžiaus, palikusi sūnus Alfredą ir Osvaldą su šeima; a.a. Marija Žekienė, 93 m. amžiaus, palikusi broį Eliziejų Dubininką ir seseris Eleną Zabulionienę bei Albiną Kavaliauskienę su šeima; a.a. Jonas Poškus, palikęs dukras Ireną Poškutę ir Oną Zeber su šeima, seserį Mariją Levišauskienę ir broį Vitą Poškų.

– Pakvitavimai už aukas bus paruošti vasario pradžioje. Jei kas norėtų papildyti aukas 2000 metams, gali tai padaryti iki šio mėnesio pabaigos.

– Sveikiname Dainių Šelmį ir Melindą Robinson, susituokusius sausio 13 d. mūsų šventovėje.

– Parapijos persikėlimo/statybos vajeaus komitetas praneša, kad parapijos kredito kooperatyvui įnešus \$60,000 statybai jau surinkta \$446,162 (dar reikia \$873,838).

– Mišios sekmadienį, sausio 21: 8.15 v.r. už parapiją; 9.15 v.r. už a.a. Petrą Gečą; 10.15 v.r. už a.a. Tada Krasauską, a.a. Alfonsą Simonavičių, už Černiauskų, Brough ir Pranskevičių šeimų mirusiuosius; 11.30 v.r. už parapijiečius.

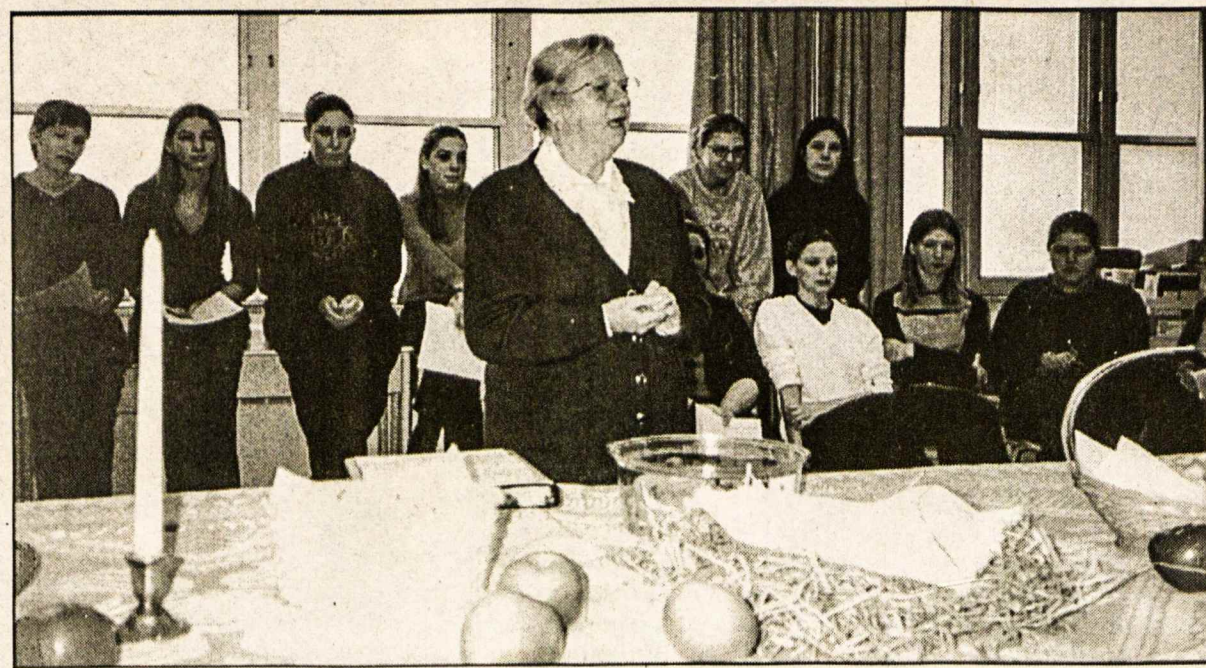
Maironio mokyklos žinios

– Sveiki, sugrįžę į pamokas! Mūsų mokykla tęsia savo darbą. Sveikiname sugrįžusius iš PLJK Australijoje mokyklos darbuotojus – kun. Edį Putrimą, Darių Sondą ir Vitą Ruslį.

– Dėmesio, tėveliai! Vasario 5 d. yra tėvų diena. Prašome atvykti į mokyklą ir atsiimti savo vaikų pažymėjimus.

– Vasario 17, šeštadienį, KLB-KLJS rengia Vasario 16-tosios minėjimą "Žengiam per Lietuvą" Prisikėlimo parapijoje nuo 11 v.r. iki 2 v.p.p. Bus susipažinama su lietuvių kultūra įvairių "stočių" būdu. Maironio mokykla ketina dalyvauti šiame renginyje.

Zivilė

Sveikinimo žodį kalėdinių rašinių konkurso laimėtojams taria komisijos pirmininkė mokykl. I. Ehlers

LABDAROS KONCERTAS

KLB KULTŪROS KOMITETAS KVIEČIA
į kamerinės muzikos popietę, kurioje skambės ir lietuvių,
ir tarptautinių kompozitorių kūriniai

Programą atliks

kamerinis orkestras "LYRA" ir

dirigentas SAULIUS SONDECKIS

2001 m. sausio 21, sekmadienį, 2 val. po pietų
Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. West

BILJETAI:

\$15 asmeniui – į koncertą (vietos numeruotos);

\$35 asmeniui – į susitikimą su dir. S. Sondeckiu ir vaišes po koncerto Gedimino pilies menėje

PELNAS SKIRIAMAS LIETUVOS NAŠLAIČIŲ GLOBAI ir TORONTO SLAUGOS NAMAMS

Bilietai gaunami pas:

J. Vingelienę tel. 416-233-8108, R. Celejewską tel. 416-231-8832,
Lietuvių Namuose sekmadieniais

Toronto lietuvių filatelistų ir numizmatikų draugija savo metinę parodą rengia sausio 21, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos didžiojoje salėje. Jau šeštus metus vykstantis vajeaus yra skirtas Lietuvos gimnazijų filatelistams paremti.

Genovaitė Žukauskienė, Šiaulių "Aušros" muziejaus Technikos istorijos skyriaus vedėja, atsiuntė "TŽ" redakcijai laišką pranešdama, kad šiuo metu ruošianti straipsnius knygoms "Kuršėnų seniūnija", "Radėnų seniūnija" ir "Ylakių seniūnija". Straipsniuose bus apžvelgiama technikos istorijos pradžia tuose kraštuose. Autorė kviečia talkon iš tų kraštų kilusius, kurie pvz. galėtų papasakoti apie ūkiuose naudotą techniką, vėjo generatorius, patefonus, dviračius bei įvairias kitas buitines priemones. Rašyti adresu: G. Žukauskienė, Vilniaus g. 174, LT-5400 Šiauliai, Lietuva, tel. (21) 43-36-01 (d.) arba (21) 42-75-38 (n.); faksas – 52-16-38; el. paštas – ausros.muz@takas.lt

Lietuvių Namų žinios

– Sausio 14 d. LN svetainėje pietavo 205 svečiai. Pranešimą padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos narė A. Skilandžiūnienė. Svečių knygoje pasirašė – V. Sidlauskienė, I. Zubienė iš Hamiltono, O. Jusienė, A. Žilytė iš Mount Hope, Ont. ir F. Povilauskienė iš Ancaster, Ont.

– Vasario 17 d. LN Vytauto Didžiojo menėje vyks Medžiojoji ir žūklautojų klubo "Tauras" metinis balius. Bus vakarinė su vynu ir turtinga loterija. Pasirodys vyrų choras "Aras". Šokiams gros V. Povilonis.

– Vasario 4, sekmadienį, 2.30 v.p.p. vyks LN kultūrinės komisijos rengiamos svarstybos tema "Lietuva naujoje gadynėje". Savo mintis išsakyti profesoriai V. Palys, G. Procūta ir V. Samonis. Svarstybos vadov. vs prof. R. Vaštokas.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai auksio: \$500 – J. Rovas a.a. S. Revienės atminimui; \$400 – A. Rauba (\$1150); \$20 (\$385) – L. Pocienė a.a. V. Gražulio atminimui (2000 m. gruodžio 23 d.); a.a. A. Padolskio atminimui po \$100 – A. Lukošius ir J. Vitkūnienė; \$20 – P. N. Puidokas. A.a. V. Vaitkus atminimui auksio: \$40 – O. Senkuvienė, \$30 – A. Šalvaitytė, \$20 – A. Skilandžiūnienė.

Slaugos namų vajeaus komitetas dėkoja. Aukos priimančios Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

Toronto lietuvių dramos teatras

"AITVARAS"

kviečia pasižiūrėti

T. RUTKAUSKO 3-jų veiksmų komedijos

"Audra giedroje"

š.m. sausio 28, sekmadienį, 3 v.p.p.

Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor St. W.

Spektaklis rodytas 10-ajame teatrų festivalyje Čikagoje
lėjimas \$12. Bilietai parduodami prie lėjimo.

AITVARIČIAI

Maloniai kviečiame dalyvauti pirmą kartą
Lietuvių Namuose įvyksiančiame

**Valentino dienos proga
šventiniame pobūvyje**

2001 m. vasario 10, šeštadienį

Renginio pradžia 7 v.v., baras veiks nuo 6 v.v.

LN Karaliaus Mindaugo menėje, 1573 Bloor St. W.

Koncertinę programą atliks Toronto choras "VOLUNGE",
vad. D. VISKONTIENĖS. Šokiams gros POPULIARUS LIETUVIŲ
ANSAMBLIS IŠ DETROITO.

Karšta vakarinė su vynu, laimė galėsite
išbandyti dviejose loterijose, veiks baras.

Bilietai gaunami LN raštiniėje tel. 416 532-3311,
skamb. Astrai tel. 416-538-1748, abiejose
parapijose ir Lietuvių Namuose sekmadieniais.

Pobūvį rengia Lietuvių klubas "Santaka"

"KANADOS LIETUVIŲ ORGANIZACIJŲ ŽINYNAS"
JAU PARUOŠTAS SPAUSDINTI

Norima, kad dar kartą būtų patikrinamas jo turinys, todėl:

1. Kiekvienos KLB apylinkės pirmininkams išsiųsta jų apylinkę liečianti žinyno dalis ir prašoma ją patikslinti.
2. Toronto org. vadovams duodama proga jų medžiagą patikrinti archyvo-muziejiaus patalpose, Anapilyje, Prisikėlimo parapijos patalpose ir KLB raštiniėje darbo valandomis.

Savo pastabas prašome iki vasario mėn. 11 d. pranešti
KLB raštinei faksu 416-533-2282, tel. 416-532-3292
darbo valandomis arba elektroniniu paštu klb@kanada.ca

"Angeliukų" chorui \$100
aukojo P. Z. Linkevičiai.

Anapilio vaikų darželiui
\$500 paaukojo Hamiltono kredito kooperatyvas "Talka".

Tremtinių vaikų mokyklai
"Lietuvių Namai" Vilniuje paremti R. Žiogarys aukojo \$50.

A. a. Prano Dovidaičio 5 m.
mirties metinės prisimenant ir a.a. Juzelei Dovidaičiai mažai važinėtas – 1995 Buick Century 4 dr. Reikia greitai parduoti. Prašoma kaina \$8850. Skambinti Rikiui tel. 905 277-8682.

A. a. Tado Krasausko 10-
jų mirties metinių prisimenimui Ona Krasauskienė "Tėviškės žiburiams" aukojo \$60.

IEŠKOME rusiškai kalbančios
moters, kuri gyventų su mumis, padėtų namų ruošoje ir su vaikais. Skambinti tel. 416 823-2607 arba 905 709-2607.

PARDUODAMAS AUTOMOBILIS,
pukiai prižiūrėtas mažai važinėtas – 1995 Buick Century 4 dr. Reikia greitai parduoti. Prašoma kaina \$8850. Skambinti Rikiui tel. 905 277-8682.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos metiniame parapijiečių susirinkime gruodžio 10 d. išrinkta taryba pirmae pėdyje pasiskirstė pareigomis: sekretorė – Sofija Jutuvienė, išdėninkas – Romas Staškevičius, ūkio priežiūra – Albinas Urbonas, virtuvės tvarka – Janina Blaudžiūnienė, jaunimo ir vaikų reikalai – Irena Valkauskienė ir kelionės – Alfredas Piešina.

Montrealio lietuvių auksinio amžiaus klubas "Rūta" sausio 31, trečiadienį, 11 v.r. šaukia metinį susirinkimą savo patalpose. Bus metiniai pranešimai bei rinkimai į valdybą ir revizijos komisiją užimti vietoms tų narių, kurie baigė savo kadencijas. Laukiama gausaus narių dalyvavimo.

Kanados pašto Montrealio skyrius ir šiais metais prisikalbino

Nijolę Bagdžiūnienę į talką. Kanados paštas gauna gana daug laišku, rašytų Lietuvos vaikų Kalėdų seneliui. Atsiliepti į tuos laiškus ir kviečia Nijolę pagalbon, kad ji užrašytų adresus į Lietuvą, nes svetimiems vaikų rašyti adresai dažnai būna sunkiai įskaitomi. Ji gauna ir paruoštus taisyklinga lietuvių kalba Kalėdų senelio atsakymus, Lietuvos vaikai rašo įvairiomis kalbomis – anglų, prancūzų, lenkų, rusų ir, žinoma, daugiausia lietuvių. Šiais metais tokių laišku gauta apie keturi tūkstančiai.

A.a. Marija Čekaitienė (Mary Cekaitis), 99 m. amžiaus, mirė sausio 3 d. Po gedulinį pamaldų Šv. Kazimiero šventovėje sausio 5 d. palaidota Notre Dame des Neiges kapinėse. Liko sūnus su šeima ir kiti giminės. B.S.

Montrealio dainos vienetas "Aušra", šiemet švenčiantis savo veiklos dešimtmetį, koncertavęs ne tik Montrealyje, bet Otavoje, Mississaugoje, Toronte St. Donat ir kitur. Dainuoja: Rytis Bulota, Mykolas Beniušis, Haroldas Celatorius, Alfredas Pališaitis, Antanas J. Mickus, Vilija Bulotienė, Elvyra Celatorienė, Daiva Zatkovič, Andėja Beniušienė, Joana Adamonytė. Dirigentas muz. kompoz. Lavrenti Djintcharadze

Nuotr. A. J. Mickaus

LITAS

Montrealio lietuvių
kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinės bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalingam, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

KLB žinios

– Daliai Barzdžiūtei atsisakius iš anglų kalbos kursų dėstytojos pareigų, jas perėmė iš Timminso atvykusi kvalifikuota mokytoja Renata Jasaitis. Pamokos vyksta antradieniais, 7 v.v. Lietuvių Namuose. Nuosirdžiai dėkojame Daliai už jos paaukotas valandas ir rūpestingą darbą padedant naujiesiems ateiviams. Atsiradus paklausai mokyti lietuvių kalbos, numatoma, susitarus su Maironio mokyklos vedėja, rengti liet. kalbos pamokas suaugusiems.

– Sveikiname Matą Stanevičių ir džiaugiamės naujuoju PLJ sąjungos pirmininku. Į PLJS valdybą išrinkti dar šie kanadiečiai – KLJS atstovė prie KLB valdybos Irena Zukauskaitė ir Stasys Kuliavas.

– Raginame visus lietuvius gausiai dalyvauti garsaus dirigento Sauliaus Sondeckio koncertuose sausio 18 ir 21 d.d. bei į priėmimą Lietuvių Namuose. Koncertu lietuviams ir jo pagerbimui Lietuvių Namuose rūpinasi KLB kultūrinė komisija, vad. Irenos Ross. Inf.

● Maža garbė svetimom kalbom kalbėti, didelė gėda savosios gerai nemokėti

IEŠKOME rusiškai kalbančios auklės kūdikiui, kuri gyventų su mumis. Skambinti tel. 905 771-5012 arba 416 567-0173.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

MOTERIS IŠ LIETUVOS ieško bet kokio darbo. Gali prižiūrėti vaikus bei slaugyti ligonius. Skambinti tel. 416 233-5996.

MOTERIS IŠ Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti vaiką, vyresnio amžiaus žmones ir padėti namų ruošoje. Skambinti tel. 416 535-9446.

NORIU PIRKTI 2 komplektus "Lietuvių enciklopedijos" lietuvių kalba, pirkčiau ir priedus. Taip pat reikalingas vienas komplektas "Lietuvių enciklopedijos" anglų kalba. Pirkčiau lietuvių-anglų bei anglų-lietuvių žodynus. Skambinti Genei tel. 905 643-3334.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

- ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
- IRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
- STATOME: verandas, tvoras
- DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ

Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108